Адамдар. Тәжірибе. Қозғалыс.

«Қазхром» ТҰК» АҚ
Қазақстан Республикасы, 030008, Ақтөбе қ., М. Мәметова к-сі, 4а
Телефон: (7132) 97 33 08
Факс: (7132) 97 33 99
Эл. пошта: kazchrome@erg.kz
Сайт: www.kazchrome.com

05 **Бас директордың үндеуі**

07 **Компания туралы**
11 Жалпы сипаттама
13 Бизнес-модель
15 Қаржылық нәтижелер

17 **Нарыққа шолу**
19 Макроэкономикалық жағдай
21 Сұраныс пен ұсыныс нарығына шолу, феррохром бағасы

23 **Стратегияға шолу**
25 Тиімділік және өсу бастамалары

27 **Операциялық нәтижелерге шолу**
29 Өнімдер, сату, маркетинг және тұтынушылар
31 Резервтер және ресурстар

33 **Қаржылық шолу**

37 **Тәуекелдерді басқару**
39 Тәуекелдерді басқару жүйесі
40 Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

43 **Тұрақты даму бойынша шолу**
47 Денсаулық және өндірістік қауіпсіздік
53 Персоналды басқару
61 Экология саласындағы тиімді басқару
73 Жергілікті қоғамдастықтардың дамуы мен әл-ауқаты
77 Этика және комплаенс

85 **Корпоративтік басқару**
87 Акционерлік капитал және акционерлер
88 Еншілес және тәуелді компаниялар
89 Басқару органдарының құрылымы
95 Негізгі басшылар тобы
99 Деректердің дұрыстығы туралы мәлімдеме

101 **Қаржылық есептілік**
103 Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі
109 Бухгалтерлік баланс
112 Пайдалар мен залалдар туралы есеп
114 Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)
117 Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
121 Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

145 **Қосымшалар**
145 1-қосымша: Компанияның ұйымдық құрылымы
146 2-қосымша: Глоссарий

Осы есеп қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде дайындалды. Қандай да бір сәйкессіздіктер анықталған жағдайда, есептің орыс тіліндегі нұсқасы басымдыққа ие болады.

Бас Директордың үндеуі

Құрметті серіктестер, әріптестер, достар!

2025 жыл Қазхром тарихында ерекше мәнге ие болады. Компания өзінің 30 жылдығын атап өтті, бұл – артында ондаған жылдық даму тарихы, ауқымды өндірістік жобалар, берік еңбек дәстүрлері және металлургтер мен кеншілердің бірнеше буынының қажырлы еңбегі тұрған маңызды белес.

Сонымен қатар, мерейтойлық жыл Компания үшін елеулі өндірістік сын-қатерлер, ауқымды жобалар мен трансформация кезеңі болды. Біз ішкі процестердің тиімділігіне, қауіпсіздікке, өнім сапасын арттыруға, жабдықтардың сенімділігіне және кәсіпорындардың тұрақты дамуына ерекше назар аудардық.

Бүгінгі таңда өнеркәсіп жоғары өндірістік көрсеткіштерді ғана емес, сонымен қатар өзгерістерге тез бейімделу, заманауи технологияларды енгізу және біртұтас команда ретінде жұмыс істеу қабілетін талап етеді. Қазхром үшін бұл өте маңызды. Компанияның жетістігі – күнделікті еңбегімен өз үлесін қосып жүрген мыңдаған адамның, яғни кеншілердің, металлургтердің, энергетиктердің, жөндеу персоналының, инженерлердің, қауіпсіздік және өндірістік қызмет мамандарының ортақ еңбегінің нәтижесі. Біз өндірістің тиімділігін арттыруға, шығындарды азайтуға және бөлімшелер арасындағы өзара іс-қимылды жақсартуға мүмкіндік беретін шешімдерді іздеуді жалғастырдық.

Жұмыстың негізгі бағыттарының бірі 2024 жылдың соңында іске қосылған Дөң ТКБК «Болашақ» шахтасын игеру және жобалық көрсеткіштерге шығару болды. Бұл тек Қазхром үшін ғана емес, еліміздің барлық тау-кен саласы үшін де стратегиялық маңызды жоба. Шахтаны іске қосудың артында дайындық жылдары, күрделі инженерлік-техникалық шешімдер және ұжымның орасан зор еңбегі жатыр.

Сонымен қатар, жаңа кен орнын игеру елеулі технологиялық сын-қатерлермен қатар жүреді. Осындай сын-қатерлердің бірі - тазарту тау-кен жұмыстарының бастапқы кезеңдерінде геологиялық бұзылулардан (ақаулардан) және ішінара кенді денеден табиғи сутектің бөлінуі, сондай-ақ оның бақылаусыз тұтануының жекелеген жағдайлары. Отандық және шетелдік ғылыми институттар жүргізген зерттеулер сутектің бөлінуі табиғи (геологиялық) сипатта болатындығын және кен өндіру кезінде ашылған тау жыныстарының ерекшеліктерімен байланысты екенін растады.

Мұндай жағдайда Дөң ТКБК және жалпы ERG ұжымының алдында жұмыстардың қауіпсіз жалғасуын жедел қамтамасыз ету және өндіру жұмыстарын іске асыру бойынша тиімді техникалық шешімдерді табу міндеті тұрды. Бұл жұмысқа біз жетекші отандық және шетелдік ғылыми-зерттеу институттары мен инженерлік-техникалық ұйымдарды қатыстырдық.

> 33
>
> Компанияның жетістігі – күнделікті еңбегімен өз үлесін қосып жүрген мыңдаған адамның, яғни кеншілердің, металлургтердің, энергетиктердің, жөндеу персоналының, инженерлердің, қауіпсіздік және өндірістік қызмет мамандарының ортақ еңбегінің нәтижесі.

Тартылған мамандармен бірлесіп ауқымды зерттеу және инженерлік жұмыс жүргізілді, шахта атмосферасын нақты уақытта бақылау, сондай-ақ барлық тау-кен жұмыстарының қауіпсіз жүргізілуін қамтамасыз ету бойынша ұйымдастырушылық-техникалық іс-шаралар кешені іске асырылды.

Бүгінде «Болашақ» шахтасы штаттық режимде жұмыс істейді және жобалық көрсеткіштерге кезең-кезеңімен шығуды жалғастыруда. Бұл тәжірибе кәсіпқойлықтың, жауапкершіліктің және команданың стандартты емес өндірістік сын-қатерлерде тиімді жұмыс істеу қабілетінің үлгісі болды.

2025 жылы Компания өндірістік процестерді жаңғырту және кәсіпорындардың тиімділігін арттыру бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды. Маңызды бағыттардың бірі байытуды дамыту болды. ERG Green экологиялық бағдарламасы аясында Дөң ТКБК-да флотациялық учаске іске қосылды. Бұл жобаны іске асыру бірден бірнеше бағыт бойынша стратегиялық маңызға ие. Жаңа қайта бөлу ферроқорытпа зауыттарының шикізат базасын нығайтуға, ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыруға және сонымен бірге қалдықтардың жиналу көлемін азайтуға мүмкіндік береді. Бұл өндірістік ғана емес, сонымен қатар өндіріс қалдықтарын сақтауға арналған маңызды аумақтарды біртіндеп босатуға мүмкіндік беретін маңызды экологиялық жоба.

Тағы бір маңызды қадам Ақтөбе ферроқорытпа зауытының аумағында Қазақстандағы алғашқы кәдеге жарату электр станциясының құрылысын бастау болды. Бұл жобаны іске асыру өндірістік ресурстарды тиімдірек пайдалануға, энергия тиімділігін арттыруға және қоршаған ортаға әсерді азайтуға мүмкіндік береді.

Негізгі шикізаттың белгілі бір тапшылығына қарамастан, Компания өнімнің тұрақты жоғары сапасын сақтап қалды және 1 835 мың тонна ферроқорытпа шығарып, 2025 жылғы өндірістің рекордтық көрсеткіштеріне барынша жақындады. Бұл нәтиже ұжымдардың кәсібилігін, өндірістік процестердің тұрақтылығын және кәсіпорындардың қиын жағдайларда да тиімді жұмыс істеу қабілетін растады.

Сонымен қатар, Компанияның басты назарында әрдайым еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік мәселелері болды. Өкінішке орай, 2025 жыл өндірістегі үш адам өліміне әкеп соққан қайғылы оқиғалармен аяқталды. Бүкіл Компания үшін бұл – орны толмас қаза әрі ауыр сабақ болды, ол бізге тағы бір мәрте ешқандай өндірістік нәтиже адам өмірінен маңызды бола алмайтынын еске салды. Әр оқиғадан кейін себептерге егжей-тегжейлі талдау жүргізілді, жұмыстарды ұйымдастырудың тәсілдері қайта қаралды, қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылау күшейтілді.

Компания өндірістік міндеттермен қатар әлеуметтік бастамаларды іске асыруды және қатысу өңірлерін дамытуды жалғастырды. Хромтауда жаңа мәдени-демалыс орталығы - қала тұрғындары үшін өңірдің әлеуметтік инфрақұрылымының маңызды бөлігіне айналған заманауи кеңістік салынды және ашылды.

Білім беру және кадрларды даярлау мәселелеріне ерекше назар аударылды. Дөң ТКБК және Ақсу ферроқорытпа зауыты кадрларды даярлау саласындағы үздік серіктестер болып танылды, бұл колледждермен, білім беру мекемелерімен және жастармен жүйелі жұмыстың нәтижесі болды.

2025 жылы Компания Ақсу және Хромтау қалаларында екі мектепті жаңғырту бойынша жобаларды іске асырды. Балаларды оқыту үшін заманауи және жайлы жағдайлар жасау Қазхромның әлеуметтік саясатының басымдықтарының бірі болып қала береді.

Компанияның әлеуметтік серіктестік саласындағы жұмысы да жоғары бағаланды. «Қазхром» ТҰК» АҚ Орталық Азия елдері кәсіподақтар кеңесінің бастауыш ұйымдары арасында «Үздік әлеуметтік серіктес» халықаралық байқау-конкурсының жеңімпазы атанды.

Бұл тану – қызметкерлерге лайықты жағдайлар жасауға және жергілікті қоғамдастықтарға белсенді қолдау көрсетуге бағытталған көпжылдық мақсатты жұмыстың нәтижесі. Қазхромның екі кәсіпорны қала құраушы кәсіпорындар болып табылады және біз өз қызметіміз жүзеге асырылатын өңірлердің дамуына қосатын үлесіміз бен атқаратын рөлімізді жақсы түсінеміз. Жеңіс Компанияның ERG-дің негізгі басымдықтарының бірі болып қалатын әлеуметтік жауапкершілік пен тұрақты даму қағидаттарына адалдығын тағы да растады.

Барлық қиындықтар мен сын-қатерлерге қарамастан, 2025 жыл ең басты құндылықты көрсетті – Қазхромның күші әлі де адамдарда. Бұл кәсіпқойлық, жауапкершілік, командада жұмыс істеуге дайын болу және дамуға ұмтылу Компанияға ауқымды жобаларды жүзеге асыруға, салада көшбасшылық позицияны сақтауға және болашаққа сенімді қарауға мүмкіндік береді.

Сергей Леонидович Прокопьев

«Қазхром» ТҰК» АҚ Бас директоры

Компания туралы

- Жалпы сипаттама
- Бизнес-модель
- Қаржылық нәтижелер

«Қазхром» ТҰК» АҚ - бүкіл әлем бойынша клиенттердің әртараптандырылған және сенімді базасы бар және жақсы инфрақұрылымы мен логистикасы бар әлемдегі ең ірі жоғары көміртекті феррохром өндірушісі.

Біздің көзқарасымыз

Табиғи ресурстар саласындағы халықаралық, тұрақты, әлеуметтік жауапты және тиімді Компания.

Біздің миссиямыз

Өз ісімізде үздік болу.

Өз құндылықтарымызға адал бола отырып, әлеммен бірге даму.

Жер мен адамзаттың әлеуетін мұқият ашып, бізге сенетіндердің өркендеуін қамтамасыз ету.

Біздің құндылықтарымыз

Бірлік | Қауіпсіздік | Жауапкершілік | Даму | Тиімділік

2025 жылдың негізгі көрсеткіштері

Операциялық көрсеткіштер

6 134 мың тонна
Хром кенін өндіру

1 835 мың тонна
Ферроқорытпа өндірісі

1 619 мың тонна
Ферроқорытпаларды сату көлемі

Қаржылық көрсеткіштер

339 млрд теңге
EBITDA

1 023 млрд теңге
Түсім

161 млрд теңге
Күрделі шығындар

Тұрақты даму көрсеткіштері

4 036 мың тонна
CO_2 шығарындылары

1,23
Еңбекке жарамдылық күндерін жоғалту жарақаттарының жиілігі (LTIFR)

24,3 млн м³
Су тұтыну

Жалпы сипаттама

«Қазхром» Трансұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы және оның еншілес кәсіпорындары (бұдан әрі - Қазхром немесе Компания немесе «Қазхром» ТҰК» АҚ) - геологиялық барлау мен хром кенін өндіруден бастап оны қайта өңдеуге және қосылған құны жоғары ферроқорытпаларды шығаруға дейінгі толық өндірістік циклды біріктіретін Қазақстанның ірі тау-кен металлургиялық кешендерінің бірі.

Компания 1995 жылы құрылған және бүгінде хром кені мен ферроқорытпалар өндірісі бойынша әлемдік көшбасшылардың қатарына кіреді. Қазхромның бәсекелестік артықшылықтары бірегей минералды-шикізат базасы, өндірістік қуаттылықтардың ауқымы және саладағы өнім өзіндік құнының ең төмен деңгейлерінің бірі болып табылады.

Компанияның өнімдері әлемдегі ең ірі тот баспайтын болаттан жасалған өндірушілерге жеткізіледі. Жеткізу географиясы Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея, Еуропа, ТМД және АҚШ елдерін қамтиды. Әртараптандырылған клиенттік база және кәсіпорындардың стратегиялық орналасуы Компанияға халықаралық нарықта тұрақты позицияларды сақтауға мүмкіндік береді.

Қазхром ERG құрамына кіреді. «Қазхром» ТҰК» АҚ негізгі акционері орналастырылған акциялардың 99,34%-ын иеленетін «KCR Metals FZCO» компаниясы болып табылады.

Біздің активтер

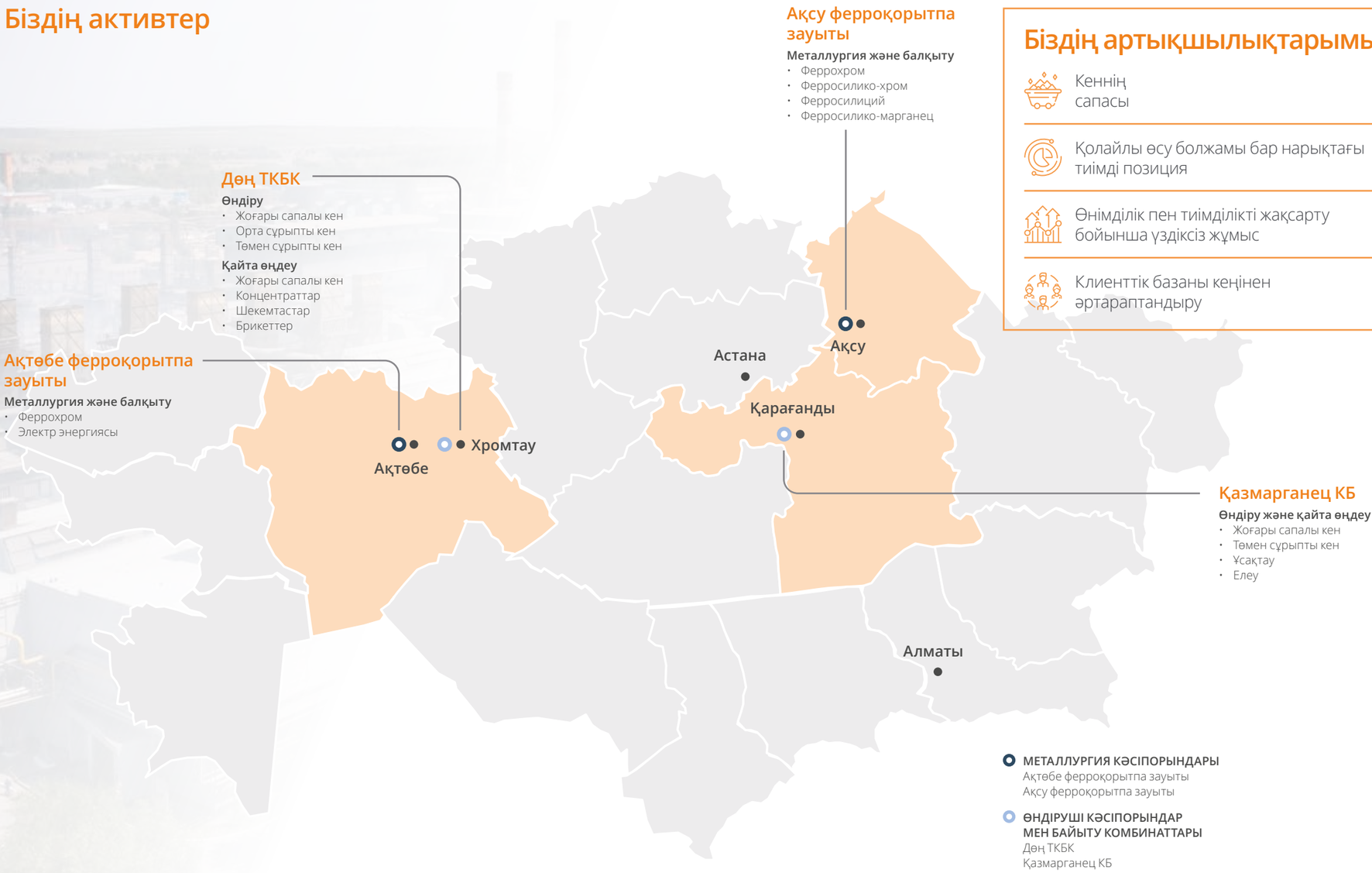

Біздің артықшылықтарымыз

- Кеннің сапасы
- Қолайлы өсу болжамы бар нарықтағы тиімді позиция
- Өнімділік пен тиімділікті жақсарту бойынша үздіксіз жұмыс
- Клиенттік базаны кеңінен әртараптандыру

Бизнес-модель

Қазхром хром кені мен ферроқорытпалардың әлемдік нарығында көшбасшы орынға ие және өнімдегі хром мөлшері бойынша әлемдегі ең ірі феррохром өндірушісі болып табылады.

Компания хром және марганец кендерін өндіру мен байытудан бастап жоғары көміртекті, орта көміртекті және силикомарганец ферроқорытпаларын шығаруға дейінгі толық өндірістік циклды құрды.

Қазхромның өндірістік активтері Қазақстанда орналасқан және тау-кен металлургия саласындағы ірі кәсіпорындардың қатарына кіреді. Компанияның құрылымына Дөң тау-кен байыту комбинаты (бұдан әрі – Дөң ТКБК), Ақтөбе ферроқорытпа зауыты және Ақсу ферроқорытпа зауыты, «Қазмарганец» кен басқармасы (бұдан әрі – Қазмарганец КБ), Электр станциясы және Жылу станциясы кіреді.

Компания қызметінің интеграцияланған сипаты оған құн тізбегіндегі синергияны пайдалануға және бизнестің жоғары тұрақтылығын сақтауға мүмкіндік береді. Отыны табиғи газ болып табылатын, «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - меншікті электр станциясы Ақтөбе ферроқорытпа зауытының электр энергиясына қажеттілігінің шамамен 27%-ын қамтамасыз етеді, ал ERG еншілес кәсіпорындары Ақтөбе ферроқорытпа зауыты үшін қалған электр энергиясын және Ақсу ферроқорытпа зауыты үшін барлық қажетті электр энергиясын қамтамасыз етеді.

ERG тобының Компаниялары сонымен қатар өндіріс орындары арасында хром өнімдері мен марганец кендерін тасымалдауды қамтамасыз етеді, жөндеу жұмыстарын жүргізеді және ферроқорытпа өндірісінде тотықсыздандырғыш ретінде пайдаланылатын көмір мен арнайы кокс жеткізеді.

Біздің артықшылықтарымыз

Кеннің сапасы

- Қазхром құрамында хром мөлшері жоғары бірегей кен орындарының және қазіргі өндіру қарқыны сақталған жағдайда бірнеше ондаған жылға жететін қорларының арқасында хром нарығындағы әлемдік көшбасшы болып табылады.

Қолайлы өсу болжамы бар нарықтағы тиімді позиция

- Тот баспайтын болат нарығының үздіксіз өсуі негізінен әлемдік халықтың өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған жаһандық мегатенденцияға байланысты ферроқорытпа өндірісін дамытуға мүмкіндік береді.
- Қазхромның қалыптасқан клиенттік базасы премиум-сегменттерде көшбасшылық позицияларды иеленуге мүмкіндік береді.

Өнімділік пен тиімділікті жақсарту бойынша үздіксіз жұмыс

- Құн тізбегінің барлық кезеңдерінде өндірістік қуаттарды кеңейту және металл алуды арттыру жобаларын іске асыру Қазхромға өндіріс көлемін ұлғайтуға және әлемдік өндірушілер арасында ферроқорытпаларды өндіру және жеткізу көлемі бойынша жетекші орын алуға мүмкіндік береді.
- Қазхромның ERG-ге интеграциялануы өз инфрақұрылымы мен логистикасы есебінен материалдарды, оның ішінде энергия ресурстарын, өндіріс үшін тотықсыздандырғыштарды жеткізудің тұрақтылығын қамтамасыз етеді.

Клиенттік базаның кең ауқымды әртараптандырылуы ресейлік компанияларға қатысты санкциялық шектеулердің теріс салдарын едәуір азайтуға мүмкіндік берді.

Бизнес-модель (жалғасы)

Қаржылық нәтижелер

Млн теңге	2023	2024	2025
Түсім	1 067 716	1 002 519	**1 022 563**
EBITDA	380 246	320 058	**338 499**
Пайда	197 043	6 165	**140 889**
Күрделі шығындар	182 622	139 568	**160 793**

2025 жылы түсім көрсеткіші 2024 жылмен салыстырғанда 20,0 млрд теңгеге (2,0%) ұлғайды. Түсімнің және EBITDA көрсеткішінің 18,4 млрд теңгеге (5,8%-ға) өсуінің негізгі факторлары Компанияның операциялық тиімділігін арттыру, сондай-ақ өндірістік және әкімшілік шығындарды оңтайландыру болды.

Компанияның 2025 жылдың қорытындысы бойынша таза пайдасы 140,9 млрд теңгені құрап, 2024 жылмен салыстырғанда 134,7 млрд теңгеге ұлғайды. Пайданың айтарлықтай өсуі қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерді тануға байланысты өндірістік емес шығындардың әсерінің төмендеуіне байланысты. Таза пайданың өсуіне қаржылық кірістердің 19,7 млрд теңгеге ұлғаюы, сондай-ақ әкімшілік шығындарды оңтайландыру және Компанияның операциялық тиімділігін арттыру қосымша әсер етті.

2025 жылы Қазхромның активтерді дамытуға және қолдауға бағытталған күрделі шығындары 160,8 млрд теңгені құрады және бұл қаражат өндірістік қуаттарды кеңейту жөніндегі инвестициялық жобаларды («Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасы, «Болашақ» шахтасы) іске асыруға, минералдық-шикізат базасын дамытуға, өндірістік активтерді жаңғыртуға және жаңартуға, операциялық тиімділікті арттыруға, сондай-ақ өндірістік процестердің сенімділігі мен қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталды.

Негізгі өнімдер және пайдалану саласы

Жоғары көміртекті феррохром (HC FeCr)

Жоғары көміртекті феррохромды қолданудың түпкі өнімі - бұл құрылыста, көлікте, машина жасауда, өнеркәсіптік құбырлар өндірісінде, сондай-ақ тұтыну тауарларында қолданылатын тот баспайтын болат.

Тазартылған қорытпалар (mc/lc FeCr)

Орта және төмен көміртекті феррохром шектеулі көміртекті қажет ететін тот баспайтын және қоспаланған болат өндірісінде қолданылады. Ол сондай-ақ жоғары беріктігі бар материалдарды қажет ететін шарлы мойынтіректерге, құралдар мен құрылғыларға арналған арнайы қоспаланған болат өндірісінде қолданылады.

Ферросиликохром (FeSiCr)

Орта және төмен көміртекті феррохромды өндіруге қажетті аралық өнім. Хромды болаттардың жекелеген түрлерін өндіру үшін металл ретінде де қолданылады.

Ферросиликомарганец (FeSiMn)

Болаттың жеке түрлерін (Гадфильд болаты) өндіруде олардың қасиеттері мен құрылымын жақсарту үшін қолданылады. Пайдалану салалары: тау-кен өндіру, құрылыс және теміржол өнеркәсібі.

Ферросилиций (FeSi)

Кәдімгі болаттарды өндіруде ашытқыш ретінде қолданылады. Беріктігін, икемділігін, электр өткізгіштігін және тозуға, тоттануға, қышқылдың әсеріне және жоғары температураға төзімділігін жақсартады. Ферросилиций автомобиль өндірісінде қолданылатын трансформатор мен көміртекті болатта қолданылады.

Хром кені (Cr Ore)

Хром ферроқорытпаларын, хром қосылыстарын және отқа төзімді материалдарды өндіру үшін қолданылады.

Негізгі нарықтар

Соңғы тұтынушылармен - Қытайдан, Жапониядан, Оңтүстік Кореядан, Еуропадан және АҚШ-тан тот баспайтын және қоспаланған болаттың ірі өндірушілерімен ұзақ мерзімді ынтымақтастық орнатылды.

Нарыққа шолу

- Макроэкономикалық жағдай
- Сұраныс пен ұсыныс нарығына шолу, феррохром бағасы

Макроэкономикалық жағдай

2025 жыл әлемдік экономиканың жоғары инфляция мен қатаң монетарлық саясаты кезеңінен кейін біртіндеп қалыпқа келуімен сипатталды. Жаһандық экономиканың өсімі қалыпты деңгейде сақталды, ал белгісіздіктің негізгі факторлары ретінде жалғасып отырған геосаяси шиеленіс, сауда шектеулері және бірқатар өңірлердегі экономикалық өсім қарқынының төмендігі айқындалды.

Жыл бойына ірі орталық банктер пайыздық мөлшерлемені төмендету циклін жалғастырды. Еуропалық орталық банк инфляция мақсатты деңгейге дейін төмендеген кезде ақша-несие саясатын дәйекті түрде жеңілдетті, ал АҚШ-тың Федералды резервтік жүйесі мөлшерлемелерді жылдың көп бөлігінде салыстырмалы түрде жоғары деңгейде ұстап, сақтықпен әрекет етті. 2025 жылдың қорытындысы бойынша дамыған экономикалардағы инфляция тұтастай тұрақтанды, алайда экономикалық өсу қарқыны ұзақ мерзімді орташа мәндерден төмен болып қалды.

Қытай - тауардың ең ірі тұтынушысы және әлемнің негізгі экономикаларының бірі, 2025 жылы құрылымдық сын-қатерлерге қарамастан оң динамиканы көрсетті. Елдің ЖІӨ 5%-ға өсті, бұл жаһандық баяулау жағдайында маңызды нәтиже болып табылады. Бұл өсімге жылжымайтын мүлік саласындағы қысымның сақталуына, ішкі сұраныстың шектеулі қалпына келуіне және жекелеген салалардағы қарыз жүктемесіне қарсы қол жеткізілді. 2025 жылы Қытай экономикасының өсуінің негізгі драйверлері тұрақты экспорт, өнеркәсіп өндірісінің кеңеюі және электромобильдер, аккумуляторлар және жартылай өткізгіш өнімдер өндірісін қоса алғанда, жоғары технологиялық салалардың жедел дамуы болды.

2025 жыл нарықтық белгісіздік жағдайында шикізат активтерінің тартымдылығын тағы да растады. Тауар нарықтарының көпшілігі тұрақты динамиканы көрсетті, ал тауарлар әртараптандыру және инфляциялық тәуекелдерден қорғау құралы ретіндегі рөлін сақтап қалды. Металдар әсіресе әсерлі нәтижелер көрсетті, Bloomberg Industrial Metals индексі шамамен 13%-ға өсті, ал бағалы металдар секторы 64%-ға өсті. Жалпы алғанда, жыл құбылмалылықтың жоғарылауымен, тарифтерді енгізудің салдарымен, артта қалған активтердің орташа мәндерге қайтарылуымен, сондай-ақ активтердің тауар класының озық кірістілігін жиынтығында қамтамасыз еткен бірқатар басқа да қолайлы факторлармен сипатталды.

Тарифтердің енгізілуі шикізат нарықтарында тізбекті реакцияны тудырды. Белгісіздік тауарлы-материалдық құндылықтардың белсенді жинақталуына және тарифтер күшіне енгенге дейін тауарлардың жедел қозғалысына түрткі болды, бұл бірқатар негізгі нарықтарда бағаның күрт өзгеруіне әкелді. Бұл мыс нарығында айқын көрінді: CME бағалары күрт өсті, ал LME бағалары айтарлықтай аз құбылмалы болып қалды. Мұндай әр түрлі динамика АҚШ-қа металдың үлкен ағынымен түсіндірілді, трейдерлер күтілетін тарифтер енгізілгенге дейін мыс әкелуге тырысты. Бұл ретте жыл бойы тарифтік шараларға қатысты жаңалықтар мен күтулер бірнеше рет қайта қаралды.

Сұраныс пен ұсыныс нарығына шолу, феррохром бағасы

«Қазхром», Samancor және Glencore-Merafe сияқты феррохромның бірқатар ірі өндірушілері (2025 жылғы жағдай бойынша) хром баламасы есебімен әлемдік феррохром нарығының тиісінше шамамен 11%-ын, 5%-ын және 3%-ын бақылап, өздерінің хром кені кен орындарына ие болғанымен, өндірушілердің едәуір бөлігі шикізатты ашық нарықтан сатып алуға мәжбүр. Оңтүстік Африка Республикасындағы өндірістің едәуір қысқаруы елдегі электр энергиясына тарифтердің айтарлықтай өсуіне, сондай-ақ феррохромның экспорттық бағаларының төмендеуіне байланысты болды. Бір назар аударарлығы, әлемдік феррохром өндірісінің шамамен 55%-ы хром баламасында Қытайдың үлесіне тиесілі болғанымен, іс жүзінде хром қоры жоқ және ол хром кенін Оңтүстік Африка Республикасынан, Түркиядан, Зимбабведен және бірқатар басқа елдерден импорттауға мәжбүр.

2025 жылы Батыс нарықтарындағы (АҚШ пен Еуропа) феррохром бағаларының динамикасы төмендеу сипатында қалды, 2022 жылғы рекордтық көрсеткіштерден кейін және 2023–2024 жылдары бағалардың жоғары деңгейде сақталуынан соң нарық іргелі факторлармен неғұрлым іргелі негізделген деңгейлерге оралды. Атап айтқанда, Еуропада жоғары сапалы жоғары көміртекті феррохромның (бұдан әрі ЖК ФХ) және төмен көміртекті феррохромның (бұдан әрі ТК ФХ) орташа жылдық бағасы сәйкесінше ~US$ 1,43/фунт хромды және ~US$ 2,28/фунт хромды құрады, өткен жылмен салыстырғанда 16,9%-ға және 9,9%-ға төмендеді.

Еуропадағы әлсіз баға конъюнктурасы негізінен сұраныс факторларына байланысты болды, өңірдегі тот баспайтын болат нарығы тоқырауды жалғастырды. CRU мәліметтері бойынша, 2025 жылы Еуропада тот баспайтын болаттан жасалған өндіріс көлемі 1,8% г/ж-ға қысқарды, ал жоғары сапалы феррохром ұсынысы тұрақты болып қалды, бұл бағаға қосымша қысым жасады. АҚШ-та жағдай неғұрлым қолайлы болды, Трамп әкімшілігінің протекционистік шаралары аясында тот баспайтын болат өндірісі шамамен 8%-ға өсті. Сонымен қатар, нарық қатысушылары батыс нарықтарының қалпына келуіне және феррохром бағасының тиісті өсуіне сенеді, оның белгілері қазірдің өзінде байқалуда, 2026 жылдың алғашқы бес айында Еуропа мен АҚШ-тағы ЖК ФХ бағалары тиісінше шамамен 14% және 4%-ға өсті.

Қытайдағы феррохром бағалары да құбылмалылықтың жоғарылауымен ерекшеленді, ЖК ФХ орташа жылдық бағасы ~ US$ 0,87/фунт хромды құрады, 7,5% г/ж-ға төмендеді. Жаңа өндірістік қуаттылықтардың іске қосылуы сұраныс пен ұсыныстың жергілікті теңгерімсіздігін тудырды, бұл 2024 жылдың соңы мен 2025 жылдың басында ЖК ФХ бағасының бес жылдық ең төменгі деңгейге дейін күрт төмендеуіне әкелді. Сонымен қатар, өткен жылғы есепте атап өткеніміздей, қазіргі жағдайда Қытайдағы феррохром бағасының айтарлықтай төмендеуі тұрақсыз: хром кені бағасының жоғары деңгейі феррохром өндірушілерінің шығындарын жоғары деңгейде қолдайды, ал ЖК ФХ бағасының төмендеуі сөзсіз теріс маржаға әкеледі. 2024 жылдың соңында – 2025 жылдың басында орын алған баға күйзелісі және пайдалылықтың теріс мәнге ауысуы жергілікті өндірістің қысқаруына және 2025 жылдың бірінші жартыжылдығында жоғары көміртекті феррохром (ЖК ФХ) импорты көлемінің төмендеуіне алып келді, бұл нарықтағы теңгерімді қалпына келтіруге мүмкіндік берді. Жыл соңына қарай бағалар құлдырауды толығымен өтеп, жыл басынан бері шамамен 25% қосып, ~US$ 0,96/фунт хром деңгейіне оралды. Біздің болжамдарымызға сәйкес, тот баспайтын болат өндірушілері тарапынан сұраныстың өсуі және хром кеніне деген бағаның жоғары деңгейінің сақталуы аясында 2026 жылдың ортасына қарай бағалар ~US$ 1,00/фунт хром деңгейінде тұрақтады.

Стратегияға шолу

Тиімділік және өсу бастамалары

Тиімділік және өсу бастамалары

2025 жылы Қазхром операциялық тиімділікті арттыруға, өндірістік активтердің сенімді жұмысын қамтамасыз етуге және бизнесті тұрақты дамытуға бағытталған іс-шараларды іске асыруды жалғастырды. Компания жоғары сапалы өнім шығаруға, өнеркәсіптік қауіпсіздік пен қоршаған ортаны қорғау талаптарын сақтауға және тұрақты қаржылық көрсеткіштерді сақтауға баса назар аударды.

Стратегиялық міндеттерді іске асыру шеңберінде Қазхром тиімділікті арттыруға және құн тізбегінің әртүрлі қайта бөліністерінде өсуді қамтамасыз етуге бағытталған бастамалар кешенін енгізуді жалғастырды.

Өндірісті қайта бөлу

«Болашақ» шахтасы

2025 жылы Дөң ТКБК 2024 жылы пайдалануға берілген «Болашақ» шахтасын игеру жөніндегі стратегиялық жобаны іске асыруды жалғастырды. Шахтаның жобалық қуаты жылына 7,5 млн тонна хром кенін құрайды. Ол «Миллионное» және «Алмаз-Жемчужина» екі кен орнын игеруді біріктіреді және әлемдегі ең терең шахталардың бірі болып табылады. Тау-кен жұмыстары 800-ден 1 200 метрге дейінгі тереңдіктегі бес жерасты деңгейжиекте жүргізіледі, бұл ретте шахта оқпанының тереңдігі бір километрден асады, бұл Қазақстандағы қара металл кендерін өндіру саласындағы рекордтық көрсеткіш болып табылады.

Есепті жыл ішінде өндірістік қуаттарды ұлғайту және жаңа нысанды игеру жалғасты. 2025 жылдың қорытындысы бойынша «Болашақ» шахтасында 320 мың тонна хром кені өндірілді. Тау-кен жұмыстарын жүргізу кезінде автоматты бұрғылау режимі бар зияткерлік бұрғылау қондырғысын, жабдықты жер бетінен қашықтықтан басқаруды және толық автоматтандырылған көтеру машинасын қоса алғанда, заманауи технологиялық шешімдер қолданылады. Бұл технологияларды пайдалану өндіріс тиімділігін, өнеркәсіптік қауіпсіздік деңгейін жақсартуға және қоршаған ортаға әсерді азайтуға ықпал етеді.

Перспективалы учаскелерде геологиялық барлау жұмыстары жүргізілді, олардың нәтижелері бойынша:

- 2025 жылы хром кенін өндіру «Южный» карьері кен орындарында ашық тәсілмен және «№39» кен орнында жерасты тәсілімен жүзеге асырылды;
- 2026 жылы «Геофизикалық VI» хром кендері кен орнында ашық тәсілмен өндіру жұмыстарын бастау жоспарлануда.

Байытуды қайта өңдеу

2025 жылы Қазхром 2023 жылы шламды қалдықтарды қайта өңдеу үшін пайдалануға берілген ERG Green - байыту фабрикасы жобасын дамытуды жалғастырды. Жоба құрамында хром оксиді бар тарихи жинақталған және ағымдағы байыту қалдықтарын қайта өңдеуге тартуға, содан кейін ферроқорытпа өндірісі үшін шикізат ретінде пайдаланылатын хром концентратын өндіруге бағытталған. Жобаны іске асыру минералды ресурстарды пайдалану тиімділігін арттыруға, жинақталған қалдықтар көлемін азайтуға және ERG Тобының кәсіпорындары үшін қосымша шикізат көзін қалыптастыруға ықпал етеді.

2025 жылдың қорытындысы бойынша ERG Green фабрикасында 173 мың тонна хром концентраты өндірілді.

Есепті жылы жобаны одан әрі дамытудың маңызды кезеңі Дөң ТКБК-де ұсақ класты шламды қалдықтарды флотациялық байыту учаскесінің құрылысын аяқтау болды. Жаңа учаскеде ERG Ғылыми-зерттеу инжинирингтік орталығы әзірлеген және патенттеген әлемдегі тұнба қалдықтарынан хромды тікелей флотациялаудың алғашқы инновациялық технологиясы қолданылады. Технология бұрын өңдеуге қатыспаған ультра дисперсті бөлшектерден хром алуды қамтамасыз етеді, бұл минералды шикізатты кешенді пайдалану мүмкіндіктерін кеңейтеді. Іске қосу-баптау жұмыстарын жүргізу кезеңінде 4,7 мың тонна флотоконцентрат өндірілді.

Металлургияны қайта бөлу

Ақтөбе ферроқорытпа зауыты

2025 жылы Ақтөбе ферроқорытпа зауытының № 4 цехындағы тұрақты тоқ пештері жобалық қуаттылықта жұмыс істеді. Негізгі назар цех жұмысының параметрлерін оңтайландыруға және өндірістік процестердің тиімділігін арттыруға бағытталды.

2025 жылы феррохром өндірісінің №4 балқыту цехының өзіндік құнын төмендетуге және өнімділігін арттыруға бағытталған іс-шараларды іске асыру жалғастырылды. Тотықсыздандырғыштарды кептірудің үшінші желісін салу бойынша бұрын іске асырылған жоба шеңберінде ERG Тобының («Шұбаркөл көмір» АҚ арнайы коксы) меншікті өндірісінің тотықсыздандырғышын толық пайдалану қамтамасыз етілді.

2025 жылы Ақтөбе ферроқорытпа зауытының аумағында №4 балқыту цехымен интеграцияланған ферроқорытпа газымен кәдеге жарату электр станциясының құрылысы басталды. Жоба кейіннен қуаты 80 МВт дейінгі электр энергиясын өндіре отырып, ферроқорытпа өндірісінің жанама газын кәдеге жаратуды көздейді.

Жобаны іске асыру қайталама энергетикалық ресурстарды пайдалану арқылы өндірістің энергия тиімділігін арттыруға, дәстүрлі энергия көздерін тұтынуды азайтуға және шығарындыларды азайту арқылы қоршаған ортаға әсерді азайтуға бағытталған.

Электр станциясын іске қосу 2027 жылдың қазан айына жоспарланған.

Ақсу ферроқорытпа зауытының пештерін жаңғырту

Кәсіпорын өндірістік процестердің тиімділігін арттыру арқылы дайын өнімнің өзіндік құнын төмендетуге назар аударуды жалғастыруда. ERG Тобының меншікті өндірісінің (арнайы кокс, Шұбаркөл көмір) тотықсыздандырғыштарын пайдалану артып келеді.

2025 жылдың соңында өндірісте пайдаланылатын хром бар айналым өнімдерін, сондай-ақ тауарлық қож құмын ала отырып, ұсақ класты қож құмдарын байытуға арналған шөгу кешені пайдалануға берілді.

Сондай-ақ, ұсақтау кезінде ұсақ феррохромның пайда болуын азайтуға және нарықтық құны жоғары кесек материалдың шығуын арттыруға бағытталған іс-шаралар жүзеге асырылуда.

Операциялық нәтижелерге шолу

- Өнімдер, сату, маркетинг және тұтынушылар
- Резервтер және ресурстар

Өнімдер, сату, маркетинг және тұтынушылар

Қазхром жоғары сапалы ферроқорытпа өнімдерін шығарады. Қазхромның стратегиялық клиенттері жетекші әлемдік компаниялар болып табылады. Оның өнімдерінің соңғы тұтынушыларына Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея, Еуропа және АҚШ-тың көптеген ірі тот баспайтын және қоспаланған болат өндірушілері кіреді.

Өнім

Қазхромның негізгі өнімі құрамында қоспалары аз жоғары көміртекті және тазартылған феррохром болып табылады. Феррохром өнімдері тоттануға төзімді болаттың әртүрлі түрлерін, яғни кәдімгі тот баспайтын болаттан бастап қоспаланған және құрылымдық болатқа дейінгі өнімдерді өндіруде қолданылады.

Компанияның технологиялық мүмкіндіктері оның феррохром өнімдеріндегі көміртегі құрамын тұтынушылар ұсынған сипаттамалар мен нарықтық жағдайларға байланысты өзгертуге мүмкіндік береді. Осының нәтижесінде Қазхром өзінің түпкі тұтынушылар базасын әртараптандыру және пайданы барынша ұлғайту үшін өзі шығаратын өнім түрлерінің оңтайландыра алады.

Операциялық қызметтің нәтижелері

Мың тонна	2023	2024	2025
Өндіру және өндіріс			
Хром кенін өндіру	5 194	6 032	6 134
Ферроқорытпа өндірісі	1 635	1 865	1 835

2025 жылы хром кенін өндіру көлемінің 1,8%-ға артуы «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасында жабдықтарды жаңғырту жөніндегі іс-шараларды іске асырумен, «Болашақ» шахтасында өндіру көлемін ұлғайтумен, сондай-ақ бекітілген тау-кен жұмыстарының жоспарына сәйкес «Оңтүстік» карьерінің Шығыс беткейінде ашық өндіру көлемін ұлғайтумен байланысты.

Сату, нарықтар және тұтынушылар

Қазхромның маркетингтік стратегиясы түпкілікті тұтынушылар мен нарықтарға басты назар аударады, олар үшін басты талаптар өнімнің жоғары сапасы мен жеткізілім сенімділігі болып табылады. 2015 жылдан бастап Компания алыс нарықтарға жеткізу бойынша трейдермен ынтымақтасады, соның арқасында өнімнің түпкі тұтынушыларымен ұзақ мерзімді ынтымақтастық жолға қойылған. Ұзақ мерзімді шарттар өткізу көлеміне байланысты ықтимал тәуекелдерді жұмсартуға мүмкіндік береді.

Сату құрылымы

Өнім түрлері бойынша

Мың тонна	2023	2024	2025
Сату көлемі			
Жоғары көміртекті феррохром	1 268	1 446	1 408
Тазартылған феррохром	53	68	66
Кремний қорытпалары	182	162	145
Ферроқорытпалар жиыны	**1 503**	**1 676**	**1 619**

Нарықтар бойынша

Млн теңге	2023	2024	2025
Қазақстан нарығы	10 453	16 463	19 516
Сыртқы нарық	1 057 263	986 056	1 003 047

Таяу шет елдерге және Қазақстанға сату тұтынушылармен тікелей келісімшарттар бойынша жүзеге асырылады. Сонымен қатар, 2024-2025 жылдар кезеңінде ҚХР сатып алушыларымен тікелей келісімшарттар бойынша ферросиликомарганец сатылады.

Дамыған теміржол қатынасының арқасында Қазхром Достық-Алашанькоу шекара өткелі арқылы Қытайдың батыс және орталық бөліктеріне ыңғайлы қол жеткізе алады. Сондай-ақ, осы ауысу арқылы Компанияның жүктерінің Жапония, Оңтүстік Корея және Оңтүстік-Шығыс Азия елдерінің нарықтарына транзитін қамтамасыз ететін Ляньюнганг портына жөнелту жүргізіледі.

Қазхромда өнімнің денсаулық пен қауіпсіздікке әсер етуге қатысты заңнама талаптарына сәйкес келмейтін жағдайлары жоқ. Өнімді жеткізу нормативтік құжаттарға сәйкес жүргізіледі. Сатылатын өнімдер жарнамалау мен ілгерілетуді қоса алғанда, жария талқылау нысаны болған жоқ.

Резервтер және ресурстар

Қазхромның хром кен орындары Орал тау жотасының оңтүстік бөлігінде, Кемпірсай алабында – жалпы ауданы шамамен 1 мың км2 болатын негізгі офиолит белдеуінде орналасқан. Барлық өнеркәсіптік кен орындары Кемпірсай алабының оңтүстік-шығыс бөлігінде орналасқан және негізгі (Оңтүстік Кемпірсай) кен алаңына біріктірілген. Кен орындары ең ірі болып табылады және құрамында пайдалы компонент – кендегі хром оксиді көп. Дөң ТКБК кен орындарының меридиандық кенді аймақтары – батыс және шығыс – ені 7 км болатын 24 км қашықтыққа созылған.

«Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасы 1,2 мың м тереңдікке дейін зерттелді және қызмет ету мерзімін ұзарту үшін резервтер мен ресурстарды ұлғайту әлеуеті бар.

Сонымен қатар, қазіргі уақытта Қазхром «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасының минус 252 метр деңгейжиегінен «Батыс шоғыры» кен орны бойынша пайдалану барлау жұмыстарын жүргізуде, «ҚазКСР 40 жыл - Молодёжное» кен орнының карьер астындағы қорлары бойынша, «Первомайское» кен орнының минус 80 метр деңгейжиегінен, «Алмаз-Жемчужина» кен орнының «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасының минус 160 метр деңгейжиегінен, сондай-ақ «Болашақ» шахтасының минус 402 метр және минус 376 метр деңгейжиектерінен пайдалану барлау жұмыстары жалғасуда.

Оңтүстік Кемпірсай кен алқабы бойынша барлау келісімшарты шеңберінде «Геофизикалық XII» хром кен орындарының ресурстық қорларын жете зерттеу жүргізілуде.

Жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар мен лицензияларға шолу

Қазақстан Республикасының Конституциясына сәйкес жер, оның жер қойнауы, суы, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі, сондай-ақ басқа да табиғи ресурстар халыққа тиесілі. Халық атынан меншік иесінің құқығын мемлекет жүзеге асырады.

Қазхром пайдалы қазбаларды өндіру жөніндегі қызметті Қазақстан Республикасының Үкіметімен жасалған жер қойнауын пайдалануға арналған келісімшарттар мен лицензиялар негізінде жүзеге асырады. Жер қойнауын пайдалану шарттары Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әрбір кен орны үшін жеке айқындалады. Хром шикізатын өндіруге арналған лицензиялардың қолданылу мерзімі 2041 жылы аяқталады.

Компания сондай-ақ жерлерді қалпына келтіру, тау-кен жұмыстары әсер еткен аумақтарды қалпына келтіру және олардың өмірлік циклі аяқталғаннан кейін тау-кен өндіру нысандарын пайдаланудан қауіпсіз шығару жөніндегі міндеттемелерді орындайды.

Ресурстар мен қорлар[1]

Саладағы Қазхромның ең ірі ресурстық базасы орташа хром құрамы 51,7% және қоспалары төмен бірегей сападағы хром кені балансының 296 млн тонна қорын қамтиды. Баланстық қорлардың бұл көлемі кеніштің бірнеше ондаған жылдар бойы қолданыстағы өндіріс деңгейінде жұмыс істеуін қамтамасыз ете алады, әрі қарай кеңейту үшін айтарлықтай әлеует береді.

Жер қойнауын пайдалануға жасалған келісімшарттар мен лицензиялар

Келісімшарттар	Орналасқан жері	Келісімшарттың басталуы	Келісімшарттың аяқталу күні	Кеніш (тер)	Бөлімше
Хром кенін өндіру	Ақтөбе облысы Хромтау ауданы	1997	2041	«Қазақстан тәуелсіздігінің 10 жылдығы» және «Молодежная» шахталары, «Дөң» кеніші	Дөң ТКБК
Хром кенін өндіру	Ақтөбе облысы Хромтау ауданы	2022	2025	«Дөң» кеніші	Дөң ТКБК
Марганец кенін өндіру	Қарағанды облысы Нұра ауданы	1999	2025	«Тур» кеніші	Қазмарганец КБ
Құрамында хромит бар кенді барлау	Ақтөбе облысы Хромтау ауданы	2015	2026	Оңтүстік-Кемпірсай кен алқабы	Дөң ТКБК
Полиметалл кендерін барлау	Ақтөбе облысы Әйтеке би ауданы	2019	2030	Қарақұдық учаскесі	Дөң ТКБК
Мыс, алтын, күміс, қорғасын және мырыш барлау	Қарағанды облысы Ақтоғай ауданы	2023	2029	Әділбай учаскесі	Дөң ТКБК
Хромит кенін барлау	Ақтөбе облысының Әйтеке би және Хромтау аудандары	2024	2030	Білге кенашылымы	Дөң ТКБК
Хромит кенін барлау	Ақтөбе облысының Мұғалжар, Байғанин және Шалқар аудандары	2024	2029	Дауыл-Көкпекті алаңы	Дөң ТКБК
Хромит кенін барлау	Ақтөбе облысы Алға ауданы	2025	2031	Ақсу кен алабы	Дөң ТКБК

Хром кенінің баланстық қорлары: Дөң ТКБК

Кен орны	Санат[2]	Тоннаж, млн тонна	Cr_2O_3 кенінің орташа құрамы, %	Cr_2O_3 құрамы, млн тонна
«Қазақстан тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасы	B,C_1	200,604	51,7	103,712
	C_2	90,155	46,9	42,283
	Барлық минералды қорлар	**290,759**	**50,2**	**145,995**
«Молодежная» шахтасы	B,C_1	0,000	0,0	0,000
	C_2	0,813	47,7	0,388
		0,813	**47,7**	**0,388**
«Геофизикалық VII»	B,C_1	2,001	36,7	0,738
	C_2	-	-	-
	Барлық минералды қорлар	**2,001**	**36,7**	**0,738**
«№39»	B,C_1	0,123	47,4	0,058
	C_2	-	-	-
		0,123	**47,4**	**0,058**
«Геофизикалық VI»	B,C_1	0,189	46,7	0,088
	C_2	0,274	45,5	0,125
	Барлық минералды қорлар	**0,463**	**46,0**	**0,213**
Барлығы: Дөң ТКБК	B,C_1	202,925	51,6	104,596
	C_2	91,242	46,9	42,796
	Барлық минералды қорлар	**294,167**	**50,1**	**147,392**

1 2025 жылғы есепті кезеңде Пайдалы қазбалар қорлары жөніндегі мемлекеттік комиссияның жіктемесі бойынша Бекітілген қорлар жағдайында өндірілген қатты пайдалы қазбалар туралы есептерге (1ҚПҚ нысаны) негізделген.
2 B, C_1 санаты - расталған қорлар, C_2 санаты - алдын ала бағаланған қорлар.

Қаржылық шолу

Есептілікті дайындау қағидаттары

Бұл қаржылық жағдай мен қызмет нәтижелеріне шолу Қазхромның операциялық қызметі мен қаржылық жағдайына байланысты үрдістер мен елеулі өзгерістерді түсінуге және бағалауға арналған.

Шолу Қазхромның аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілігі негізінде дайындалды. Қаржылық есептілік халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ҚЕХС) және 2023, 2024 және 2025 жылдары 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасау кезінде қолданылатын есеп саясатына сәйкес дайындалды.

Қазхромның функционалдық валютасы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасы – Қазақстан теңгесі болып табылады.

«ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС компаниясы Қазхромның тәуелсіз аудиторы болып табылады. Аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілік және тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі «Қаржылық есептілік» бөлімінде берілген.

Төмендегі кестеде Қазхромның 2023 - 2025 жылдардағы шоғырландырылған нәтижелеріне қатысты қаржылық ақпарат көрсетілген.

-

Пайда немесе залал туралы есеп

Млн теңге	2023	2024	2025
Түсім	1 067 716	1 002 519	1 022 562
Өткізудің өзіндік құны	(694 071)	(704 802)	(724 629)
Жалпы пайда	**373 645**	**297 717**	**297 933**
Өткізу бойынша шығыстар	(10 980)	(12 339)	(12 552)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	(40 120)	(42 016)	(31 824)
Зерттеу, бизнесті дамыту және барлау шығыстары	(6 803)	(5 327)	(6 061)
Басқа операциялық кірістер (шығыстар)	(6 275)	10 760	(19 443)
Операциялық пайда	**309 467**	**248 795**	**228 053**
Қауымдастырылған кәсіпорындар нәтижелеріндегі үлесі	8 972	14 061	(18 704)
Қаржылық кірістер	42 119	32 735	52 480
Қаржылық шығыстар	(116 410)	(281 981)	(102 402)
Салық салуға дейінгі пайда	**244 148**	**13 610**	**159 427**
Табыс салығы бойынша шығыстар	(47 105)	(7 445)	(18 538)
Бір жылдағы пайда	**197 043**	**6 165**	**140 889**

2025 жылы Қазхром есепті кезеңді 140,9 млрд теңге мөлшерінде таза пайдамен аяқтады, бұл өткен жылдың көрсеткішінен едәуір асып түсті.

Оң динамика инвестициялық және қаржылық қызмет бойынша бағамдық айырмашылықтардың әсері есебінен қаржылық шығыстардың 179,6 млрд теңгеге төмендеуіне, сондай-ақ қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелерді тануға байланысты шығыстардың қысқаруына байланысты. Таза пайданың өсуіне қаржылық кірістердің 19,7 млрд теңгеге ұлғаюы, сондай-ақ әкімшілік шығындарды оңтайландыру және Компанияның операциялық тиімділігін арттыру қосымша әсер етті.

Толығырақ ақпарат Компанияның 2025 жылғы аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілігіне арналған ескертпелерде көрсетілген.

Түсім

Млн теңге	2023	2024	2025
Жоғары көміртекті FeCr	874 316	825 236	847 693
Тазартылған FeCr	94 478	89 194	87 935
Кремний қорытпалары	78 707	78 185	77 671
Басқалар	20 215	9 904	9 263
Түсім	**1 067 716**	**1 002 519**	**1 022 562**

2025 жылы түсім 20,0 млрд теңгеге немесе 2024 жылмен салыстырғанда 2%-ға ұлғайды. Түсімнің өсуі негізінен жоғары көміртекті және төмен көміртекті феррохромға, сондай-ақ марганец концентратына бағаның өсуіне байланысты.

Өткізудің өзіндік құны

Млн теңге	2023	2024	2025
Шикізат, материалдар және құрамбөліктер	251 688	236 111	225 082
Жалақы және онымен байланысты шығыстар	141 292	160 340	183 339
Электр энергиясына шығыстар	97 674	116 113	130 772
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы	60 905	71 491	88 323
Пайдалы қазбаларды өндіруге салынатын салық	26 750	25 822	21 845
Басқалар	115 762	94 925	75 268
Өткізудің өзіндік құны	**694 071**	**704 802**	**724 629**

Өткізілген өнімнің өзіндік құны 2025 жылы 19,8 млрд теңгеге немесе өткен жылмен салыстырғанда 2,8%-ға ұлғайды. Көрсеткіштің өсуі жалақыға жұмсалатын шығыстардың 23,0 млрд теңгеге (14,3%) ұлғаюына, сондай-ақ электр энергиясына жұмсалатын шығындардың 14,7 млрд теңгеге (12,6%) және амортизациялық аударымдардың өсуіне байланысты.

Аталған ұлғаю шикізат пен материалдарға жұмсалатын шығыстардың 11,0 млрд теңгеге (4,7%) төмендеуімен, сондай-ақ өзге шығыстардың 19,7 млрд теңгеге (20,7%) қысқаруымен ішінара өтелді.

Жалпы және әкімшілік шығыстар

Млн теңге	2023	2024	2025
Басқарушылық, консультациялық және басқа да кәсіби қызметтер	21 523	18 570	18 023
Демеушілік және қайырымдылық көмек	7 481	13 634	3 594
Жалақы және онымен байланысты шығыстар	4 118	4 047	4 640
Басқалар	6 998	5 765	5 567
Жалпы және әкімшілік шығыстар	**40 120**	**42 016**	**31 824**

Жалпы және әкімшілік шығыстар 2025 жылы 10,2 млрд теңгеге немесе 2024 жылмен салыстырғанда 24,3%-ға төмендеді. Төмендеу негізінен демеушілік және қайырымдылық көмекке жұмсалатын шығыстардың 10,0 млрд теңгеге (73,6%) азаюымен, сондай-ақ өзге де операциялық шығындардың қысқаруымен байланысты.

Тәуекелдерді басқару

- Тәуекелдерді басқару жүйесі
- Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

Тәуекелдерді басқару жүйесі

Компанияның тәуекелдерді басқару жүйесі ISO 31000-2018,Risk Management халықаралық тәуекелдерді басқару стандартына сәйкес жұмыс істейді . Тәуекелдерді басқару жүйесі тәуекелдерді азайту немесе іске асыруға жол бермеу есебінен стратегиялық және операциялық мақсаттарға қол жеткізуге жеткілікті сенімділікті қамтамасыз етеді. Компанияның Тәуекелдерді басқару процесі бизнестің тұрақтылығын қамтамасыз етуге, өндірістік үздіксіздікті сақтауға, акционерлердің, жұмыскерлердің, кредиторлардың және басқа да мүдделі тараптардың мүдделерін қорғауға бағытталған. Тәуекелдерді басқару процесі Тәуекелдерді басқару саясатына сәйкес жүзеге асырылады және негізгі бағыттарды (стратегиялық менеджмент, бюджеттеу, инвестициялық қызмет, ESG және басқалары) қамтиды және Компания қызметінің барлық деңгейлерін қамтиды.

Тәуекелдерді басқару - бұл Компанияның барлық басқару деңгейлеріндегі қызметін қамтитын және Бас кеңсе, дивизион және активтер басшылығымен жүзеге асырылатын тұрақты процесс. Барлық басқару деңгейлерінің басшылары тәуекелдерді басқаруға қатысады.

Дивизиондардың неғұрлым елеулі тәуекелдерін басқару жөнінде тұрақты шешімдер қабылдауды қамтамасыз ету мақсатында, сондай-ақ дивизиондар деңгейінде тәуекелдерді басқару жөнінде қабылданған шешімдердің іске асырылуын мониторингілеу мақсатында дивизиондардың әрқайсысында дивизиондар басшылығымен тұрақты тәуекел-сессиялар өткізіледі.

Жоғары корпоративтік басқару органдарында негізгі тәуекелдерді тұрақты қарау жүргізіледі.

Әзірленген шараларды қолданудың басымдығы мен экономикалық орындылығы жүргізіледі: бірінші кезектегісі аса маңызды тәуекелдерге қатысты тәуекелдерді басқару жөніндегі шараларды енгізу болып табылады.

Мамандандырылған бағдарламалық жасақтаманы қолдана отырып, жасанды интеллект пен тәуекелдерді сандық талдау құралдарын қолдану.

Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

Қаржылық көрсеткіштер, операциялық қызмет, жобаларды жүзеге асыру стратегиясы және Компанияның беделі төменде сипатталған бір немесе бірнеше негізгі тәуекелдерге ұшырауы мүмкін. Тәуекелдерді басқарудың тұрақты шаралары үздіксіз бақылауды, тәуекелдерді азайту әрекеттерін және бизнестің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін резервтік жоспарларды әзірлеуді қамтиды.

Компания тұрақты негізде табиғатты қорғау қызметі мен экологиялық тәуекелдерді басқару әдістері мен тәсілдерін жетілдіреді, қоршаған ортаны қорғауға қажетті ресурстар бөлінеді.

Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

Негізгі тәуекелдер	Тәуекелдерді басқару тәсілі
Реттеуші және құқықтық тәуекелдер Нормативтік контекстке әсер ететін бірқатар факторлар бар, соның ішінде жаңа заңдар мен нормативтік құқықтық актілерді қабылдау (немесе қолданыстағы заңдарды өзгерту).	• Заңнамалық және реттеушілік базадағы ықтимал өзгерістердің мониторингі. • Кәсіби ұйымдар/қауымдастықтар арқылы Компанияның мүдделерін білдіру. • Алынған лицензиялар мен рұқсаттарда көзделген міндеттемелердің сақталуын бақылау.
Баға тәуекелдері Дайын өнім бағасының құбылмалылығы Компанияның қызметіне, оның ішінде қаржылық көрсеткіштер мен өтімділікке айтарлықтай әсер етеді.	• Қысқа және орта мерзімді перспективада (тұтыну, ұсыныс, қолжетімділік және т.б.) нарықтың негізгі көрсеткіштеріне тұрақты шолу және болжам. • Тауарлардың бағаларын бенчмарк көрсеткіштерімен байланыстыратын ұзақ мерзімді сатып алу-сату шарттарын жасасу. • Баламалы өткізу арналарын дамыту.
Өндірістік және операциялық тәуекелдер Компанияның өндірістік қызметі жабдықтың істен шығу қаупіне, геологиялық түзілімдер мен минералданудағы белгісіздікке, техногендік және табиғи сипаттағы апаттар қаупіне ұшырайды.	• Тәуекелдерді бағалауды ескере отырып, машиналар мен жабдықтардың сенімділігі мен техникалық қызмет көрсетуін жоспарлау. • Машиналар мен жабдықтардың тәуелсіз техникалық диагностикасын жүргізу. • Шикізат сапасын бақылау. • Қызметтің үздіксіздігін басқару процестерін енгізу. • Өндірістік операциялардың техникалық регламенттерге сәйкестігін бақылау. • Мүлікке зиян келтіру және өндірісті тоқтату тәуекелдерін сақтандыру.
Жеткізу тізбегі мен логистикаға байланысты тәуекелдер Компания өзінің дайын өнімін сатады, сондай-ақ оның қызметіне қажетті ТМҚ, шикізат пен жабдықты әртүрлі контрагенттерден, соның ішінде шетелдіктерден сатып алады. Компания жеткізілімдердің бұзылуы, сатып алынатын және сатылатын тауарлардың бағасының өзгеруі және көлік қуатының жетіспеушілігі қаупіне ұшырауы мүмкін.	• Жекелеген жеткізу бағыттары бойынша логистикалық қашықтықты қысқарту мүмкіндіктерін тұрақты түрде іздеу. • Сыртқы логистиканың тиімділігін арттыру. • ERG Тобының (ТрансКом) компанияларының бірінде теміржол вагондарының жеке паркін ұстау. • Сыни шикізаттың, ТМҚ мен жабдықтардың (жеке қорғаныс құралдарын қоса алғанда) қосымша қорларын қалыптастыру және қолдау. • Жеткізілетін тауарлардың сапасын бақылау. • Логистикалық тәуекелдерді сақтандыру.
Күрделі жобаларды орындамау тәуекелдері Ірі күрделі жобалардың жоспарланған мерзімдерге, бюджеттерге және сапа өлшемшарттарына сәйкес орындалмауы ұзақ мерзімді перспективада пайдалылыққа және беделімізге (оның ішінде болашақта қаржыландыруды тарту қабілетімізге) теріс әсер етуі мүмкін.	• Жобаларды іске асырудың жүйелі және ашық кезеңдік процесін қолдану. • Жобаларды сараптау және тәуелсіз талдау процестерін жетілдіру, тау-кен жұмыстарын жоспарлау. • Бастапқы кезеңдерде жобаларды басқару және әлемдік тәжірибе құралдарын қолдану. • Жобаның орындалу мерзімін, бюджетті және басқа параметрлерді мониторингілеу/бақылау. • Жобалардың кестесі мен құнын сақтамау тәуекелдерін сандық талдау нәтижелері бойынша күтпеген жағдайларға ден қою жоспарларын әзірлеу. • Құрылыс тәуекелдерін және маңызды күрделі жобаларды пайдалануға беруді кешіктірумен байланысты тәуекелдерді сақтандыру. • Әрбір іске асырылатын жобаның тәуекелдерін талдау және Инвестициялық Комитетте қарау.
Қаржылық тәуекелдер Компания бірқатар қаржылық тәуекелдерге, оның ішінде өтімділік тәуекеліне, яғни қолданыстағы қаржылық міндеттемелерін орындау қабілетсіздігіне, ковенанттарды сақтамау тәуекеліне, валюталық тәуекелге, салықтық тәуекелге, кредиттік тәуекелге және пайыздық тәуекелге ұшырайды.	• Қолданыстағы кредиторлармен берік қарым-қатынасты сақтау, бізге қолжетімді қаражат қорын кеңейту, қарыз портфелін, кредит беру мүмкіндіктері мен шарттарын жақсарту бойынша жұмыс. • Ақша қаражаттарының қозғалысы жоспарын тұрақты өзектендіру және өтімділік деңгейін бақылау. • Ковенанттарды сақтаудың тұрақты мониторингі. • Ашық валюталық позицияның тұрақты мониторингі. • Салық заңнамасындағы өзгерістердің және оның талаптарының сақталуының тұрақты мониторингі. • Контрагенттердің кредиттік қабілеттілігін талдау. • Кредиттік тәуекелді басқару саясаты, кредиттік лимиттерді және контрагенттер бойынша мерзімі өткен дебиторлық берешекке жол бермеудің басқа да құралдарын қолдану енгізілді.

Тәуекелдерді басқару жүйесі (жалғасы)

Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

Негізгі тәуекелдер	Тәуекелдерді басқару тәсілі
Әлеуметтік тәуекелдер Компанияның қызметі өндірістік нысандардың жанында тұратын жергілікті қауымдастықтарға теріс әсер етуі мүмкін. Осыған байланысты қоғамдағы әлеуметтік шиеленіс қаупі туындауы мүмкін.	• Жергілікті қоғамдастықтарға, оның ішінде өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына жәрдемдесуге бағытталған жергілікті билік органдарымен өзара ынтымақтастық туралы меморандумдар арқылы әлеуметтік инвестицияларды жүзеге асыру. • Қызметкерлерге арналған тұрғын үй бағдарламаларын іске асыру, сондай-ақ жергілікті қалалық ортаны абаттандыру. • Қоғамдық пікірді және жергілікті қоғамдастық мүшелерінің шағымдарын қарау тетіктерін мониторингілеу. • Ұжымдық шарт талаптары бойынша қызметкерлерді әлеуметтік қолдау. • Әлеуметтік сақтандыру. • Корпоративтік қайырымдылық және демеушілік. • Персоналды басқарудың жалпы тәсілінің бөлігі ретінде жергілікті қоғамдастықтардың едәуір бөлігін құрайтын Компания қызметкерлеріне әлеуметтік жеңілдіктер ұсыну.
Персоналды басқарумен байланысты тәуекелдер Шалғай аймақтарда жұмыс істей отырып, Компания біздің қызметімізге қажетті дағдылар мен тәжірибеге ие қызметкерлерді тарту қабілетіне, сондай-ақ білікті қызметкерлердің кетуіне байланысты тәуекелдерге тап болады.	• Қызметкерлердің бәсекеге қабілетті жалақысын қолдау. • Қажетті дағдыларды сақтау үшін қызметкерлерді оқыту және дамыту. • Кадрлық резерв жүйесін және персоналдың ішкі ауысуын дамыту. • Ынталандырудың тиімді жүйесін енгізу. • Колледждермен және жоғары оқу орындарымен өзара іс-қимыл арқылы жас мамандарды тарту жүйесін дамыту. • Сыртқы нарықта сирек және аса тапшы мамандықтар бойынша персоналды жалдау. • Персоналдың қанағаттануы мен қатысуын тұрақты мониторингілеу.
Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік тәуекелдері Компанияның өндірістік қызметі қауіпті қызмет түрлерімен байланысты, олардың орындалуы Компания қызметкерлері мен мердігерлерінің физикалық жағдайы мен денсаулығына теріс әсер етуі мүмкін.	• Сертификаттаудан өткен және/немесе ISO 45001 стандартына сәйкес келетін өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйелерін қолдану. • Өндірістік қауіпсіздік саласындағы негізгі тәуекелдерге қатысты нөлдік залал қағидатын іске асыру. • Өндірістік қауіпсіздік жүйесінің аудиті. • Қауіпсіздік мақсаттарын менеджерлердің KPI-ге біріктіру. • Қауіптерді сәйкестендіру әдістемелерін (HAZID[1]) қолдана отырып, тәуекелдерді бағалау.
Экология мен климаттың өзгеруіне байланысты тәуекелдер Компанияның қызметі қоршаған ортаға әсер етуі мүмкін. Осыған байланысты атмосфераға шығарындылардың, суға төгінділердің және қалдықтарды орналастырудың рұқсат етілген шекті нормаларынан асып кету қаупі бар. Шығарылатын парниктік газдар шығарындыларының едәуір көлемін ескере отырып, Компания болашақта ұйымның рұқсат етілген шығарындыларын шектеу үшін реттеу әрекеттеріне байланысты тікелей және жанама тәуекелдерге тап болады. Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі қоршаған ортаға теріс әсер ететін өндірістік нысандарды пайдалану тоқтатылғаннан кейін оларды пайдалану салдарын жоюды талап етеді. Пайдалану салдарын жою тиісті активтердің сипатына және қоршаған ортаға ықтимал әсерге байланысты болады.	• Сертификаттаудан өткен және/немесе ISO 14001 стандартына сәйкес келетін басқару жүйелерін қолдану. • ISO 50001 стандарты бойынша сертификаттаудан өткен энергетикалық менеджмент жүйесін қолдану. • Жаңартылатын энергетиканы дамыту жөніндегі жобаларды іске асыру. • Көміртегі ізін бағалау. • Компанияның негізгі бөлімшелерінде озық әуе технологиялары мен сұзу технологияларын кезең-кезеңімен енгізуді қоса алғанда, ERG Экологиялық стратегиясын енгізу. • ERG Тобы деңгейінде қалдықтарды сақтау жөніндегі ірі нысандардағы тәуекелдерді мониторингілеу процесі. • Коммерциялық мақсатта шығарындыларды азайту мақсатында ұзақ мерзімді инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде парниктік газдар шығарындыларының салдарын есепке алу. • Компанияның қатысу өңірлеріне әсер ететін физикалық климаттық тәуекелдерді бағалау және ERG Тобының ұзақ мерзімді стратегиясына осы тәуекелдерді басқару бойынша ұсыныстарды енгізуді қарастыру. • Компанияның өндірістік нысандарының сипатын және олардың қоршаған ортаға ықтимал әсерін бағалау. • Экология саласындағы заңнамадағы өзгерістердің мониторингі.

1 HAZID (ағылшын тілінен қысқартылған hazard identification) - қауіптерді сәйкестендіру.

Негізгі тәуекелдер және оларды басқару

Негізгі тәуекелдер	Тәуекелдерді басқару тәсілі
Комплаенс саласындағы тәуекелдер ERG-де, оның ішінде Компанияда да санкцияларды сақтауға, дербес деректерді қорғауға, адам құқықтарын құрметтеуге, ақша қаражатын жылыстатуға және терроризмді қаржыландыруға, парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға қатысты міндеттемелерді қоса алғанда, комплаенс саласындағы бірқатар ішкі және сыртқы міндеттемелер қолданылады. Осы міндеттемелерді орындамау қаржылық және қаржылық емес санкцияларға әкелуі мүмкін, сонымен қатар ERG Тобының беделіне нұқсан келтіруі мүмкін.	• Қазақстан Периметрінің жыл сайынғы Комплаенс бағдарламасын, оның ішінде Компания бойынша бағдарламаны іске асыру, қызметкерлерді оқытуды және ішкі саясаттар мен басшылық құжаттардың (соның ішінде ERG Корпоративтік тәртіп кодексі, ERG Жеткізушілерінің тәртіп кодексі және т.б.) сақталуын мониторингілеуді қамтамасыз ету; қолданыстағы нормативтік талаптарға проактивті мониторинг жүргізу, басқару процестерін уақтылы өзектендіру мақсатында бизнес-бөлімшелермен және реттеуші органдармен өзара іс-қимыл жасау, сондай-ақ тәуекелдерге бағдарланған мақсатты оқыту бағдарламаларын әзірлеу. • Алаяқтық тәуекелдеріне, мүдделер қақтығысына, ЖИ технологияларын реттеуге, халықаралық санкцияларға, қақтығыс аймақтары мен тәуекелі жоғары аймақтарға (CAHRA), сондай-ақ мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылға қатысты бағыттарды қоса алғанда, саясаттар мен рәсімдерді жетілдіру; одан әрі мүдделер қақтығысын ашу және реттеу, контрагенттерді, оның ішінде жеткізу тізбегіне қатысушыларды кешенді тексеру (ККТ) процестерін жаңарту, бұл ретте адам құқықтарының сақталуына және ЭЫДҰ-ның тиісті тексеру жөніндегі басшылық қағидаттарына баса назар аудару[2]; • Санкцияларды сақтау бойынша ERG бағдарламасын іске асыру. • ЕО деректерін қорғау жөніндегі жалпы регламент (GDPR) және ұлттық заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз ету мақсатында ERG дербес деректерді қорғау жөніндегі бағдарламасын іске асыру. • Комплаенс-тәуекелдерді, оның ішінде санкцияларды бұзумен, парақорлықпен және сыбайлас жемқорлықпен, ақшалай қаражатты жылыстатумен, терроризмді қаржыландырумен, жеткізу тізбегіндегі адам құқықтарын бұзумен, қақтығыс аймақтарымен және жоғары тәуекел аудандарымен (CAHRA) және т.б. байланысты тәуекелдерді уақтылы анықтау және болдырмау мақсатында бағалау жүргізіледі. • Тәуелсіз оператор басқаратын ERG Жедел желісін қоса алғанда, бұзушылықтар туралы ақпараттандыру жүйесін қолдау.
Ақпараттық технологиялар (IT) және ақпараттық қауіпсіздікке байланысты тәуекелдер Цифрландыру және ақпараттық технологиялар саласындағы қызметі аясында Компания IT-инфрақұрылымға қолжетімділіктің жоғалуына, бизнес-процестердегі іркілістерге, ішкі және/немесе сыртқы алаяқтыққа, деректердің таралып кетуіне және олардың құпиялылығының бұзылуына, ақпараттық қауіпсіздік талаптарының сақталмауына, бағдарламалық жасақтаманы лицензиялау туралы келісімдердің бұзылуына байланысты ықтимал тәуекелдерге ұшырайтынын түсінеді.	• Сенімді киберқауіпсіздік жүйесін құру. • IT-сервистердің жұмысындағы іркілістерге және киберқауіпсіздікке байланысты оқыс оқиғаларға жедел ден қою. • Негізгі IT-процестердің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарларын енгізу; • Бағдарламалық жасақтамаға арналған лицензиялық шарттар талаптарының сақталуын мониторингілеу. • Пайдаланушыларды оқыту. • Барлық маңызды жүйелер үшін сақтық көшірмені тексеру және апатты қалпына келтіру.

Сондай-ақ Компанияға қазіргі уақытта белгісіз қосымша тәуекелдер мен оқиғалардың дамуының өзге де нұсқалары туындауы мүмкін, олар қазіргі кезде елеулі болып саналмағанымен, Компанияның қызметі мен қаржылық нәтижелеріне елеулі әсер етуі ықтимал.

2 Қақтығыстардан зардап шеккен өңірлер мен тәуекелі жоғары өңірлерден пайдалы қазбаларды жауапты жеткізу тізбектеріне қатысты ЭЫДҰ (Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы, OECD) тиісті тексеру жөніндегі басшылығы.

Тұрақты даму бойынша шолу

- Денсаулық және өндірістік қауіпсіздік
- Персоналды басқару
- Экология саласындағы тиімді басқару
- Жергілікті қоғамдастықтардың дамуы мен әл-ауқаты
- Этика және комплаенс

Басқаруға көзқарас

Қазхром ERG құрамына кіреді және өз қызметінде Топ қабылдаған тұрақты даму қағидаттары мен тәсілдерін ұстанады. Бұл қоршаған ортаға әсер ету, әлеуметтік даму және корпоративтік басқару салаларында жауапты басқаруды, сондай-ақ бизнестің ұзақ мерзімді перспективада құндылық қалыптастыру қабілетін сақтауға, мүдделі тараптар үшін артықшылықтарды қамтамасыз етуге және энергияның жаңа көздеріне жаһандық көшуді қолдауға бағытталған шараларды іске асыруды қамтиды. Тұрақты даму қағидаттары Компания менеджментінің интеграцияланған жүйесіне енгізілген.

Тұрақты дамуды корпоративтік басқару

Тұрақты даму аспектілерін үйлестірудің негізгі органы – құрамына негізгі функционалдық бағыттар бойынша жоғары буын басшылары кіретін ERG Қазақстан Периметрінің ESG Комитеті. Комитеттің шешімдері кворум болған кезде электрондық дауыс беру арқылы қабылданады, бұл олардың құжаттарын және қадағалануын қамтамасыз етеді. 2025 жылы Комитет 2030 жылға дейінгі Қазақстан Периметрінің жаңартылған ESG Мақсаттарын бекітіп, тұрақты даму және декарбонизация саласындағы басымдықтарды мақұлдады, сондай-ақ жыл қорытындысы бойынша мақсаттардың іске асырылуына мониторинг жүргізді.

Ұзақ мерзімді ESG Мақсаттары

Қазақстан Периметрінің ұзақ мерзімді ESG Мақсаттарына су алуды және шығарындыларды азайтуды, қалдықтарды қайта өңдеуді, ЖЭК үлесін арттыруды және өнімнің көміртегі ізін азайтуды (феррохромның көміртегі ізін 2035 жылға қарай 30%-ға қысқарту жөніндегі аралық мақсатты қоса алғанда), қызметкерлердің қауіпсіздігі мен әл-ауқатын қамтамасыз етуді, қатысу өңірлерін дамытуды, сондай-ақ бизнес-этиканы және жауапты сатып алуды нығайтуды қамтиды. Тиісті бағыттар бойынша ақпарат осы Есептің тақырыптық бөлімдерінде ұсынылған.

Тұрақты даму және декарбонизация саласындағы негізгі бастамалар

Қазақстанда ERG тұрақты даму саласында бірқатар стратегиялық бастамаларды іске асыруда. Негізгі жобаларға мыналар кіреді:

- Халықаралық озық тәжірибелерді ескере отырып әзірленген және ERG Тобы қызметінің Қазақстан Республикасының жаңа Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ететін **Экологиялық стратегияны іске асыру;**
- **Жаңартылатын энергетика портфелін дамыту.** Атап айтқанда, Дөң ТКБК ауданында орналасқан қуаты 150 МВт «Хромтау» жел электр станциясының барлық 24 турбинасын пайдалануға беру аяқталды. Жоба көмір өндіретін электр энергиясын алмастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, ERG Тобы Қазақстанда алдағы 5-10 жыл перспективасында жаңартылатын энергетика саласындағы жаңа ауқымды жобаларды іске асыру мүмкіндігін қарастыруда;
- **Ақтөбе ферроқорытпа зауытында ферроқорытпа газымен жұмыс істейтін кәдеге жарату электр станциясын салу** - ERG Тобының декарбонизация саласындағы негізгі бастамаларының бірі. Жоба №4 балқыту цехының сыртқы желіден электр энергиясын тұтынуын қосымша CO2 шығарындыларынсыз 20-30%-ға қысқартуға мүмкіндік береді. Жобаның құны 99 миллион долларды құрайды, олардың көпшілігі EPC келісімшартының бөлігі ретінде жүзеге асырылады.
- Шламды қалдықтарды қайта өңдеуге бағытталған **Дөң ТКБК-дағы ERG Green жобасын дамыту.** 2023 жылдан бастап 1,7 млн тонна қалдық қайта өңделді, ал 2025 жылы құрамында хром оксиді ~50% болатын 202 мың тонна концентрат өндірілді. Жобалық қуаты жылына 564 мың тонна концентратты құрайды. 2025 жылы флотациялық учаске пайдалануға берілді;
- Климаттық көрсеткіштерді мониторингілеу және басқару сапасын арттыруды қамтамасыз ететін корпоративтік деректер платформасы негізінде **парниктік газдар шығарындыларын есептеудің автоматтандырылған жүйесін енгізу;**
- Әлеуметтік инфрақұрылымды қолдауға, халықтың өмір сүру сапасын арттыруға және ERG Тобының қатысу аумақтарын тұрақты дамытуға бағытталған жергілікті атқарушы органдармен серіктестікте **өңірлерді дамытудың үш жылдық бағдарламасын іске асыру.**

Сыртқы бағалау және ашықтық

Қазхром жыл сайын EcoVadis әдіснамасы бойынша бизнес-тәжірибелердің тұрақтылығын тәуелсіз бағалаудан өтеді. Өзекті бағалау нәтижелері бойынша Компания 100 балдан 72 балл жинап, бағаланған Компаниялар арасында 85-процентильге сәйкес келді. Қазхром ақпаратты ашуды кеңейту және ашықтықты арттыру бойынша жұмысты жалғастыруда.

ERG-нің тұрақты даму саласындағы қызметі туралы неғұрлым толық ақпарат *www.eurasianresources.lu* веб-сайтында қолжетімді ERG-нің тұрақты даму жөніндегі шолуында ұсынылған.

Қазхром үшін, басқа ERG кәсіпорындары сияқты, тұрақты даму дегеніміз:

- Тұрақты даму қағидаттарын интеграцияланған менеджмент жүйесіне интеграциялау арқылы экологиялық, әлеуметтік және этикалық тиімділік;
- Болашақ өзгерістерге дайындығын және ұзақ мерзімді перспективада құндылық жасау қабілетін қамтамасыз ету арқылы тұтастай алғанда бизнестің тұрақтылығына қол жеткізу;
- Мүдделі тараптар: акционерлер, клиенттер, іскерлік серіктестер, мемлекет, қызметкерлер және жергілікті қоғамдастықтар үшін ұзақ мерзімді артықшылықтарды қамтамасыз ететін тұрақты өсу.

Қазхромның тұрақты дамуының жекелеген бағыттары бойынша толығырақ ақпарат төмендегі тақырыптық бөлімдерде берілген.

Денсаулық және өндірістік қауіпсіздік

Басқаруға көзқарас

Қазхромның маңызды басымдықтарының бірі - өз қызметкерлерінің қауіпсіздігі мен әл-ауқатына қамқорлық жасау. Бұған, атап айтқанда, қауіпсіз еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, қызметкерлердің денсаулығын нығайту және салауатты өмір салтын қолдау кіреді.

Компанияның құндылықтарына сәйкес, еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік (ЕҚжӨҚ) Компанияның басты басымдығы болып табылады. Қазхром өзінің барлық қызметкерлері мен мердігерлері үшін қауіпсіз өнімді және тұрақты жұмыс ортасын қамтамасыз етуге ұмтылады. Осы мақсатта өндірістік қауіпсіздік көрсеткіштерін үздіксіз жақсарту және өндірісте нөлдік жарақаттануға қол жеткізу жөніндегі іс-шаралар тұрақты негізде іске асырылады.

Қазхромның барлық бөлімшелерінде Еңбекті қорғау менеджменті жүйесі (ЕҚМЖ) жұмыс істейді. 2025 жыл ішінде «CERT International» s.r.o. халықаралық сертификаттау органы Компанияның менеджмент жүйесінің ISO 45001 – Еңбекті қорғау және еңбек қауіпсіздігі саласындағы менеджмент жүйесі стандартына сәйкестік сертификатын растады. Сонымен қатар, Қазхром ЕҚжӨҚ ұлттық нормаларын сақтайды және өз бөлімшелерінде ЕҚжӨҚ саласындағы іс-шаралардың орындалуын тұрақты негізде бақылауды жүзеге асырады. Бұған жарақаттанудың алдын алу, кәсіптік аурулардың алдын алу, оқиғаларды есепке алуды жақсарту, Компания аумағында жұмыс істейтін қызметкерлер мен мердігерлерді ЕҚжӨҚ мәселелері бойынша оқыту және т.б. бастамалар кіреді.

Қазхромның барлық бөлімшелерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын ескере отырып қалыптастырылған жазатайым оқиғаларды тіркеуге және тергеп-тексеруге бірыңғай талаптар қолданылады. Оқиғаларды (оның ішінде өрт туралы) тіркеу және хабарлау процесі автоматтандырылған, бұл оқиға туралы тиісті қызметкерлерді қысқа мерзімде хабардар етуге мүмкіндік береді. Тергеп-тексеру және есеп беру Компанияда белгіленген бірыңғай талаптарға сәйкес ресімделеді.

Коммуникацияларды жақсарту және мердігер ұйымдардың қызметкерлерін еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау мәселелеріне тарту мақсатында мердігер ұйымдардың қызметкерлерімен тұрақты кездесулер өткізіледі.

Негізгі мәселелер мен бастамалар

Қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету

Өндірістік қауіпсіздік деңгейін жақсарту мақсатында Қазхром бөлімшелерінде 2025 жыл ішінде мынадай бағыттар бойынша іс-шаралар іске асырылды:

Жабық кеңістікте жұмыс істеу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету

Ақсу ферроқорытпа зауытында жабық кеңістіктерде жұмыстарды орындау дағдыларын пысықтау үшін оқу полигоны салынды. Жабық кеңістіктерде жұмыстарды орындаумен айналысатын кәсіптер тізбесін айқындай отырып, оқытуды жүргізу матрицасы әзірленді.

Биіктікте жұмыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету

Биіктікте жұмыс қауіпсіздігін қамтамасыз етудің корпоративтік бағдарламасын іске асыру шеңберінде Бірыңғай оқу орталығының базасында Хром дивизионының 1 414 қызметкері оқытудан өтті. Оқу сыныптарында алдын ала теориялық дайындықтан өткен қызметкерлер оқу-жаттығу полигондарында биіктіктен құлаудан қорғау құралдарын пайдалану дағдыларын іс жүзінде бекітті. Бұл оқытудан биіктікте жұмыс істейтін барлық қызметкерлер, сондай-ақ жұмыстың осы түріне жетекшілік ететін инженерлік-техникалық қызметкерлер мен тиісті құжаттаманы әзірлейтін мамандар өтті.

Еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды жақсарту жөніндегі іс-шаралар

Ақтөбе ферроқорытпа зауытында шамамен 4,4 млн теңге сомаға алғашқы өрт сөндіру құралдары сатып алынды. Сондай-ақ, жалпы сомасы 52 млн теңгеге өрт дабылы жүйесі мен автоматты өрт сөндіру жүйесіне техникалық қызмет көрсету бойынша жұмыстар орындалды. Кәсіпорынның өндірістік бөлімшелерінде 9,3 млн теңге сомасына оттан қорғау жабынын жағу бойынша қосымша жұмыстар жүргізілді. Бұл іс-шараларды іске асыру өрт қауіпсіздігі деңгейін арттыруға, өндірістік нысандарды сенімді қорғауды қамтамасыз етуге және төтенше жағдайлардың туындау тәуекелдерін азайтуға бағытталған.

Барлық кәсіпорындардың бөлімшелерінде кәсіпорындардың бірінші басшыларының қатысуымен «Safety stand-down» (қауіпсіздікке тоқтау) ұйымдастырылды. Жұмыс орындарына, қызметкерлермен әңгімелесуге және проблемалық мәселелерді талқылауға және т.б. ерекше назар аударылды.

Ақтөбе ферроқорытпа зауытында, Ақсу ферроқорытпа зауытында және Дөң ТКБК-да «Электрондық наряд-рұқсат» жүйесін кезең-кезеңмен енгізу жүргізілуде. Бұл жоба наряд-рұқсаттарды ресімдеу, келісу және беру процестерін автоматтандыруға, сондай-ақ өндірістік процестердің жеделдігі мен ашықтығын арттыруға бағытталған.

Ақсу ферроқорытпа зауытында және Дөң тау-кен байыту комбинатында «Қорғанышпен жүргізу» орталықтандырылған жобасы бойынша жүргізушілер оқытылды, оның барысында кәсіпорындардың жүргізушілері жол қозғалысының басқа қатысушыларының кез келген әрекеттеріне, сондай-ақ қолайсыз жол және ауа райы жағдайларына қарамастан, жол-көлік оқиғаларының туындау ықтималдығын барынша азайтуға мүмкіндік беретін арнайы дағдыларды меңгерді.

Қазхромның барлық филиалдарында жабдықтарға жөндеу, сервистік және техникалық жұмыстар жүргізу кезінде өнеркәсіптік қауіпсіздік деңгейін арттыруға бағытталған LOTO (Lockout/Tagout) жүйесін кезең-кезеңімен енгізу жүргізілуде.

Бұл жүйе жұмысты бастамас бұрын энергия көздерін міндетті түрде бұғаттауды және таңбалауды көздейді, бұл персонал қауіпті аймақта болған кезде жабдықты кездейсоқ іске қосу, кернеу беру немесе энергияның қауіпті түрлерін босату қаупін болдырмауға мүмкіндік береді.

Ақтөбе және Ақсу ферроқорытпа зауыттарында қосымша қорғаныш кірістірулері бар күшейтілген металлург костюмдеріне көшу жүзеге асырылды. Арнайы киімді жаңғырту шеңберінде термиялық әсерге барынша ұшырайтын бөліктер – арқаның және аяқтардың артқы бөліктері күшейтілді, бұл ретте беріктігі жоғары және отқа төзімді мата қолданылды. Бұл өзгерістер жұмыскерлерді қорғау деңгейін арттыруға және жоғары температуралы өндіріс жағдайында арнайы киімнің тозуға төзімділігін арттыруға бағытталған.

Ақтөбе ферроқорытпа зауытында, Ақсу ферроқорытпа зауытында және Дөң тау-кен байыту комбинатында ЕҚжӨҚ саласындағы аса жоғары (сыни) тәуекелдердің іске асуына жол бермеуге бағытталған «Сыни тәуекелдерді бақылау» (СТБ) процесі енгізілуде, бұл жоғарыда аталған тәуекелдерден қорғайтын «қорғаныш тосқауылдары» деп аталатын ұйымдастырушылық-техникалық шаралар кешенінің болуын және жарамдылығын тұрақты тексеру арқылы жүзеге асырылады. Тексерулер цех жұмыскерлерімен, жұмысшы персоналдан бастап цех бастығына дейін, ЕҚжӨҚ БАЖ-да арнайы әзірленген «СТБ» электрондық модулінің көмегімен жүргізіледі.

Көлік қауіпсіздігі

2025 жылы көлік қауіпсіздігі жобасын енгізу жалғасты. 2025 жылдың екінші жартыжылдығында Дөң тау-кен байыту комбинатында «КБСБЖ» жүйесі 31 бірлік көлеміндегі жаңартылған «Антисон» жүйесімен ауыстырылды. Бұл жобада жүргізушілердің ұйықтап қалуының алдын алу үшін қосымша опциялар бар; зияткерлік бақылау камералары және бұзушылықтарды тіркеу ЖКО қаупін едәуір жоюға, жүргізушілердің іс-әрекетін, сондай-ақ оның жай-күйін (шаршау, рөлде ұйықтап қалу) бақылауды қамтамасыз етуге, сондай-ақ көлік құралдарын пайдалану тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ 2025 жылы «Business & Technology Services» ЖШС күшімен «КБСБЖ» жүйесіне қызмет көрсету тоқтатылды және «Қазхром» ТҰК» АҚ-ның 175 бірлік көлік құралының жабдықтарына сервистік-техникалық қызмет көрсету және ақпараттық-техникалық сүйемелдеу қызметтерін көрсету бойынша шарттың қолданылуы ҚҚЖ-ның болмауына және жаңартылған «Антисон» жүйесіне көшуге байланысты тоқтатылды.

2025 жылы жүргізушілерді қауіпсіз жүргізу бойынша оқыту жүргізілді:

Дөң ТКБК-да - 242 жүргізуші, Ақтөбе ферроқорытпа зауытында - 44 жүргізуші, Ақсу ферроқорытпа зауытында - 54 жүргізуші және Қазмарганец КБ-да - 18 жүргізуші.

Көлік құралдарының тежегіш жүйесін тексеру үшін үш эстакада салынды.

2025 жылы Компания филиалдарындағы 23 бірлік көлік құралына тиегіштер мен экскаваторларға «Red kill zone» жүйесі орнатылды.

Денсаулық және өндірістік қауіпсіздік (жалғасы)

Тәуекелдерді бағалау

HAZID әдістемесі бойынша жұмыс орындарында тәуекелдерді бағалау жүргізілді. Зерттеу Қазхромның 28 өндірістік бөлімшесінде жүргізілді. Нәтижесінде үш қолайсыз тәуекел анықталды және оларды азайту бойынша 27 іс-шара іске асырылды.

2025 жылы HAZID әдісімен тәуекелдерді бағалау жұмыстары жалғасады.

Қол еңбегін механикаландыру

Қол еңбегінің шығындарын азайтуға және еңбекті көп қажет ететін операциялар мен жекелеген процестерді механикаландыруға арналған қосымша құралдар, құрылғылар мен жабдықтар сатып алынды.

«Халықтық бақылау» жобасы

Ақтөбе және Ақсу ферроқорытпа зауыттарында, сондай-ақ Дөң ТКБК-де тиімділігін көрсеткен «Халықтық бақылау» бейнемониторинг жүйесінің жобасы толық енгізіліп, жұмыс істеуде. Жоба жұмыс еңбек қауіпсіздігі мен еңбекті қорғауды бақылауды күшейтуге мүмкіндік береді. Жобаның басты ерекшелігі – бақылаушылар ретінде денсаулық жағдайына байланысты өндірісте жұмыс істей алмайтын бұрынғы қызметкерлер және өңірде тұратын мүмкіндігі шектеулі адамдардың қатысуы. Олардың әрқайсысы бейнекамералардың көмегімен кәсіпорындағы барлық қауіпсіздік ережелерінің сақталуын қашықтан бақылайды. Бақылау тәулік бойы Ақтөбе және Ақсу ферроқорытпа зауыттарында стационарлық бейнекамералар арқылы, ал Дөң ТКБК-де – дербес бейнетіркегіштер арқылы жүзеге асырылады.

Денсаулық сақтау

Проактивті басқару болмаған кезде кейбір жұмыс түрлері қызметкерлеріміздің денсаулығына жасырын қауіп төндіруі мүмкін (мысалы, шаң бөлшектерінің, шудың, дірілдің және жылудың ықтимал әсері). Осыған байланысты біздің барлық қызметкерлеріміз үшін кәсіптік аурулардың алдын алу мен сауықтырудың кешенді бағдарламалары іске асырылуда.

Бұған мыналар кіреді:

- Міндетті жыл сайынғы медициналық тексерулер;
- Қызметкерлердің жекелеген топтары үшін ауысым алдындағы медициналық тексерулер;
- Жұмыс орындарында денсаулыққа қауіп-қатерді бағалау;
- Тиісті медициналық көмекті қамтамасыз ету.

Қазхром қызметкерлерінің денсаулығын динамикалық бақылау, жалпы соматикалық ауруларды, кәсіптік аурулардың алғашқы белгілерін анықтау мақсатында барлық қызметкерлер қолданыстағы заңнама талаптарына және кәсіпорынның ішкі нормативтік актілеріне сәйкес міндетті медициналық қарап-тексеруден өтеді: ауысым алдындағы және ауысымнан кейінгі қарап-тексеру және жыл сайынғы мерзімдік медициналық қарап-тексеру.

2025 жылы «Қазхром» ТҰК» АҚ кәсіптік аурулардың алдын алу және Компания қызметкерлерін сауықтыру жұмыстарын жалғастырды. Міндетті мерзімдік медициналық қарап-тексеру барысында олардың денсаулық жағдайын анықтау және қызметкерлердің медициналық орталықтың өз клиникаларында өтетін қосымша диагностикалық және емдік іс-шаралардың қажеттілігі туралы мәселені шешу мақсатында тексеру жүргізілді. Еңбек жағдайлары зиянды өндірістік факторлармен байланысты қызметкерлер үшін өндірістік факторларға байланысты жеке сауықтыру бағдарламалары құрылады.

2025 жылы аталған сауықтыру бағдарламаларын енгізу жалғастырылды. Қазхромның 7 704 қызметкері медициналық орталық базасында сауықтырудан өтті. 2025 жылы 16 276 қызметкер мерзімді медициналық тексеруден өтті.

Ақсу ферроқорытпа зауытында ауысым алдындағы тексерулерді автоматтандыру жобасы сәтті енгізілді.

Дөң ТКБК-де және Ақтөбе ферроқорытпа зауытында автоматтандыруды енгізу жалғастырылды. Ақсу ферроқорытпа зауытында 36 АСМО машинасы, Дөң ТКБК-де – 21 аппарат, Ақтөбе ферроқорытпа зауытында – 11 аппарат орнатылды. 7 800-ден астам адам ауысым алдындағы медициналық куәландырудан автоматты режимде өтеді. Бұл жоба, ең алдымен, өндірістік жарақаттанудың алдын алудың негізгі факторларының бірі болып табылатын қанағаттанарлық денсаулық жағдайындағы қызметкерлерді ғана өндіріске жіберуге бағытталған. Болашақта медициналық қамтамасыз етуді автоматтандыру процесін жалғастыру жоспарлануда.

2025 жылы Компанияда Психологиялық қауіпсіздік бағдарламасын іске асыру басталды. 2025 жылы 350-ден астам маман, негізінен шеберлер мен учаске бастықтары Психологиялық қауіпсіздік бойынша оқытудан өтті. Бұл оқытудың мақсаты қызметкерлердің өндірістік жарақат алу қаупін азайтудағы психологиялық әл-ауқаттың рөлі және психологиялық қауіпсіз командаларды қалыптастыру әдістері туралы білімдерін арттыру болып табылады.

Сондай-ақ, Қазхромда зиянды және физикалық факторларды өлшеу бағдарламасына сәйкес зиянды және физикалық факторларды мониторингілеу және реттеу бойынша іс-шаралар іске асырылуда. Осылайша, осы Бағдарламаға сәйкес жылына бір рет аккредиттелген зертхана жұмыс орындарындағы шу деңгейін өлшейді. Қажет болса, өлшеулер жиі жүргізілуі мүмкін. Өндірістік орынжайлардағы шудың алдын алу және оған қарсы күрес мақсатында қызметкерлер шуға қарсы ішпектермен (құлаққаптармен) немесе шуға қарсы құлаққаптармен жарақтандырылады (жеке қорғаныс құралдарын тегін беру нормаларында көзделген). Шаң шығарындылары бойынша рұқсат етілген шекті концентрациядан асып кету анықталған кезде жұмыс аймағының ауасының шаңдануы мен газдануын төмендету жөніндегі іс-шаралар әзірленеді, олар туралы бөлімшелердің басшылығы хабардар етеді. Жұмыс орындарын аттестаттау бес жылда бір рет өткізіледі.

Өрт қауіпсіздігі

Қазхром нысандары нысанның өрт қауіптілігі санатына және Қазақстан Республикасының өрт қауіпсіздігі саласындағы заңнама талаптарына сәйкес өрт сөндіру құралдарымен, өрт дабылдамасымен және автоматты өрт сөндіру жүйелерімен жабдықталған. Қазхромның барлық филиалдарына кәсіби апаттық-құтқару жабдықтарымен, құралдарымен және құрылғыларымен жарақтандырылған «Республикалық кәсіби әскерилендірілген апаттық-құтқару қызметтерінің орталық штабы» ЖШС қызмет көрсетеді.

2025 жылы 24 өрт оқиғасы тіркелді. Төтенше жағдайларға дайындық және жедел ден қою мақсатында 2025 жылы апаттарды жою жоспарлары бойынша 1854 апатқа қарсы жаттығу және 47 оқу дабылы өткізілді.

Компания аумағында өрттердің алдын алу және болдырмау мақсатында Өртке қарсы қауіпсіздік бағдарламасы әзірленді.

Денсаулық және өндірістік қауіпсіздік (жалғасы)

Нәтижелілік көрсеткіштері

Өлімге әкеліп соқтыратын жазатайым оқиғалар

Компания Ақсу ферроқорытпа зауытының бір қызметкерінің, Дөң ТКБК бір қызметкерінің және Дөң ТКБК мердігерлік ұйымының бір қызметкерінің 2025 жылы қайтыс болуына қатты қайғырады (2024 жыл: Ақсу ферроқорытпа зауытының бір қызметкері және Дөң ТКБК екі қызметкері). Біз осы қайғылы оқиғалардан зардап шеккендердің барлығына шын жүректен көңіл айтамыз. Өлімге әкелетін жазатайым оқиғаларға жол берілмейді және біз нөлдік жарақатқа қол жеткізу үшін олардың жиілігін одан әрі төмендету бойынша жұмысты жалғастырамыз.

Компания қызметкерлерінің өліміне әкеп соқтырған барлық жағдайлар бойынша алдын алу шараларын әзірлеу және қайталанған жағдайлардың қаупін азайту мақсатында мұқият тергеп-тексеру жүргізілді. Тергеп-тексеру қорытындысы бойынша келесі шаралар қабылданды:

- Бұрғылау процесінде ұңғыманы сығылған ауамен міндетті түрде үрлеуді көздейтін ішкі нұсқаулық әзірленді.
- Бұрғылау білдектерінің машинистері, тау-кен шеберлері шахта атмосферасындағы сутегі құрамын бақылау бойынша QRAE3, Dräger 2500 үздіксіз жұмыс істейтін аспаптармен қамтамасыз етілген. Аспаптар бас шамдалдарымен бірге шам шахтасына беріледі.
- ИТЖ жұмыскерлері мен жерасты жұмыстарымен байланысты жұмысшылар бекітілген бағдарламаға сәйкес оқытылды. Сонымен қатар, газ талдағыштары мен АПР-2 анемометрін қолдану бойынша жеке нұсқаулық/жадынама әзірленді.
- Жер бетінен және тау-кен қазбаларынан геологиялық барлау, пайдалану және қосалқы ұңғымаларды бұрғылау газ шығарындыларының (субұрқақтардың) алдын алу, ашық оттың алдын алу және атмосфера құрамын бақылау жөніндегі іс-шараларды қамтитын жобаға сәйкес жүргізіледі. Жобаларды техникалық бөлім әзірлейді, кәсіпорынның бас маркшейдерімен және бас геологымен келісіледі және шахтаның бас инженері бекітеді. Барлық іс-шаралар қауіпсіздікті қамтамасыз етуге және бұрғылау процесінде апаттық жағдайлардың алдын алуға бағытталған.
- Орнату орындары айқындалып, тазарту блогында бұрғылау, желдету орталары мен тасымалдау қазбаларында ауа ортасындағы сутегін анықтауға арналған 17 бірлік стационарлық Senson газ талдағышы орнатылды.
- Қазақ ғылыми-зерттеу институтымен көп факторлы талдау және модельдеу негізінде апаттардың туындау қаупі деңгейін анықтау және еңбек қауіпсіздігін бағалау бойынша ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге шарт жасалды.
- - 480 метр деңгейжиектің қазу блогында от жұмыстарын жүргізуге тыйым салынады.
- Жұмыстарды ұйымдастыру жобасы әзірленгенге және бекітілгенге дейін жұмыстарды орындауды бастауға тыйым салынады.
- №1 РП-3 ұяшығының құрылымына жоғары вольтты шина ажыратқышын төменгі бөліктен жоғарыдағы бөлікке ауыстыру арқылы өзгеріс енгізілді.
- Тасымалды жерге тұйықтау құрылғыларының паркіне аудит және жаңғырту жүргізілді, барлық тасымалды жерге тұйықтау құрылғыларына түгендеу жүргізілді. Анықталған қажеттілік негізінде тасымалданатын жерге тұйықтауды қолдануда заманауи, қауіпсіз сатып алу ұйымдастырылды.
- ЖТҚ/КТҚ ұяшықтарының есіктеріндегі кілт қолданбай ашуға жол бермейтін механикалық бұғаттаулардың (құлыптардың, бекіткіштердің) жарамдылығы мен болуын тексерудің жоспар-кестесі әзірленіп, орындалды, бұл ретте кілт жауапты тұлғаның бақылауында сақталады.
- Наряд-рұқсат бойынша электр қондырғыларында жұмыстарды ұйымдастыру және орындау жөніндегі рөлдер ауыстырылатын, атап айтқанда, наряд-рұқсат берушінің рөлін жұмыс өндіруші, жұмыс өндірушінің рөлін жұмысқа жіберуші, жұмысқа жіберушінің рөлін бригада мүшесі және т.б. атқаратын өзара тәжірибелік оқытуды ұйымдастыру және жүргізу нұсқалары қарастырылып, ұсынылды.
- «Үздіксіз бақылау» рәсімі 1000 В-тан жоғары электр қондырғыларында жұмыстарды ұйымдастыру мен орындауды міндетті көпдеңгейлі бақылау әдісімен жұмыстардың қауіпсіз орындалуын нысаналы бақылау бөлігінде әзірленді.

Уақытша еңбекке жарамсыздығы бар жарақаттар

2025 жылы еңбекке жарамсыздық күндерінің жоғалуына әкеп соққан 45 өндірістік жарақат (LTI) тіркелді (2024 жылы: 44), бұл 1,23 (2024 жылы: 1,13) деңгейінде еңбек ету күндерін жоғалтумен (LTIFR) жарақат алу жиілігін тудырды.

Өндірістік қауіпсіздіктің негізгі көрсеткіштері

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Өлімге әкелетін жазатайым оқиғалар (қызметкерлер мен мердігерлер)	3	3	3
Еңбекке жарамдылық күндерін уақытша жоғалтқан жарақаттар (қызметкерлер мен мердігерлер)	41	44	45
Еңбекке жарамдылық күндерінің уақытша жоғалуымен жарақат алу жиілігі (LTIFR)	1,01	1,13	1,23
Жазатайым оқиғалардың ауырлық коэффициенті	88,46	95,98	60,80
Өлім жарақатының жиілік коэффициенті (FAR)	6,87	7,22	7,74

Персоналды басқару

Басқаруға көзқарас

Қызметкерлер - Қазхромның ең құнды активі және стратегиялық мақсаттарға қол жеткізудегі біздің тең құқылы серіктестеріміз. Компанияның басымдығы - барлық қызметкерлердің әл-ауқаты, лайықты еңбек жағдайларын және олардың өсуі мен дамуы үшін қолайлы жағдай жасау.

Қазхромдағы еңбек қатынастарына деген көзқарасымыздың негізгі құрамдас бөлігі жалақы, әлеуметтік жеңілдіктер және өндірістік қауіпсіздік сияқты түрлі мәселелер бойынша қызметкерлер бірлестіктерімен сындарлы өзара іс-қимыл жасау болып табылады. Біз барлық қызметкерлердің кәсіподақтарға кіру және ұжымдық шарттар жасасуға еркін қатысу құқығын құрметтейміз. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша біздің барлық қызметкерлеріміз ұжымдық шарттың қатысушылары болды.

Біз жұмыспен қамтудың тең мүмкіндіктері қағидатын мүлтіксіз ұстанамыз және кемсітусіз әділ еңбек жағдайларын жасаймыз. Бұған Компанияның жалдау процесіне байланысты шығындарды жабуы, қызметкерлерге қауіпсіз және салауатты еңбек жағдайларын қамтамасыз ету, олардың Компанияға қосқан үлесін әділ бағалау, олардың кәсіби дағдыларын дамытуға жәрдемдесу, жұмысының сапасы мен тиімділігін ашық және сындарлы талқылау, кәсіби өсудің тең мүмкіндіктерін қамтамасыз ету кіреді. Біз өз қызметкерлерімізге тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне, жасына, мүгедектігіне немесе жыныстық бағдарына, сондай-ақ қоғамдық бірлестіктерге қатыстылығына қарамастан әділ, тең және алалаушылықсыз қараймыз. Қазхром әр қызметкердің тәжірибесі мен пікірін бағалайды және ешқандай кемсітушілікке жол бермейді.

Біз ұйымның барлық деңгейлерінде инновациялық жұмыс әдістерін енгізуге басымдық береміз. Біздің Құндылықтарымыз бен стратегиялық басымдықтарымызға сәйкес, біз қызметкерлеріміздің стратегиялық дағдылары мен құзыреттерін дамытуға, сондай-ақ кадрлық резервті қалыптастыруға және көшбастылық әлеуетті дамытуға ерекше мән береміз. Біз таланттарды басқарудың кешенді және болашаққа бағытталған тәсілін ұстанамыз, бұл біздің бизнесіміздің қажетті дағдылары бар мамандарға ағымдағы және болашақ қажеттіліктерін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Бұл тау-кен өнеркәсібіндегі жас мамандардың тапшылығы, біздің бизнесті трансформациялау бойынша үздіксіз жұмыс және технологиялық өзгерістердің салалық кәсіптердің бейініне әсері жағдайында үлкен маңызға ие болуда.

Біздің еңбек қатынастарына деген көзқарасымыз біздің қызметкерлер мен жергілікті қоғамдастықтардың тығыз байланысы мен өзара әрекеттесуіне байланысты. Біз өзіміз қызмет ететін өңірлердегі қызметкерлеріміз бен олардың отбасыларының әлеуметтік қажеттіліктерін қанағаттандыруға ерекше көңіл бөлеміз.

Қазхромда ERG Спорт және СӨС орталығы арқылы қызметкерлерді спортпен шұғылдануға және салауатты өмір салтына белсенді тартуға ерекше назар аударылады.

Қазхром қызметкерлерінің бейіні

19 233 адам

2025 жылдың аяғындағы персоналдың тізімдік саны

39 жас

қызметкерлердің орташа жасы

106

жаңа жұмыс орны 2025 жылы құрылды

9,4%

есепті жылы жұмысқа қабылданған қызметкерлердің үлесі

6,94%

2025 жылы кадрлардың орташа тұрақтамауы

10,3 жыл

қызметкерлердің орташа еңбек өтілі

21,5% персонал

әйелдер

4,3%

басшы лауазымдардағы әйелдердің үлесі (директорлар кеңесін қоспағанда)

0,7%

мүгедектігі бар қызметкерлер

Персоналды басқару (жалғасы)

Персоналдың саны мен құрылымы

Компания қызметкерлерінің тізімдік саны 2025 жылдың аяғында 19 233 адамды құрады, оның 78,5%-ы ерлер, 21,5%-ы әйелдер. Қызметкерлердің негізгі үлесі 31 жастан 50 жасқа дейінгі жас тобында ұсынылған - 57,5%. 30 жасқа дейінгі жастардың үлесі 23,0%-ды құрады, 50-ден 61 жасқа дейінгі қызметкерлер саны персоналдың жалпы санының 17,7%-ын құрады. 1,8%-ды 61 жастан асқан қызметкерлер құрады. Компания қызметкерлерінің этникалық құрамына қазақтар, орыстар, украиндар, немістер, татарлар, өзбектер және басқа ұлттар кіреді. Бұл ретте, қазақтар 75,4%, қалған ұлттар - персоналдың жалпы санының 24,6%-ын құрайды.

2025 жылы 106 жұмыс орны немесе қызметкерлердің тізімдік санының 0,5% құрылды. 2025 жылы кадрлардың орташа тұрақтамау коэффициенті 6,94%-ды құрады, оның ішінде басшылар, мамандар және қызметшілер - 5,84%, жұмысшылар - 7,19%.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы қызметкерлердің тізімдік саны, адам

Өңір	Ерлер	Әйелдер
Ақтөбе облысы	10 264	2 861
Павлодар облысы	4 716	1 238
Қарағанды облысы	116	38
Жиыны	**15 096**	**4 137**

2025 жылғы 31 желтоқсандағы қызметкерлердің этникалық құрамы, %

Этникалық топтар	Басшылар, мамандар, қызметшілер		Жұмысшылар	
	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер
Қазақтар	9,9	2,9	53,5	9,1
Орыстар	2,2	1,7	7,0	4,3
Украиндар	0,5	0,4	1,7	0,9
Басқалары	0,9	0,4	3,1	1,4

2025 жылғы 31 желтоқсандағы персонал құрылымы, адам

Санат	Басшылар		Мамандар, қызметшілер		Жұмысшылар	
	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер	Ерлер	Әйелдер
30 жасқа дейін	212	14	287	139	3 305	469
31 жастан 50 жасқа дейін	957	114	721	592	6 837	1 831
51 жастан 60 жасқа дейін	216	55	144	139	2 130	722
61 жастан асқан	27	1	27	8	284	2
Жиыны	**1 412**	**184**	**1 179**	**878**	**12 556**	**3 024**

Негізгі мәселелер мен бастамалар

Қызметкерлерді марапаттау және ынталандыру

Қазхром қызметкерлерінің сыйақы деңгейі еңбек нарығында бәсекеге қабілетті болып табылады. Компания еңбекақы төлеу жөніндегі нормативтік актілерді әзірлеу кезінде кәсіподақ ұйымдарының пікірін ескереді.

Қолданыстағы корпоративтік еңбекақы төлеу жүйесі мыналарды қамтамасыз етеді:

- Қазақстанның ірі компанияларының деңгейіне сәйкес келетін лайықты сыйақы деңгейі;
- Тұрақты және ауыспалы (сыйақы) бөліктерден тұратын екі бөлікті еңбекақы төлеу жүйесі;
- Компанияның қаржылық мүмкіндіктеріне сүйене отырып, өндірістік бөлімшелер персоналының жалақысын индекстеу.

Тұрақты бөліктің мөлшерін айқындау кезінде Компания Қазақстандағы, сондай-ақ көршілес Ресейдегі жалақы бенчмарктерін негізге алады. Соңғы үш жылда Қазхром қызметкерлерінің орташа жалақысы 48,7%-ға өсті.

Ауыспалы бөлік белгілі бір кезеңдегі қызметкердің жұмысына және Компанияның өндірістік көрсеткіштеріне байланысты. Инженерлік-техникалық қызметкерлер жыл сайынғы нәтижелілікті бағалау қорытындысы бойынша марапатталады. 2025 жылы инженерлік-техникалық қызметкерлер қатарындағы қызметкерлердің 100%-ы нәтижелілікті ресми бағалаудан өтті, бұл Қазхром қызметкерлерінің 19,13%-ын құрады, оның ішінде:

Санаттар бойынша	
Басшылар	42%
Мамандар	58%

Жынысы бойынша	
Әйелдер	71%
Ерлер	29%

2025 жылғы 31 желтоқсандағы әйелдердің орташа жалақысының ерлердің орташа жалақысына қатынасы, %

Санат	Ақтөбе облысы	Павлодар облысы	Қарағанды облысы
Басшылар, мамандар, қызметшілер	69,7	66,5	58,1
Жұмысшылар	61,5	83,1	84,6

Ескертпе: біліктілігі бірдей қызметкерлердің бірдей лауазымдағы жалақы деңгейі бірдей. Айырмашылық тиісті санаттағы ерлер/әйелдер үлесіне байланысты және гендерлік белгіге байланысты емес.

2025 жылы Қазхром қызметкерлерінің 100%-ы ең төменгі күнкөріс деңгейінен жоғары жалақы алды.

Біз:

- Компаниядағы қаржылық мүмкіндіктер шеңберіндегі экономикалық өзгерістер мен өңірлік ерекшеліктерді ескере отырып, лайықты еңбекақы төлеудің өзекті нормаларына сәйкес келетін жалақы деңгейін үнемі ұстап тұруға және қайта қарауға.
- Жалақының лайықты төлем қағидаттарына сәйкестігін қамтамасыз ету үшін мониторинг пен бақылаудың ішкі рәсімдерін енгізуге және жетілдіруге.
- Қызметкерлерді және мүдделі тараптарды осы саладағы саясатымыз бен жетістіктеріміз туралы хабардар ету арқылы жалақы мәселелерінде ашықтық пен айқындықты сақтауға.
- Еңбек жағдайларын жақсарту және жалақы деңгейін көтеру үшін мүдделі тараптармен және сарапшылармен ынтымақтастықты жалғастыруға міндеттенеміз.
- Компания сондай-ақ елдегі қатысу өңірлерінде ең төменгі күнкөріс деңгейінен жоғары жалақы алатын барлық қызметкерлердің 100% қамтылуын қамтамасыз етуге міндеттенеді.

Персоналды басқару (жалғасы)

Персоналдың құзыреттерін дамыту

4,62%

қызметтік аттестаттаудан және кәсіби өсу мүмкіндіктерін бағалаудан үнемі өтетін Компания қызметкерлерінің үлесі

39,63%

кәсіптік оқудан өткен Компания қызметкерлерінің үлесі

Құзыреттерді дамыту жүйесі құзыреттерді бағалаудан, Компания персоналын оқыту және дамыту жоспарынан, топішілік корпоративтік оқыту іс-шараларынан, негізгі позицияларға кадрлық резервті қалыптастырудан және дамытудан тұрады.

Персоналды оқыту бағдарламасының бағыттары мыналарды қамтиды:

- Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген оқыту.
- Компанияның корпоративтік стандарттарына негізделген оқыту: комплаенс[1], ақпараттық қауіпсіздік, корпоративтік қауіпсіздік стандарттары;
- Кәсіби құзыреттілікті дамытуға бағытталған оқыту;
- Компанияның бизнес-процестеріне бірыңғай тәсілдерді қолдауға және енгізуге, Компанияның кадрлық резервін дамытуға және дайындауға бағытталған корпоративтік оқыту бағдарламалары.

Қазхромның құрылымдық бөлімшелерінде, оның ішінде «ERG Сервистік орталығы» ЖШС Корпоративтік университетінің мамандарын тарта отырып, кәсіптер бойынша жұмысшыларды даярлау, қайта даярлау, біліктілігін арттыру, екінші кәсіпті оқыту, сондай-ақ басшылар мен мамандарды оқыту жүргізіледі. Қызметкерлердің құзыреттерін дамыту қажеттілігі стратегиялық даму жоспарын талдау, Қазхромның бизнес-процестеріндегі өзгерістер, сондай-ақ біздің персоналдың құзыреттерін бағалау негізінде қалыптастырылады. Қажеттіліктер негізінде оқыту түрлері бойынша бөлінген персоналды кәсіптік оқытудың жылдық жоспары жасалады.

Персоналды теориялық және өндірістік оқытуды бөгде ұйымдар да, бұл үшін жеткілікті біліктілігі бар Қазхром қызметкерлері де жүргізеді.

Барлық жаңа қызметкерлер кіріспе нұсқамадан өтеді, ол мыналарды қамтиды:

- Қазақстан Республикасы еңбек заңнамасының мәселелері, қызметкер мен жұмыс берушінің еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласындағы құқықтары мен міндеттері;
- Өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, өндірістік санитария және еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздіктің басқа да мәселелеріне қойылатын талаптар;
- Компанияда бар тәуекелдер мен қауіптер, соның ішінде IT және тиісті бақылау шаралары, сондай-ақ алғашқы көмек көрсету ережелері;
- Оқиғаларды тергеп-тексеру тәртібі және алынған сабақтарды талдау.

Филиалдарға жұмысшы кәсіптерінің шәкірттері ретінде қабылданатын барлық жаңа жұмысшылар құрылымдық бөлімшелерде бекітілген бағдарламалар бойынша біліктілік сипаттамасының талаптары көлемінде кәсіптік-техникалық оқытудан өтеді. Жаңа жұмысшыларды оқыту мерзімдері осы кәсіп бойынша жұмыстардың біліктілік күрделілігіне байланысты белгіленеді.

Қазхромның барлық филиалдарында заманауи талаптарға сәйкес жабдықталған оқу және компьютерлік сыныптар бар.

Компания жыл сайынғы қызметкерлердің құзыреттілігін бағалау бағдарламасы арқылы таланттар пулына қосылу үшін, сондай-ақ «Кәсіпқойлар лигасы» және басқа да көшбасшылық дағдыларды дамыту бағдарламалары сияқты ауқымды іс-шаралар арқылы үміткерлерді үздіксіз іздейді. 2025 жылы Кәсіпқойлар лигасына бригадирлер, шеберлер, цех бастықтары, учаске бастықтары (87 адам) қатысты.

1 Толығырақ «Этика және комплаенс» бөлімінде.

Еңбек қатынастары

Еңбек қатынастарына біртұтас көзқарас Қазхромның қолайлы еңбек жағдайларын жасауға, сондай-ақ қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерінің әлеуметтік қажеттіліктерін қанағаттандыруға басымдық беретінін білдіреді. Осы саладағы жұмыстың басым бағыттары мыналарды қамтиды:

- Қызметкерлердің еңбек жағдайларын үнемі жақсарту және стандарттау, сондай-ақ оларға берілетін әлеуметтік жеңілдіктер пакетін жақсарту;
- Қызметкерлер мен олардың отбасыларының өмір сүру деңгейін арттыру.

Компания қызметкерлермен тікелей диалогты қолдайды, бұл олардың еңбек жағдайларын қоса алғанда, көптеген мәселелер бойынша пікірлерін үнемі есепке алуды қамтамасыз етеді. Мәселен, 2018 жылдан бастап Қазхромда қызметкерлердің қанағаттануы мен тартылуына әлеуметтік зерттеулер жүргізілуде.

Жылдың ең ауқымды сауалнамасына - 2025 жылдың екінші тоқсанында жүргізілген қызметкерлердің қанағаттанушылығын зерттеуге 9 мыңнан астам қызметкер қатысты. Зерттеу аясында қызметкерлердің жалпы жұмысқа қанағаттану деңгейі ғана емес, сонымен қатар еңбек қызметінің әртүрлі компоненттері (еңбекақы мөлшері, кәсіби және мансаптық өсу мүмкіндіктері, басшылықпен қарым-қатынас, еңбек жағдайларының қауіпсіздігі және т.б.) анықталады.

Қазіргі уақытта Қазхром қызметкерлерін психологиялық қолдау бойынша іс-шараларды іске асыру жалғасуда:

- Ақтөбе, Ақсу және Хромтау қалаларындағы медициналық орталықтың клиникаларында психологтардың қабылдауы ұйымдастырылды;
- Психологиялық денсаулық тақырыбында әңгімелер мен тренингтер өткізу үшін цехтарда қызметкерлермен психологтардың кездесулері өткізіледі;
- Qollab-та Компанияның барлық қызметкерлері психологиялық денсаулық тақырыбында ақпарат алуға, күйзеліспен күресу әдістері туралы білуге, жиі қойылатын сұрақтарға жауаптар алуға мүмкіндік беретін арна құрылды;
- Психологтармен және психотерапевттермен және т.б. онлайн сессиялар өткізіледі.

Персоналды басқару (жалғасы)

Қолайлы еңбек жағдайларын қамтамасыз ету

Компания өз қызметкерлеріне ұжымдық шартта және Компанияның ішкі нормативтік құжаттарында көзделген қызметкерлер мен олардың отбасы мүшелерінің өмір сүру жағдайларын жақсартуға бағытталған кепілдендірілген әлеуметтік пакетті ұсынады. Соңғы үш жылда Қазхром қызметкерлерді әлеуметтік қорғауға 40,5 млрд теңге бөлді, оның негізгі бағыттары: барлық қызметкерлерді медициналық қамтамасыз ету және медициналық тексеру, қызметкерлерді жұмыс орындарына жеткізу, қызметкерлер мен олардың отбасыларын әлеуметтік қолдау, бала күтімі бойынша жәрдемақылар және т. б. Сондай-ақ ұжымдық шартта үстеме жұмыс және демалыс және мереке күндері жұмыс істегені үшін өтемақы көзделген.

Компания қызметкерлеріне металлургия және тау-кен өнеркәсібіндегі жұмыс өтілі үшін қосымша ақылы демалыс күндері беріледі. Жүктілікке және босануға байланысты демалысқа шығар алдында әйелдерге, сондай-ақ 12 жасқа дейінгі екі және одан да көп баласы бар әйелдерге қосымша ақы төленетін демалыс күндері беріледі.

Зейнетке шығу немесе жұмысты тоқтату нәтижесінде өз қызметін аяқтаған қызметкерлерге көмек көрсету бағдарламалары да ұжымдық шартта бекітілген және жәрдемақыларды, өтемақыларды, сыйақыларды, сондай-ақ штат қысқартылған жағдайда Қазхром қаражаты есебінен жұмысқа орналастыру, жаңа кәсіпке қайта даярлау кепілдіктерін қамтиды.

Әлеуметтік кепілдіктер уақытша немесе толық емес жұмыс уақытында қабылданған қызметкерлерге де қолданылады. Сонымен қатар, Қазхромда қызметкерлер үшін де, қатысатын өңірлердің тұрғындары үшін де қолжетімді әлеуметтік нысандар бар.

Қызметкерлерді Қазхром қызметіне қатысты елеулі өзгерістер туралы хабардар етудің ең аз мерзімі Еңбек кодексіне сәйкес регламенттеледі. Еңбек жағдайлары өзгерген кезде Компания қызметкерді отыз күнтізбелік күннен кешіктірмей жазбаша хабардар етеді.

Компаниямыздың кез келген қызметкері басқа қызметкердің немесе іскерлік серіктестің ERG Корпоративтік тәртіп кодексінің ережелерін бұзғанына алаңдауға немесе күмәндануға қандай да бір негіздер туындаған кезде бұл туралы өзінің тікелей басшысына, жоғары деңгейдегі басшысына, комплаенс маманына немесе Компанияның заңгеріне, сондай-ақ ERG Жедел желісі арналары арқылы, оның ішінде анонимді түрде хабарлай алады. ERG Жедел желісі - бұл тәуелсіз оператор басқаратын және аптасына жеті күн тәулік бойы жұмыс істейтін толық құпия байланыс арнасы.

Сонымен қатар, персоналды басқаруға қатысты мәселелерді қызметкерлер жергілікті персоналды басқару бөлімімен талқылай алады.

Қызметкерлердің өмір сүру деңгейін арттыру

Компания қатысу өңіріндегі әлеуметтік инфрақұрылым нысандарына, соның ішінде медициналық орталықтарға, спорттық және мәдени-демалыс нысандарына, сондай-ақ өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына және жергілікті тұрғындарды, соның ішінде қызметкерлердің балаларын жұмысқа орналастыру перспективаларына жәрдемдесу үшін оқыту бағдарламаларының кең ауқымына инвестиция салады.

Қызметкерлердің салауатты өмір салтын сақтау

2025 жылы Қазхром өз қызметкерлерінің салауатты өмір салтын қолдауға біртұтас көзқарасты жалғастырды. Бұл тәсіл аясында біздің қызметкерлерді спортқа тартуға және өмір салтын жақсартуға ерекше назар аударылады.

Компания қызметкерлерінің бірқатар дене шынықтыру-сауықтыру кешендеріне тегін немесе айтарлықтай жеңілдікпен бару мүмкіндігі бар. Компанияда салауатты өмір салты мәдениетін дамыту бағдарламалары, мысалы, психологтармен тренингтер, белгілі бір физикалық нәтижелерге қол жеткізуге ынталандыратын конкурстар жүзеге асырылады. Қолдау және ынталандыру мақсатында Қазхром қызметкерлері – спортшылардың әртүрлі спорт түрлері бойынша қалалық, республикалық және халықаралық жарыстарға қатысуын қаржыландырады.

2025 жыл ішінде Компания ішінде түрлі спорттық іс-шаралар мен жарыстар, мысалы, жазғы/қысқы денсаулық фестивалі, сондай-ақ кәсіподақ комитетімен бірлесіп ұйымдастырылатын мерекелік күндерге орайластырылған жарыстар өткізілді.

Сонымен қатар, қызметкерлер мынадай спорттық іс-шараларға қатысты:

- Қазхром – Дуатлон 2025 – Ақтөбе қаласында Металлург күніне арналған қалалық спорттық жарыстар. Жарыста жиналған барлық қаражат пен жарналар қайырымдылыққа бағытталды;
- 2025 жылы Астана қаласында Компания филиалдарының қатысуымен кәсіподақ спартакиадасы;
- Түрлі қалалық, облыстық және республикалық жарыстар.

Нәтижелілік көрсеткіштері

~100%
Компания қызметкерлері ұжымдық шарттың қатысушылары болып табылады

~100%
Компания қызметкерлерінің ресми түрде сайланған өкілдері бар

2025 жылы Компанияда кемсітушілік жағдайлары, сондай-ақ қызметкерлердің бірлестіктерге еркін қатысу және ұжымдық шарттар жасасу құқықтарының шектелу жағдайлары анықталған жоқ.

Сонымен қатар, 2025 жылы еңбек қатынастары саласындағы бұзушылықтардың расталған жағдайлары бойынша өтініштер тіркелген жоқ.

Қызметкерлерді оқыту бойынша 2025 жылғы деректер

Көрсеткіш	Барлық қызметкерлер бойынша	Қызметкерлердің санаттары бойынша		Гендерлік топтар бойынша	
		Басшылар, мамандар және қызметшілер	Жұмысшылар	Ерлер	Әйелдер
Оқу сағаттарының орташа саны	24,30	33,51	66,49	82,24	17,76

2025 жылы оқудан өткен қызметкерлердің үлесі 39,63%-ды, ал оқыту сағаттарының жалпы саны 190 004 сағатты құрады.

Есепті жыл ішінде Компания қызметкерлерді әлеуметтік қорғауға 13 994 млн теңгеден астам қаражат бөлді.

2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша үш жасқа толғанға дейін бала күтімі бойынша демалыста жүрген қызметкерлердің саны 444 адамды, оның ішінде 12 ер адамды құрады.

Экология саласындағы тиімді басқару

Басқаруға көзқарас

Қазхром қатысу өңірлерінде тұрақты дамуды қолдайтын тәжірибелерді қолдану арқылы салауатты табиғи ортаны сақтауға және қолдауға міндеттенеді. Бұл табиғи ресурстарға жауапты қарауды және климаттың өзгеруіне әсер ету мен қалдықтарды басқаруды қоса алғанда, экология мәселелерін басқаруды көздейді.

Қазхром Компаниясының негізгі қызмет түрі ферроқорытпа өндіру және ферроқорытпа өндіру технологиясын дамыту, хром кенін өндіру, хром және марганец кендерін байыту болып табылады. Өндірістік процестер қызметтің кең ауқымымен сипатталады және қоршаған ортаға әсер етудің болуы мүмкін және орын алатын экологиялық аспектілерінің едәуір тізбесін қамтиды.

Олардың ішіндегі ең маңыздылары анықталды:

- Атмосфераға ластағыш заттардың шығарындылары және ағынды сулардың төгінділері;
- Жер ресурстарын пайдалану және топыраққа әсері;
- Қалдықтардың түзілуі және көмілуі;
- Табиғи ресурстарды (су, отын, энергия) және шикізатты пайдалану.

Қоршаған ортаға елеулі әсер ететін экологиялық факторлар Компанияның стратегиялық мақсаттарын белгілеу және экологиялық аспектілерін басқару жөніндегі іс-шараларды жоспарлау кезінде міндетті түрде ескеріледі.

Кез келген ірі жобаларды немесе операциялық өзгерістерді іске асыру басталғанға дейін Қазхром Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына және халықаралық стандарттарға сәйкес қоршаған ортаға және қоғамдық тыңдауларға әсерді кешенді бағалауды жүргізеді. Компания іске асырған өндірісті жаңғырту және кеңейту жөніндегі барлық жобалар міндетті мемлекеттік экологиялық сараптамадан сәтті өтті.

Қазхромда Компанияның және оның мүдделі тұлғаларының күтулері мен талаптарына сәйкес келетін және экологиялық менеджмент жүйесінің халықаралық стандарттар мен озық халықаралық тәжірибелер талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ететін Саясат қолданылады. Сонымен қатар, Саясат Компанияның Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Компанияның филиалдары өндірістің қоршаған ортаға әсерін бақылау үшін қызметті жүзеге асыру кезінде өндірістік экологиялық бақылауды орындайды, оның барысында тоқсан сайын қоршаған ортаға эмиссиялар көздеріне (шығарындылар, төгінділер, қалдықтар) экологиялық мониторинг жүргізіледі. Мониторинг 2025 жыл ішінде қоршаған ортаны қорғау қызметінің мамандары, қоршаған ортаны қорғаудың аккредиттелген зертханасы және шарттар бойынша мамандандырылған ұйымдардың мамандары өндірістік экологиялық бақылау бағдарламалары негізінде орындалды. Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасының орындалуы туралы есептер Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес тоқсан сайын *https://ndbecology.gov.kz* порталында орналастырылды.

Қоршаған ортаны қорғау саласындағы басқарудың негізгі бағыттары:

- Ластағыш заттардың шығарындылары мен төгінділерін азайту;
- Су ресурстарын сақтау;
- Бұзылған жерлерді қалпына келтіру;
- Қалдықтарды басқару;
- Биоәртүрлілікті сақтау;
- Экологиялық мониторингтің тиімділігін арттыру.

Компанияның экология саласындағы менеджмент жүйесі ISO 14001:2015 Экологиялық менеджмент жүйесі стандартына сәйкес келеді (2025 жылы «CERT International» s.r.o. халықаралық сертификаттау органы растады). Сондай-ақ Компания 2025 жылы «CERT International» s.r.o. халықаралық сертификаттау органы жүргізген қайта сертификаттау аудиті барысында ISO 50001:2018 талаптарына сәйкестігін растады.

2025 жылы инспекциялық қызметтер, сертификаттау және экологиялық сараптама саласындағы халықаралық көшбасшы болып табылатын SGS Kazakhstan LTD компаниясы 2024 жылғы қарашада бастаған Ақтөбе ферроқорытпа зауытындағы тәуелсіз халықаралық экологиялық аудит аяқталды. Тәуелсіз экологиялық аудит Ақтөбе ферроқорытпа зауыты қызметінің Қазақстан Республикасының қолданыстағы ұлттық табиғатты қорғау заңнамасының талаптарына, сондай-ақ ЕО IED Директивасының тиісті анықтамалықтарының (ең үздік қолжетімді технологиялар (BAT/BREF) жөніндегі анықтамалықтардың) талаптарына сәйкестігін анықтау мақсатында жүргізілді. Аудит нәтижелері бойынша Ақтөбе ферроқорытпа зауыты қызметінің Қазақстан Республикасының табиғатты қорғау заңнамасының және ЕО IED Директивасының тиісті анықтамалықтарының талаптарына сәйкестігі анықталды.

Ақтөбе ферроқорытпа зауытының күшті жақтары анықталды:

- Барлық қажетті есептілікті уақтылы тапсыру;
- Ықтимал экологиялық тәуекелдерден қаржылық қорғау;
- Қоршаған орта компоненттерінің ластануын азайту;
- Ең үздік қолжетімді технологияларға көшу жөніндегі әзірленген және енгізілген бағдарлама есебінен өндірістің экологиялық көрсеткіштерін кезең-кезеңімен жақсарту және қоршаған ортаға теріс әсерді азайту.

Сондай-ақ 2025 жылы SGS компаниясының мамандары ISO 14025:2006 және EN 15804:2012+A2:2019/AC:2021 талаптарына сәйкес феррохромға арналған өнімнің барлық экологиялық әсер ету көрсеткіштері мен көміртек ізін қамтитын Экологиялық декларацияны әзірлеу жұмыстарын аяқтады. Бұл іс-шараны іске асыру өнімге деген қызығушылықты арттыруға және «ТНК «Қазхром» АҚ өнімдеріне халықаралық деңгейде сенімді нығайтуға ықпал етті, өйткені экологиялық декларация өнімнің өмірлік циклі бойындағы қоршаған ортаға әсері туралы шынайы әрі ашық ақпаратты қамтиды.

Жалпы, Компанияның бөлімшелерінде орнатылған жабдық экологиялық заңнаманың талаптарына толық жауап береді.

Экологиялық тәуекелдерді басқару және тиісінше олар бойынша шешімдер қабылдау олардың тиісті бағалауына негізделеді. Бағалау нәтижелері бойынша оларды барынша азайту жөніндегі іс-шаралар әзірленеді және орындалады. 2025 жыл ішінде экологиялық тәуекелдерді бағалау Ақсу зауытының 28 бөлімшесінде, Ақтөбе зауытының 17 бөлімшесінде, Дөң ТКБК 27 бөлімшесінде және Қазмарганец КБ үш бөлімшесінде жүргізілді.

Өндірісте жақсартуларды енгізу бойынша жұмыс шеңберінде қызметкерлерді қоршаған ортаны қорғау саласында үнемі оқыту жүргізіледі. Осылайша, 2025 жыл ішінде Компанияның экологиялық қызметтерінің қызметкерлері келесі тақырып бойынша оқудан өтті:

- ISO 9001/DIS, ISO 9001:2025, ISO 14001, ISO 50001, ISO 45001/DIN EN, ISO 45001:2023 (2024 жылғы № 1 түзетулері бар барлық ISO стандарттары), ISO 19011 стандарттарына сәйкес, ISO 31000:2018 талаптарына шолу жасай отырып, ИМЖ халықаралық аудиторы.
- ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 және ISO 50001:2018 негізінде талаптарға шолу жасай отырып, ИМЖ бойынша МЖ уәкілі.
- ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 және ISO 50001:2018 негізінде менеджмент жүйелерінің ішкі аудиторларын даярлау.
- ISO 14001:2015 талаптарына сәйкес экологиялық менеджмент жүйесі бойынша уәкілдер.
- «ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001 бойынша ИМЖ (Интеграцияланған менеджмент жүйесі) ішкі аудиторларының білімдерін өзектендіру және біліктілігін арттыру».

Экология саласындағы тиімді басқару (жалғасы)

Ауа мен судың әсерін басқару

Жергілікті сумен жабдықтау жүйелеріне және атмосфералық ауаға ластағыш заттар шығарындыларын анықтау, болдырмау және (немесе) азайту мәселелеріндегі негізгі бақылау шараларына мыналар жатады:

- Атмосфераға шығарылатын ластағыш заттарды тазарту (шығарындыларды тазарту, тау-кен металлургия өндірісіне арналған заманауи газ тазарту қондырғылары, шаң ұстау жүйелері және ағаш отырғызу);
- Ағынды суларды тазарту және суды қайта пайдалану (ағынды сулардың мониторингі, қоршаған ортаны сақтауға бағытталған ағынды суларды, оның ішінде карьерлік және шахталық суларды тазарту процестері);
- Қалдықтарды басқару (қайта өңдеу, сұрыптау, қалдықтарды қайта пайдалану, өндірушінің кеңейтілген жауапкершілік механизмі, қалдықтарды басқару бағдарламалары);
- Өндірістік экологиялық бақылауды жүргізу кезінде қоршаған ортаға эмиссияларды автоматтандырылған мониторингілеу жүйесін жүргізу қағидаларына сәйкес ластану көздерінде автоматтандырылған мониторингілеу жүйесі;
- Санитарлық-қорғау аймағындағы автоматтандырылған мониторингілеу жүйесі;
- Аккредиттелген зертхананың күшімен шығарындылар мен атмосфералық ауа көздерінде аспаптық өлшеулер жүргізу;
- Атмосфералық ауа мен судың сапасын тұрақты бақылау.

Негізгі мәселелер мен бастамалар

2025 жылы Қазхром кәсіпорындарында Қазақстандағы ERG Экологиялық стратегиясының бөлігі болып табылатын қоршаған ортаға теріс әсерді азайту мақсатында шаралар іске асырылды. Бұл мыналарды қамтыды:

Атмосфералық ауаның сапасын жақсарту

- Ақсу ферроқорытпа зауытында жұмыс істеп тұрған газ тазарту жабдығын қайта жаңарту шеңберінде 2025 жылғы мамырда №42 пешке арналған «құрғақ» типті жаңа газ тазарту қондырғысы пайдалануға берілді. Нысанның құрылысы 2022 жылы басталды. Газ тазарту аспирация жүйесін тазарту тиімділігін 97%-дан 99,5%-ға дейін арттыруға мүмкіндік берген жабдық негізінде жүзеге асырылды, ал шаң шығарындыларының концентрациясы 20-дан 10 мг/нм³-ге дейін төмендетілді. Жобаны іске асыру нәтижесінде 2025 жылдың қорытындысы бойынша шаң шығарындыларын азайту 218 тоннаны құрады.
- Ақсу ферроқорытпа зауытында қолданыстағы газ тазарту жабдығын қайта құру шеңберінде 2025 жылы № 43 пештің газ тазарту жүйесіндегі 2 688 дана сүзгі құбыршегі ауыстырылды.
- Ақсу ферроқорытпа зауытындағы ферроқорытпа пештерінің 6 «құрғақ» газ тазарту жүйесінде құбыршек сүзгілері ауыстырылды.
- Қож үйіндісінің бетін шаң басу және бекіту бойынша жыл сайынғы іс-шаралар өткізілді.
- 2025 жылы шаң ұстау және ағаш отырғызу жөніндегі шаралар шеңберінде, сондай-ақ ағаш отырғызу жөніндегі Экологиялық стратегияға сәйкес Қазхром бөлімшелері ағаш көшеттерін отырғызды: Ақтөбе ферроқорытпа зауыты – Ақтөбе қаласында Алтын Орда ауданында 3 000 көшет, санитариялық-қорғау аймағы аумағында 2 000 көшет; Дөң ТКБК – Хромтау қаласында 7 000 көшет.
- Қазхромның барлық филиалдарында Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы әзірленді, оның негізінде ауа тазартқыш қондырғылармен жарақтандырылған шығарындылар көздерінде тоқсан сайын бақылау жүзеге асырылады.

Жер ресурстарын қорғау

- Ақсу ферроқорытпа зауытында 2025 жылы жоғары көміртекті феррохром қожының 1,63 млн тоннасы жоспарланған жылдық 940 мың тонна көлемінде қайта өңделді. Қалдықтың бұл түрі көлемі бойынша негізгі болып табылады, оның түзілуі жылына шамамен миллион тоннаны құрайды, қайта өңдеу көлемі түзілу көлемінен асып түседі.
- Ақсу ферроқорытпа зауытында 2024 жылы агломерациялық цехта ферроқорытпа өндірісінің 6 мың тонна шаңы пайдаланылды, бұл ретте жылына жоспарланған көлем 5 мың тоннаны құрады.
- Ақтөбе ферроқорытпа зауытында 2025 жылы жоғары көміртекті феррохром өндірісінен алынған ағымдағы қождың 681,6 мың тоннасы қайта өңделді, бұл ретте жоспарланған көлем 622,5 мың тоннаны құрады.
- Ақтөбе ферроқорытпа зауытында № 1, № 4 БЦ аспирациялық шаңы брэкс өндіру кезінде қосу арқылы кәдеге жаратылды. Жоспарлы көрсеткіштерге сәйкес, 2025 жылға қалдықтарды орналастыруды 40 000 тоннаға қысқарту көзделген, шаңды жинаудың нақты төмендеуі 54 925,45 тоннаны құрады.
- Ақтөбе ферроқорытпа зауытында тазартылған феррохром өндірісінен жатып қалған 211 мың тонна қож қайта өңделді.

Суды пайдалану тиімділігін арттыру

- Дөң ТКБК-де нормативтен тыс төгінділердің алдын алу мақсатында және тазарту құрылыстарының моральдық тұрғыдан ескіруіне байланысты «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасының өндірістік алаңындағы нөсерлік ағынды сулар мен шаруашылық-тұрмыстық ағынды суларды тазарту құрылыстарын ауыстыру жөніндегі іс-шаралар жалғастырылды. 2024 жылы «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасының өнеркәсіптік алаңында жаңбыр ағындары мен шаруашылық-тұрмыстық ағындарды тазарту құрылыстары салынды. Алайда, ағынды суларды тазарту процесінің тиімсіздігі анықталғандықтан, бұл құрылыстар Дөң ТКБК балансына қабылданбады. Қазіргі уақытта технологиялық тазарту процесінде анықталған сәйкессіздіктерді жою бойынша жұмыстар жүргізілуде. Тазарту құрылыстарын қала балансына беру тазарту суларының тиімділігінің тұрақты көрсеткіштеріне қол жеткізгеннен кейін мүмкін болады. Сондай-ақ, қоршаған ортаға төгінділерді толығымен болдырмау мақсатында шахта суларын өндіріске қайтару жөніндегі іс-шараларды іске асыру жалғастырылды.

Экология саласындағы тиімді басқару (жалғасы)

Нәтижелілік көрсеткіштері

2025 жыл ішінде Компанияға қатысты қоршаған ортаны қорғау саласындағы реттеуші органдардан айтарлықтай шағымдар түскен жоқ.

2025 жылы Қазхромда қоршаған ортаның ластануына елеулі әсер еткен штаттан тыс жағдайлар байқалмады және ластағыш заттардың апаттық және тұрақты емес төгінділері болған жоқ.

Қоршаған ортаны қорғауға инвестициялар, мың теңге

Көрсеткіштер	2023	2024	2025
Қалдықтарды басқару	23 760 481	23 333 662	25 046 849
Атмосфералық ауаны қорғау	20 938 677	5 758 676	7 143 992
Су ресурстарын қорғау	6 563 079	5 927 958	4 377 601
Жерді қалпына келтіру	52 490	193 761	228 489
Табиғатты қорғауды қамтамасыз етудің негізгі қорларын күрделі жөндеу	1 439 567	493 942	194 401
Барлығы	**52 754 294**	**35 707 999**	**36 991 332**

Табиғатты қорғау іс-шараларына инвестициялар көлемінің өсуі бірқатар іс-шараларды іске асыруға байланысты, оның ішінде кәсіпорынның өз күшімен қалдықтарды қайта өңдеуге жұмсалатын шығындардың ұлғаюы және қалдықтарды мамандандырылған ұйымдарға кәдеге жаратуға беру; газ тазарту жабдығына техникалық қызмет көрсетуге және оның тиімділігін қамтамасыз етуге жұмсалатын шығыстардың өсуі, сондай-ақ «Тур» кенішінде қалпына келтіру жұмыстарының басталуы.

Су тұтыну, м³

Көрсеткіш	2024	2025
Тұщы суды жалпы тұтыну, оның ішінде:	**25 108 025**	**24 338 806**
Жерүсті сулары	10 757 838	10 429 231
Жерасты сулары	14 350 187	13 909 575
Ағынды судың көлемі	**5 811 602**	**3 516 646**

Ағынды сулардың көлемі 2024 жылмен салыстырғанда 2 294 956 м³-ке (-39,5%) төмендеді, бұл карьерлік және шахталық сулардың жер бедеріне төгілуінің қысқаруына байланысты, себебі аталған сулар айналымды сумен жабдықтау жүйесіне беріліп, кәсіпорынның техникалық қажеттіліктеріне пайдаланылды.

Қоршаған ортаға ластағыш заттардың төгінділерінің көлемі, тонна

Бөлімше	2023	2024	2025
Қазмарганец КБ	4,120	3,483	3,046
Дөң ТКБК	2 377	1 504	0

2025 жылы Дөң ТКБК бойынша ластағыш заттардың төгінділері болған жоқ. Бұл қалалық тазарту құрылыстарының коммуналдық меншікке берілуіне, сондай-ақ карьерлік және тазартылған ағынды сулардың өндірістік нысандардың айналымды сумен жабдықтау жүйелерінде пайдаланылуына байланысты. Қазхром ашық су нысандарына төгінділерді жүзеге асырмайды және су нысандарына және олармен байланысты экожүйелерге әсер етпейді.

Қазмарганец КБ-ның тазартылған ағынды сулары жер бедеріне төгіледі. Қазмарганец КБ бойынша ластағыш заттар төгінділерінің нақты көлемдерінің өткен жылмен салыстырғанда төмендеуі тұтыну көлемдерінің төмендеуіне әкеп соққан тұратын персонал санының қысқаруына байланысты.

Ақтөбе және Ақсу ферроқорытпа зауыттары қоршаған ортаға төгінділерді жүзеге асырмайды.

Қалдықтарды басқару

Өндірістегі қалдықтарды басқаруды Компания Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің қолданыстағы талаптарына және халықаралық экологиялық менеджмент жүйесіне сәйкес жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің және Қазақстан Республикасының Қалдықтар жіктеуішінің талаптарына сәйкес Қазхром филиалдарында түзілетін қалдықтар қауіпті және қауіпті емес болып бөлінеді.

Кез келген тау-кен өндіруші және металлургиялық Компания сияқты, Қазхромда өндірістік қызмет нәтижесінде құрамында металлы бар пайдалы қазбаларды өндіруден алынатын қалдықтар; қайта өңделмеген қождар (ферроқорытпа өндірісінің); қалдықтар жіктеуішінде көрсетілмеген өзге де шламдар; құрамында қауіпті заттар бар газ тазартудан алынатын қатты қалдықтар және өзге де өндірістік қалдықтар түзіледі. Қалдықтардың толық тізбесі, қалдықтарды басқару жүйесі, қалдықтарды жинақтау және көму лимиттерін белгілеу нормативтік құжатта - Қалдықтарды басқару бағдарламасында көрсетіледі.

Қауіпті қалдықтарды жинауды, тасымалдауды, қайта өңдеуді және (немесе) жоюды тәуелсіз мамандандырылған ұйымдар жүзеге асырады. Бұл ретте мердігерлерде қажетті өндірістік алаңдардың, жабдықтардың, көліктің, білікті персоналдың болуы, сондай-ақ тиісті экологиялық рұқсаттардың, хабарламалар мен лицензиялардың болуы тексеріледі. Бұдан басқа, мердігерлердің қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану, жою немесе көму тәртібі белгіленеді.

Экология саласындағы тиімді басқару (жалғасы)

Негізгі мәселелер мен бастамалар

ERG Recycling

ERG Recycling компаниясы қалдықтарды қайта өңдеу, қайта пайдалану және коммерциялық пайдалану жөніндегі іс-шараларды іске асыра отырып, Қазхром кәсіпорындарына қолдау көрсетеді. Бұл Компанияның қызметі қоршаған ортаны қорғау саласындағы кәсіпорындардың міндеттемелерін қысқартуға және олардың активтерінің құнын барынша арттыруға мүмкіндік береді, сондай-ақ дөңгелек экономика тұжырымдамасына сәйкес келеді.

Қалдықтарды қайта өңдеу, қайталама қолдану және коммерциялық пайдалану жөніндегі іс-шаралар шеңберіндегі жұмыс Ақтөбе ферроқорытпа зауытында іске асырылады, онда «тарихи жинақталған» қожды, сондай-ақ өндірісте қайта пайдаланылатын хром концентратын және құрылыс материалдарын өндіруде және жол құрылысында пайдаланылуы мүмкін инертті материалдарды ала отырып, ұсақ дисперсті қождарды қайта өңдеу жалғасуда. Жаңа ерітінді-бетон кешені де пайдалануға берілді. Ол шикізат ретінде тарихи жинақталған қожды қайта өңдеу кезінде пайда болатын инертті материалдарды пайдалана отырып, жоғары маркалы бетон және оның негізінде өнімдер шығарады.

Дөң ТКБК-де құрамында металлы бар пайдалы қазбаларды өндіруден қалған қалдықтардан (аршынды тау жыныстарынан) кондициясыз және «жоғалған» кендерді өндіру жалғастырылды, бұл феррохром мен хром кенін өндіру көлемінің ұлғаюына ықпал етті. Сондай-ақ ERG Green жобасы аясында шламды қалдықтарды қайта өңдеу бойынша жаңа кешеннің құрылысы аяқталды. Бұл нысанда құрамындағы хром оксидінің 55%-на дейін бөліп алуға мүмкіндік беретін шламдық қалдықтарды байытуды айтарлықтай арттыратын инновациялық технология қолданылады. Болашақта кешеннің өнімділігі жылына 500 мың тоннадан астам хром концентратын құрайды және оның жұмысы кәсіпорынның шлам қалдықтарының қоршаған ортаға әсерін азайтуды қамтамасыз етеді.

2025 жыл ішінде қалдықтарды одан әрі маманданды-рылған басқаруды жеңілдету мақсатында оларды бөлек жинау жөніндегі жобаны іске асыру жалғастырылды.

Нәтижелілік көрсеткіштері

2025 жылғы қалдықтардың жалпы салмағы туралы ақпарат, мың тонна

Көрсеткіш	Қауіпті	Қауіпті емес	Тау-кен өнеркәсібі мен карьерлердің қауіпті емес қалдықтары	Жиыны
Пайда болған қалдықтардың мөлшері	211,802	2 478,667	3 985,741	6 676,210
Жинау, тасымалдау, кәдеге жарату, қайта өңдеу және көму жөніндегі операцияларды орындайтын субъектілерге берілген қалдықтардың саны	0,460	13,931	0,000	14,391
Өнеркәсіп алаңында қалдықтардың меншік иесінің өзі қайта өңдеген, кәдеге жаратқан қалдықтардың саны	9,623	2 734,965	3 348,637	6 093,225
Көмілген қалдықтардың саны	109,300	175,305	637,104	921,709

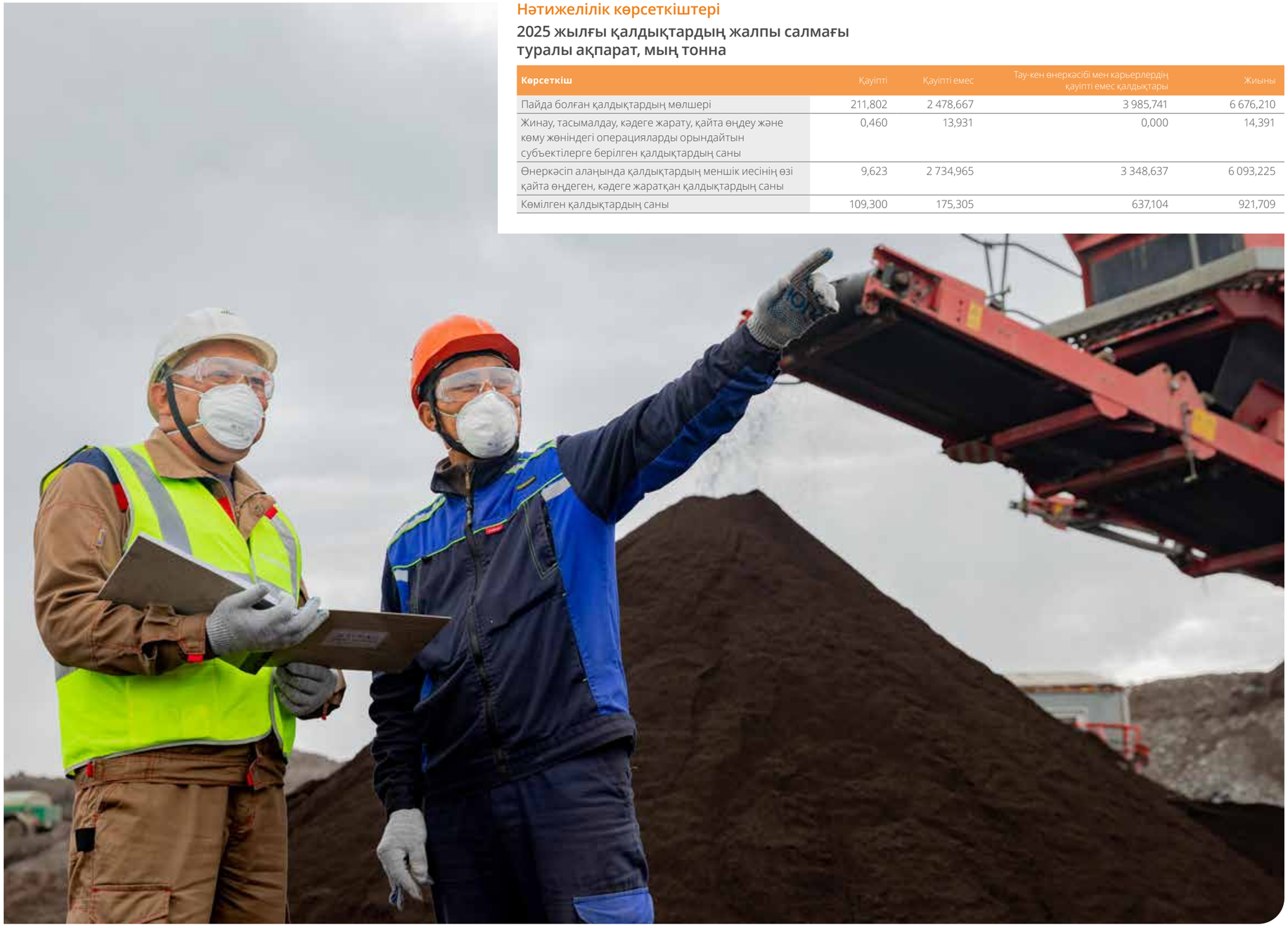

Экология саласындағы тиімді басқару (жалғасы)

Энергия және климаттың өзгеруі

Компанияның менеджмент жүйесі ISO 50001 стандартының талаптарына сәйкес сертификатталған. Табиғи газбен жұмыс істейтін меншікті Электр станциясы Ақтөбе ферроқорытпа зауытының электр энергиясына қажеттілігінің шамамен 27%-ын қамтамасыз етеді. 2025 жылы Компания жаңартылатын энергия көздерінен (ЖЭК) электр энергиясын тұтыну үлесін ұлғайтуды жалғастырды.

ERG кәсіпорындарының топішілік өзара іс-қимылы шеңберінде «Қазақстан электролиз зауыты» АҚ-ның (бұдан әрі – «ҚЭЗ» АҚ) Хромтау ЖЭС-інде өндірілген электр энергиясын жеткізу Дөң ТКБК-нің электр энергиясына жылдық қажеттілігінің шамамен 34%-ын қамтамасыз етті. Сонымен қатар «ЖЭК қолдау жөніндегі ҚЕАО» ЖШС арқылы электр энергиясын сатып алу Ақтөбе ферроқорытпа зауытының жылдық электр энергиясын тұтынуының шамамен 34%-ын ЖЭК пайдалану арқылы өндірілген электр энергиясымен қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Қазхром климаттың өзгеруі мәселелеріне ерекше назар аударады және өндірістің энергия тиімділігін арттыруды және жаңартылатын көздерден электр энергиясын өндіру бойынша өз қуаттарын әзірлеуді қоса алғанда, парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған бастамаларды іске асырады (бұдан әрі толығырақ).

2025 жылы Қазақстан Периметрінің ESG Комитеті жаңартылатын энергия көздерінің үлесін ұлғайту және парниктік газдар шығарындыларын азайту саласындағы мақсаттарды қоса алғанда, ұзақ мерзімді ESG мақсаттары мен іс-шаралар жоспарларын әзірлеуді жалғастырды.

Көміртексіздендіру стратегиясын іске асыру жалғасуда, оның негізінде мынадай мақсаттар жатыр:

- 2035 жылға қарай негізгі өнім түрлеріміздің (феррохромның, алюминийдің және темір кенді шекемтастардың) көміртегі ізін 30%-ға қысқарту;
- 2050 жылға қарай көміртегі бейтараптығына қол жеткізу.

Стратегияны енгізу Қазақстанда және ERG өнімдерін өткізудің негізгі нарықтарында көміртексіздендіру контекстінде күтілетін нормативтік-құқықтық база мен нарықтық конъюнктурадағы елеулі өзгерістерге белсенді дайындық шеңберіндегі маңызды қадам болып табылады. Осы мақсатта жаңартылатын энергетика, табиғи газды пайдалану, өндірістерді жаңғырту және электрлендіру, энергия тиімділігін арттыру және ферроқорытпаларды өндіру кезінде түзілетін технологиялық газдарды электр энергиясын өндіру үшін кәдеге жарату салаларындағы бастамалар іске асырылуда.

Климаттық мақсаттар

ERG Қазақстанның көміртексіздендіру стратегиясы Қазхромға (Хром дивизионына) қолданылады және өлшенетін, мерзімдермен шектелген мақсаттарды белгілейді: 2021 жылғы базалық жылмен салыстырғанда 2035 жылға қарай негізгі өнімдердің, соның ішінде феррохромның, меншікті көміртегі ізін 30%-ға төмендету (1 және 2 қамту аясы), бұл 2035 жылға қарай парниктік газдардың абсолюттік шығарындыларын 6 млн т CO2-бал. (шамамен 20%) қысқартуға мүмкіндік береді; 2050 жылға қарай көміртегі бейтараптығына («net-zero») қол жеткізу. Орта мерзімді мақсатқа қол жеткізу көміртексіздендіру бағдарламасы жобаларының портфелін іске асыру арқылы қамтамасыз етіледі, олардың ілгерілеуі жыл сайын нысаналы траекторияға қатысты бағаланады.

Негізгі мәселелер мен бастамалар

Энергия тиімділігін арттыру

2023 жылы Қазхром және Қазақстандағы ERG басқа кәсіпорындары үшін белгіленген энергия тиімділігінің нысаналы индикаторлары Қазақстан Республикасының Үкіметімен келісілді.

Қазхромның энергия тиімділігін едәуір арттыра алатын стратегиялық жобалардың мысалдарына мыналар жатады:

- Ақсу және Ақтөбе ферроқорытпа зауыттарында жылуды кәдеге жарату жөніндегі әлеуетті жобалар;
- Ақсу және Ақтөбе ферроқорытпа зауыттарында сығымдағыш қондырғыларды неғұрлым тиімді жабдыққа ауыстыру мүмкіндігі.

2025 жылы Ақтөбе ферроқорытпа зауытының № 4 балқыту цехының ферроқорытпа газында кәдеге жарату электр станциясын салу жобасын іске асыру басталды. Жоба бұрын ашық алауларда жағылған ферроқорытпа газын кәдеге жарату үшін қолжетімді ең жақсы технологияларды енгізуді, содан кейін оны электр энергиясын өндіру үшін пайдалануды көздейді. Жобаны іске асыру белгіленген қуаты 80 МВт болатын меншікті баламалы энергия көзінен өндірісті энергиямен қамтамасыз етуге, энергия тиімділігін арттыруға және атмосфераға шығарылатын шығарындылар көлемін едәуір қысқартуға мүмкіндік береді. Электр станциясын пайдалануға беру 2027 жылға жоспарланған.

Жаңартылатын энергия көздері

Қазақстанда жаңартылатын көздерден электр энергиясын өндіру бойынша белгіленген ұлттық мақсаттарға қол жеткізуге жәрдемдесу жөніндегі жұмыс шеңберінде Қазхром жаңартылатын энергетика саласындағы жобаларды дамытуды жалғастыруда.

Жаңартылатын энергетика саласындағы жобалар портфелін дамыту бойынша ERG бастамаларын іске асыру жалғасуда.

Негізгі жобалардың бірі – 2025 жылы Дөң ТКБК ауданында орналасқан белгіленген қуаты 150 МВт «Қазақстан электролиз зауыты» АҚ-ның «Хромтау» ЖЭС жел электр станциясын іске қосу болды. 2025 жылы нысан пайдалануға берілді және жыл басынан бері ERG Тобының кәсіпорындарына жаңартылатын энергия көздерін пайдалана отырып өндірілген электр энергиясын жеткізу басталды. Өндірілетін «жасыл» электр энергиясының негізгі тұтынушысы Дөң ТКБК, сондай-ақ Ақтөбе ферроқорытпа зауыты болып табылады. 2025 жылы 198 000 МВт·сағ «жасыл» электр энергиясы өндірілді, бұл парниктік газдар шығарындыларын 167 мың т CO2 (бал.) көлемінде қысқартуға мүмкіндік берді. Жоба сондай-ақ белгіленген қуаты 100 МВт-қа дейінгі қосымша электр станциясын салу арқылы жел генерациялайтын қуаттарды одан әрі кеңейту әлеуетін көздейді.

Нәтижелілік көрсеткіштері

Энергия тұтыну, МВт.сағ

Пайдалану түрі	Энергия көзі	2024	2025
Тікелей	Көмір	793 890	825 556
	Табиғи газ	2 985 002	3 390 833
	Дизель отыны	280 556	249 722
	Мазут	41 667	89 444
	Бензин	8 333	7 500
	Барлығы	**4 109 448**	**4 563 055**
Жанама	Электр энергиясы	7 740 840	8 057 778
	Жылу энергиясы	41 389	30 000
	Бу	36 389	32 778
	Барлығы	**7 818 618**	**8 120 556**
Жиыны		**11 928 065**	**12 683 611**

2025 жылы энергия сыйымдылығының көрсеткіші өндірілген ферроқорытпалардың бір тоннасына 6,912 МВт·сағ құрады (2024 жылы: 6,395 МВт·сағ).

2025 жылы «Қазхром» ТҰК кәсіпорындарында энергетикалық ресурстарды тұтынуды азайтуға, өндірістік процестердің тиімділігін арттыруға бағытталған энергия тиімділігін арттыру жөніндегі іс-шараларды іске асыру жалғастырылды.

2025 жылы Қазхромның жаңартылатын энергияны тұтынуы 1 480 119 МВт/сағ немесе электр энергиясын тұтынудың 17,3%-ын құрады.

Сатып алынған жаңартылатын электр энергиясы Қазақстандағы жел және күн электр станцияларында, оның ішінде 2025 жылы пайдалануға берілген, белгіленген қуаты 150 МВт болатын ERG Тобының құрамына кіретін «Қазақстан электролиз зауыты» АҚ-ның «Хромтау» ЖЭС-інде өндірілді.

Экология саласындағы тиімді басқару (жалғасы)

Атмосфераға парниктік газдар шығарындылары, тонна CO_2 (бал.)

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Тікелей шығарындылар (1-қамту)[1]	3 795 169	3 983 897	4 036 353
Жанама шығарындылар (2-қамту)[2]	4 937 188	5 348 307	5 089 220
Жанама шығарындылар (3-қамту)[3] жеткізу тізбегінің алдыңғы буындары (upstream)	839 653	917 549	995 336
Шығарындылар жиыны	**9 572 011**	**10 249 753**	**10 120 909**

Құн тізбегіндегі 3-қамту шығарындыларын басқару

Компания GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard стандартына сәйкес 3-қамтудың жанама шығарындыларының есебін жүргізеді. 2025 жылы Компания қызметі үшін олардың маңыздылығын анықтау үшін 3-қамтудың барлық 15 санатына скрининг жүргізілді. Скрининг нәтижелері бойынша мынадай санаттар елеулі деп танылды: сатып алынған тауарлар мен қызметтер (1-санат); отын мен энергияны тұтынуға байланысты қызмет (3-санат); құн тізбегінің алдыңғы кезеңдеріндегі өнімді тасымалдау және бөлу (4-санат). 2, 5-8-санаттар қосымша күрделі бағалауды талап етеді және 3-қамту бойынша шығарындыларды есептеу шеңберінде және ағымдағы кезеңде елеусіз деп танылады.

Стандарттың 1, 3 және 4-санаттарындағы шығарындыларды неғұрлым толық есепке алу үшін бензин, дизель отыны, реактивті керосин, табиғи газ, сұйытылған газ және мазутты «ұңғымадан МӨЗ-ге дейін» (Well-to-Tank) қағидаты бойынша өндіру, өңдеу және тасымалдаудан болатын шығарындылар қосымша есептелді. Сондай-ақ барлық үш санатты неғұрлым толық қамту үшін бұл шығарындылар 2023 және 2024 жылдар үшін де қосымша есептелді.

Пайдаланылған шикізаттың көп бөлігі ERG тізбегінің ішінде өндірілетіндігі ERG Тобының ішкі бөлімшелері мен басқа да кәсіпорындарының нақты деректерін пайдалана отырып, құн тізбегі бойынша 3-қамту шығарындыларын есептеуге мүмкіндік береді. ERG тізбегінен тыс сатып алынатын материалдар мен қызметтерге қатысты ұлттық статистикалық есептілік деректеріне және сенімді деп танылған өзге де деректер көздеріне негізделген орташа салалық коэффициенттер қолданылады.

Климаттық аспектілер сатып алу қызметіне интеграцияланған: 2025 жылы бекітілген Жеткізушілерді басқару және оларды скринингтен өткізу әдістемесіне сәйкес ERG сатып алу порталында жеткізушілерді аттестаттау кезінде олардың ESG стандарттарына сәйкестігін бағалау «Климаттың өзгеруі саласындағы тәуекелдерді басқару» бөлімін қамтиды, ал конкурстық рәсімдер барысында балдар тең болған жағдайда өнім бірлігіне шаққандағы тоннамен CO2 парниктік газдар шығарындылары туралы ақпарат ұсынған және оларды қысқарту бойынша ең үздік көрсеткіштерге ие жеткізушіге басымдық беріледі. ERG Тобы өндіріс процесінде парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған бірлескен жобалар мен ғылыми-зерттеу әзірлемелерін жеткізушілермен жүзеге асыруға дайын екендігін білдіреді. Жеткізушілермен өзара іс-қимыл, соның ішінде ESG-скрининг, жеткізушілерді тұрақты даму саласындағы жетістіктері үшін ынталандыру және тану туралы толығырақ «Тұрақты сатып алулар» бөлімінде берілген.

Биологиялық алуантүрлілік

Биоалуантүрлілік - экологиялық әл-ауқаттың кепілі. Осыған байланысты биоалуантүрлілік мәселелерін басқарудың негізінде келесі қағидаттар жатыр:

- Экологиялық әсерлерді анықтау және бағалау;
- Ескерту және алдын алу іс-шараларын іске асыру;
- Қоршаған ортаны қорғау саласындағы басқару жүйесін тұрақты жетілдіру.

Қазхромның өндірістік активтері Қарағанды, Ақтөбе және Павлодар облыстарында, негізгі жерүсті су нысандарынан алыс орналасқан (Ақтөбе ферроқорытпа зауытын қоспағанда). Қазхром бөлімшелерінің жанында табиғи қорықтар, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар немесе мәдени мұра нысандары жоқ.

Қарағанды облысындағы кен орындары орналасқан ауданда қорғауды талап ететін бірегей, сирек кездесетін және ерекше құнды жануарлар қоғамдастықтары тіркелген жоқ. Ақтөбе облысының аумағында Қазхромның бөлімшелерінен алыс орналасқан жерлерде Қазақстанның Қызыл кітабына енгізілген жануарлардың шамамен 20 сирек кездесетін, эндемикалық және реликті түрі мекендейді. Павлодар облысындағы іргелес аумақтың жануарлар әлемі ашық ландшафт жағдайында мекен етуге бейімделген, соның нәтижесінде жануарлар мен құстардың белгілі бір қоғамдастығы қалыптасқан, сондықтан түрлік құрамға, фауна санына, мекендеу ортасына және көбею жағдайларына қосымша әсер ету анықталған жоқ.

Кен орнында жұмыстарды жүргізу кезінде барлық қызметкерлерге жануарлар әлемінің сирек кездесетін түрлерін сақтау қажеттілігі туралы ескертіледі. Қандай да бір жолмен жануарларды аулауға және құстарды ұстауға тыйым салынады.

2025 жылы (қатарынан оныншы жыл) Қазхром балық қадағалау қызметінің қызметкерлерімен бірлесіп, Ілек өзеніне балық жіберу жобасын іске асыруды жалғастырды. Осы мақсаттарға Компания жыл сайын шамамен 5 млн теңге бөледі.

Қазхром нысандарының аумағындағы өндірістік жұмыстардың өсімдіктер мен жануарлар әлеміне әсерін жол берілетін әсер ретінде қарастыруға болады.

1 1-қамту ферроқорытпаларды өндіруге байланысты технологиялық шығарындыларды, Қазхромда тікелей электр және жылу энергиясын өндіру нәтижесінде пайда болатын шығарындыларды, сондай-ақ Қазхромдағы көлік қызметінен болатын шығарындыларды қамтиды. Заңнамалық талаптар мен ұлттық әдістемелерге сәйкес Қазақстандағы квоталауға жататын кәсіпорындарда парниктік газдар шығарындыларына түгендеу жүргізіледі. Нәтижелерді ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз ете отырып, тәуелсіз аккредиттелген орган куәландырады.

2 2-қамту Қазхромға тиесілі емес және оның бақылауында болмайтын бөгде жеткізушілерден сатып алынған электр және жылу энергиясын тұтыну нәтижесінде парниктік газдар шығарындыларын қамтиды. Сатып алынған электр және жылу энергиясы үшін есептеу коэффициенттері Қазақстан Республикасының отын-энергетикалық балансы негізінде есептелген (Халықаралық энергетикалық агенттік форматында, жарияланған күні: 01.08.2023, Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің ұлттық статистика бюросы). 2023 жылғы шығарындылардың мәні нарықта электр энергиясын сатып алу көлемін нақтылауды ескере отырып түзетілді.

3 3-қамту барлық өндірістік процестерді жүзеге асыру барысында Қазхромда тұтынылатын отынның, шикізат пен материалдардың өндірілуіне, өндірісіне және тасымалдануына байланысты парниктік газдардың барлық жанама эмиссияларын ескереді.

Жергілікті қоғамдастықтардың дамуы мен әл-ауқаты

Адам құқықтарын сақтау - Компанияның және қатысу өңірлеріндегі жергілікті қоғамдастықтардың тұрақты дамуының кепілі.

Қазхромның басым бағыттарының бірі - өзі қызмет ететін өңірдегі жергілікті қоғамдастықтардың әлеуметтік-экономикалық дамуы мен әл-ауқатына жәрдемдесу. Бұл, атап айтқанда, жергілікті қоғамдастықтармен тұрақты өзара іс-қимылды және халықаралық экологиялық стандарттарды сақтауды, халықтың өмір сүру жағдайларын жақсартуды және әл-ауқатын арттыруды, сондай-ақ кәсіпкерлікті қолдауды және бизнес-ортаны дамытуды көздейді.

Жергілікті қоғамдастықтармен өзара әрекет ете отырып, Компания адам құқықтарын сақтайды, жергілікті қоғамдастықтардың мәдени мұрасы мен дәстүрлерін құрметтейді, өз қызметінің ықтимал әсерін бағалау мақсатында олармен ынтымақтасады, оның ішінде тәуекелдер мен әсерлерге, оларды азайтуға және мониторингтеуге ерекше назар аударады, сондай-ақ алынған кері байланысты жобаларды жоспарлау және әлеуметтік инвестициялар процесінде ескереді.

Жергілікті қоғамдастықтарға әсері

Жергілікті қоғамдастықтарға әсерді басқару халықаралық стандарттарға сәйкес келетін экологиялық менеджмент жүйелері арқылы жүзеге асырылады. Ең алдымен, олар жергілікті су айдындарына және атмосфераға түсетін зиянды шығарындыларды анықтауға, болдырмауға және/немесе барынша азайтуға бағытталған.

Кез келген ірі жобаларды іске асыру немесе операциялық өзгерістер енгізу басталғанға дейін Қазхром Қазақстан Республикасының заңнамасы мен қолданылатын халықаралық стандарттардың талаптарына сәйкес қоршаған ортаға әсерді кешенді бағалауды және қоғамдық тыңдаулар өткізуді жүзеге асырады. Компания іске асырған өндірісті жаңғырту және кеңейту жөніндегі барлық жобалар міндетті мемлекеттік экологиялық сараптамадан сәтті өтті.

2025 жылы келесі операциялық өзгерістерге байланысты қоғамдық тыңдаулар өткізілді:

- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Ақсу ферроқорытпа зауыты үшін «Факел» демалыс орнында демалыс үйлерін салу» жобасын іске асыру кезінде қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есеп;
- Рұқсат етілген шығарындылар нормативтері бөлігіндегі эмиссиялар нормативтерінің жобасы, «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – «Жылу электр станциясының» Қалдықтарды басқару бағдарламасы;
- «Атмосфералық ауаға жол берілетін шығарындылар нормативтерінің жобасы. «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - Ақсу ферроқорытпа зауытының 2025–2033 жылдарға арналған Қалдықтарды басқару бағдарламасы;
- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Ақтөбе ферроқорытпа зауытының 2025-2034 жылдарға арналған эмиссиялар нормативтерінің жобасы;
- «Қарағанды облысының Нұра ауданындағы «Қазмарганец» КБ Тур кенішін тарату жобасына «Ықтимал әсерлер туралы есеп»;
- «Қарағанды облысы Нұра ауданындағы «Қазмарганец» КБ Тур кенішін тарату жобасына «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі;
- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - Дөң тау-кен байыту комбинатының кешенді экологиялық рұқсатын ішінара қайта қарау;
- Ақтөбе облысының Хромтау ауданындағы «Қазақ КСР XX жыл» кен орнының «Оңтүстік» карьерінде хром кендерін өндіру салдарын жою жөніндегі жұмыстар жобасына арналған «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Дөң ТКБК «Дөң» кенішінің «Қоршаған ортаға ықтимал әсерлер туралы есебі»;
- «Геофизикалық VI» хром кен орнын игерудің тау-кен жұмыстарының жоспарына ықтимал әсерлер туралы есеп;
- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Дөң ТКБК-нің «Қазақ КСР 40 жыл - Молодежное» кен орнындағы «Молодежная» шахтасы бойынша «Жою жоспарына толықтыру» жобасы және Геофизикалық VI кен орнын қосымша барлау бөлігінде жер қойнауын пайдаланудың салдарын жоюдың болжамды құнының есебі;
- Ақтөбе облысы Хромтау қаласында орналасқан «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Дөң ТКБК үшін 2025 - 2034 жылдарға арналған Экологиялық тиімділікті арттыру бағдарламасы;
- №1 (ҰБФ-1) ұсақтау-байыту фабрикасының жер қойнауы кеңістігін пайдалану салдарын жою жоспары («Шламдар-2» жобасының «Орталық» қалдық қоймасы);
- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы – Дөң ТКБК-нің «Қазақ КСР 40 жыл - «Молодежное» хром кен орнындағы «Молодежная» шахтасын тарату жоспарына Геофизикалық VI кен орнын қосымша барлау бөлігінде енгізілген өзгерістер және жер қойнауын пайдаланудың салдарын жоюдың болжамды құнының есебі;
- «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - Дөң ТКБК «Геофизикалық VI» кен орнының хром кендерін өндіру жөніндегі операциялардың салдарын жою жоспары».

Сонымен қатар, Дөң ТКБК өндірістік бөлімшелердің аумағына іргелес аудандарда тұрғын ғимараттардың құрылысын жүргізбейді. Ақсу зауыты қалалық елді мекеннен тыс жерде орналасқан. Зауыттың жанында тұрғын құрылыстар жоқ. Ақтөбе зауытының ауданында да құрылыс жұмыстары жүргізілмейді.

Біз барлық кәсіпорындарымызда шағымдарды қараудың тиісті тетіктері мен рәсімдерінің болуын қамтамасыз етеміз. Қазақстанда бұл әсерді кешенді бағалауды, сондай-ақ ірі жобаларды іске асыру кезінде немесе елеулі операциялық өзгерістер болған жағдайда қоғамдық тыңдауларды өткізуді қамтиды.

Қазхром тұрақты негізде жұртшылықтың, мүдделі ұйымдар өкілдерінің және өзге де стейкхолдерлердің қатысуымен экологиялық турлар өткізеді. Экотурларды өткізу кәсіпорын қызметінің ашықтығын қамтамасыз етуге, табиғатты қорғау іс-шараларымен, өндірістік процестермен және іске асырылып жатқан экологиялық бастамалармен танысуға, сондай-ақ жұртшылықпен сындарлы диалогты дамытуға бағытталған.

Жыл сайын «Жасыл Қазхром» корпоративтік қозғалысы аясында қызметкерлер ағаш отырғызады.

Жергілікті қоғамдастықтардың дамуы мен әл-ауқаты (жалғасы)

Әлеуметтік инвестициялар

2025 жылы өңірдегі ұзақ мерзімді әлеуметтік-экономикалық дамуды қолдауға арналған өңірлік даму бағдарламасын іске асыру жалғастырылды. Бағдарлама ұлттық және өңірлік деңгейлердегі мемлекеттік органдармен серіктестікте, оның ішінде өзара ынтымақтастық туралы өңірлік меморандумдар арқылы іске асырылады.

Бағдарлама жыл сайын жүргізілетін әлеуметтанулық зерттеулер шеңберінде анықталған қатысу өңіріндегі даму қажеттіліктерін талдау нәтижелеріне негізделген.

Басым бағыттар мыналарды қамтиды:

- Өмір сүру деңгейін арттыру (тұрғын үй-коммуналдық инфрақұрылымды, қоғамдық көлікті және аула аумақтарын абаттандыруды қоса алғанда);
- «ERG мектепке», «ERG колледждер үшін» білім беру жобаларын іске асыру, білім беру мекемелерін қолдау (мысалы, Ақсу қара металлургия колледжі, Хромтау тау-кен техникалық колледжі, Ақтөбе көлік, коммуникациялар және жаңа технологиялар колледжі, «Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КеАҚ және т.б.);
- Спорт пен салауатты өмір салтын қолдау.

Әлеуметтік инвестициялар, млн теңге

Инвестиция түрі	2023	2024	2025
Тікелей инвестициялар	3 889	9 467	531
Өзара ынтымақтастық туралы меморандумдар	4 975	6 203	4 075

2025 жылы Қазхром Хромтау қаласында жабық жүзу бассейнін салуға қаражат бөлді.

Сонымен қатар, Қазхром Ақсу және Хромтау қалаларында Tugan Qala («Туған қала») бағдарламасын жүзеге асыруды жалғастырды. Осы бағдарлама шеңберінде жергілікті тұрғындар өздерінің әлеуметтік жобалар идеяларын *tugan-qala.kz* онлайн порталында ұсыну арқылы әкімдіктермен меморандумдар шеңберінде Компания бөлетін қаражатты бөлуге тартылады. Бұл жобалар қоғамдық саябақтарды, балалар мен спорт алаңдарын жайластыруды, көшелерді жарықтандыруды және көгалдандыруды қоса алғанда, қалалық ортаны жақсартуға бағытталған. Жоба аясында тұрғындар әлеуметтік инфрақұрылымды жақсарту жөніндегі идеяларды ұсынып қана қоймай, ең қызықты жобаларға дауыс береді, сондай-ақ олардың іске асырылуына авторлық қадағалауды жүзеге асырады. Ұсынылған идеяларды бастапқы бағалауды сараптамалық кеңес жүргізеді, оның құрамына стейкхолдерлердің кең ауқымының өкілдері кіреді. Жеңімпаз жобаларды қорытынды іріктеу жергілікті тұрғындар арасында онлайн-дауыс беру нәтижелері бойынша жүргізіледі. 2025 жылы Хромтау қаласында Tugan Qala жобасын іске асыруға 10 жоба, Ақсу қаласында – 16 жоба іріктелді. Бұл аулалар мен көшелердің аумақтарын абаттандыру, әмбебап спорт алаңдарын, балалар ойын алаңдарын сатып алу және орнату, мұралдарды құру, спорттық және мәдени іс-шараларды өткізу және т.б. бастамалар.

Этика және комплаенс

ERG бизнес жүргізу кезінде ұстанатын негізгі қағидат – өз қызметінің барлық түрлерінің қолданыстағы барлық заңдар мен нормаларға, сондай-ақ іскерлік тәртіптің ең жоғары этикалық стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз ету. ERG бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарын және адалдық қағидатын ұстанады және кез келген нысанда және көріністе парақорлық пен сыбайлас жемқорлықты қабылдамайды.

Осы қағидаттарды іске асыру үшін ERG-де ақша қаражатын жылыстатуға, парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды, санкциялық талаптарды сақтауды, адам құқықтары мен дербес деректерді қорғауды қоса алғанда, негізгі бағыттарды қамтитын тәуекелге бағдарланған Комплаенс-менеджмент жүйесі жұмыс істейді.

Осы салалардағы негізгі талаптар мен стандарттар ERG Корпоративтік тәртіп кодексінде бекітілген, ол сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл, ақша қаражатын жылыстату және терроризмді қаржыландыру, өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау, санкциялық және монополияға қарсы заңнама талаптарын сақтау, контрагенттермен өзара іс-қимылдың ашықтығын қамтамасыз ету, дербес деректер мен құпия ақпаратты қорғау тәсілдерін айқындайды. Кодекс сонымен қатар Компанияның адалдық, әділ еңбек тәжірибесі және адам құқықтарын құрметтеу қағидаттарына, соның ішінде мәжбүрлі және балалар еңбегіне тыйым салуға, кемсітушілікке, харассментке және басқа да бұзушылықтарға жол бермеуге деген ұмтылысын көрсетеді.

ERG корпоративтік тәртіп кодексін қолдау және комплаенс-тәуекелдерді тиімді басқару мақсатында Қазхромда[1] комплаенс менеджменттің тәуекелге бағдарланған жүйесі шеңберінде іске асырылатын тиісті комплаенс-саясат пен рәсімдер енгізіліп, қолданылады.

Тәуекелдерді басқару саласындағы ERG саясаттары ISO 31000 тәуекелдерді басқарудың халықаралық стандартын ескере отырып әзірленген. Тәуекелдерді басқару процесі тәуекелдер мен мүмкіндіктерді тиімді басқаруды қамтамасыз ете отырып, Топтың барлық деңгейлерін қамтиды. Қолданылатын «үш қорғаныс желісі» моделі тәуекелдерді басқару тиімділігіне және оның біздің саясатымызға, стандарттарымыз бен рәсімдерімізге сәйкестігіне қажетті сенімділікті қамтамасыз етеді.

Комплаенс менеджмент жүйесінің негізгі элементтері комплаенс саласындағы тәуекелдерді анықтау және басқару, контрагенттерді кешенді тексеру (ККТ), оқыту, мониторинг және есептілікті қамтиды. Комплаенс функциясы комплаенс саласындағы ERG саясаттары мен рәсімдерінің ішкі қолданылуын бақылауды, жыл сайынғы комплаенс-бағдарламаның орындалуын қамтамасыз етеді, сондай-ақ заң талаптарынан асатын кепілдіктер береді.

1 Бекітілген кодекстердің, саясаттардың, бағдарламалар мен рәсімдердің тізбесі:
- ERG Корпоративтік тәртіп кодексі.
- ERG жеткізушілерінің тәртіп кодексі.
- Байланысты тараптармен жасалған шарттарға қатысты саясат.
- Дербес деректерді қорғау саясаты.
- Мүдделер қақтығысын болдырмау саясаты.
- Монополияға қарсы заңнамаға және бәсекелестікті қорғау туралы заңнамаға сәйкестікті қамтамасыз ету саясаты.
- Агенттердің корпоративтік нормалар мен ережелерді сақтауын қамтамасыз ету саясаты.
- Халықаралық экономикалық санкциялар талаптарының сақталуын қамтамасыз ету саясаты.
- Сыйлықтар мен мәдени-ойын-сауық іс-шаралары жөніндегі саясат.
- ЖБК және демеушілік қолдау саласындағы жобалар жөніндегі саясат.
- Парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты.
- Алаяқтыққа қарсы саясат.
- Қылмыстық жолмен алынған кірістерді жылыстатуға қарсы саясат.
- Адам құқықтарын сақтау саясаты.
- Іскерлік этика қағидаттарын сақтау және бұзушылықтар туралы корпоративтік ақпараттандыру саясаты.
- ERG Тобының контрагенттерді кешенді тексеру процесіне қойылатын тұжырымдамалық талаптары.
- ERG деректерді қорғау бағдарламасы: негізгі компоненттер.
- ERG санкцияларды сақтау бағдарламасы: негізгі қағидаттар.
- Комплаенс саласындағы оқыту және коммуникациялар туралы ереже.
- ERG (CAHRA) қақтығыс аймақтары мен жоғары тәуекел аймақтарын анықтау және бағалау рәсімі.

ERG Тобының үшінші тараптардың тәуекелдерін басқару (TPRM) процесі ERG-де (оның ішінде Қазхромда) қолданылатын ККТ процесіне негізделеді және үшінші тараптармен өзара іс-қимылдың барлық кезеңдерінде үшінші тараптармен іскерлік қатынастар орнатудан бастап, олармен өзара іс-қимылды тоқтатуға дейін, шарттарды сүйемелдеуге неғұрлым жалпы әрі кешенді тәсілді енгізуді қамтамасыз етеді. Ол сондай-ақ тұрақты даму талаптарын кеңейтуге жауап беру мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

Комплаенс-мамандар комплаенс саласындағы сенімді сыртқы ақпарат көздерін және мамандандырылған деректер базасын пайдалана отырып ККТ жүргізеді, бұл санкциялық талаптарды бұзумен, заңсыз алынған ақшаны заңдастырумен, CAHRA аймақтарымен, жеткізу тізбегіндегі адам құқықтарының бұзылуымен, сондай-ақ парақорлық пен сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді уақтылы анықтауға мүмкіндік береді. Осы процестің шеңберінде әрбір транзакция мен контрагентке тәуекелдің тиісті санаты беріледі, сондай-ақ анықталған тәуекелдерді азайту үшін қажетті шаралар айқындалады.

2025 жылы ERG үш негізгі бағыт бойынша жұмысын жалғастырды:

- Халықаралық санкциялар саласындағы өзгермелі жағдайларға жауапты ден қою;
- Біздің өнімнің өндірістік-өткізу тізбегіне қатысты кепілдіктер беру;
- Мемлекеттік серіктестермен сындарлы диалогты қолдау және ұлттық даму мақсаттарына қол жеткізуге жәрдемдесу, оның ішінде елішілік құндылық құру.

ERG Тобының іскерлік серіктестері, басқару органдарының мүшелері мен қызметкерлерінің ERG Тобының этикалық стандарттарын терең түсінуін қамтамасыз ету мақсатында ERG комплаенс саласында тәуекелге бағдарланған кешенді оқыту және ақпараттандыру бағдарламасын іске асырады. Бұл бағдарлама комплаенс саласындағы мәселелер бойынша басшылықтың өтініштерін, онлайн оқыту модульдерін, қызметкерлерге арналған күндізгі оқытуды және коммуникацияның басқа да форматтарын қамтиды.

2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша ERG Корпоративтік тәртіп кодексіне, сондай-ақ Компанияның негізгі құндылықтары мен іскерлік тәртіп стандарттарына арналған онлайн-курс бойынша Қазхром қызметкерлерінің 97%-ы оқудан өтті. Оқу бағдарламасын жүзеге асыру 2026 жылы жалғасты). 2025 жылы осы курс бойынша оқуды Компанияның 787 қызметкері аяқтады.

Этика және комплаенс (жалғасы)

Алдыңғы жылдары жүзеге асырылған оқу іс-шараларынан басқа, 2025 жылы келесі бағдарламалар мен бастамалар өткізілді:

385

Қазхром қызметкерлері жұмысқа орналастырудың әділ тәжірибесі мен адам құқықтарын қорғаудың негізгі аспектілерін зерделеуге бағытталған «Бизнес жүргізу кезінде адам құқықтарын құрметтеу» онлайн курсынан өтті. 2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша осы модуль бойынша оқуды аяқтаған жұмыс істеп жүрген қызметкерлердің үлесі 97%-ды құрады;

654

Қазхром қызметкері «Дербес деректерді қорғау» онлайн курсынан өтіп, дербес деректерді қорғау талаптарын сақтамау тәуекелдерін басқару саласындағы білім деңгейін арттырды. 2025 жылдың қорытындысы бойынша осы бағыттағы оқытумен қамтылған жұмыс істеп жүрген қызметкерлердің үлесі 96%-ды құрады;

592

Қазхром қызметкері мүдделер қақтығысы тәуекелдерін анықтау және басқару саласындағы хабардарлықты арттыруға бағытталған «Мүдделер қақтығысы» курсы бойынша міндетті онлайн оқытудан өтті. 2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша осы модуль бойынша оқуды жұмыс істеп жүрген қызметкерлердің 96%-ы аяқтады;

234

Қазхромның сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоғары лауазымдарды атқаратын қызметкері «Парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл» міндетті онлайн курсынан өтті. Оқыту сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша хабардарлықты арттыруға, парақорлық пен сыбайлас жемқорлықтың салдарын түсінуге, сондай-ақ коммерциялық параға сатып алу мысалдарымен және ERG-дің парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа мүлдем төзбеушілік қағидатын сақтауды қамтамасыз ететін негізгі мінез-құлық ережелерімен таныстыруға бағытталды. 2025 жылдың соңындағы жағдай бойынша осы модуль бойынша оқуды аяқтаған жұмыс істеп жүрген қызметкерлердің үлесі 86%-ды құрады; Қазхромның «Топ-менеджмент және басшылар» санатына жататын 13 қызметкері үшін комплаенс-тәуекелдерді басқару нәтижелеріне арналған 2 мамандандырылған сессия өткізілді;

110

нысаналы аудитория қызметкері үшін дербес деректерді қорғау, үшінші тараптармен өзара іс-қимыл жасау тәуекелдері, сондай-ақ санкциялық талаптарды сақтау және контрагенттерді кешенді тексеру мәселелері бойынша 4 мамандандырылған сессия өткізілді;

Есепті кезең ішінде қызметкерлерге сондай-ақ ашық қарым-қатынас мәдениетінің қағидаттарын, іскерлік сыйлықтарды беру және алу кезіндегі ықтимал комплаенс тәуекелдерін, жасанды интеллект технологияларын пайдалануға байланысты тәуекелдерге баса назар аудара отырып, дербес деректерді қорғау талаптарын сақтау, қолданылатын санкциялық режимдерді сақтау, сондай-ақ контрагенттерді кешенді тексерудің қағидалары мен тәртібін қамтитын түсіндіру сипатындағы комплаенс коммуникациялары жіберілді. Алаяқтық және коммерциялық парақорлық тәуекелдері контекстінде мүдделер қақтығысын ашып көрсету және реттеу мәселелеріне, этикалық тәртіп құндылықтарын ілгерілетуге, ERG этика және комплаенс күніне орай ұйымдастырылған коммуникациялар сериясы шеңберінде сенім және жауапты тәртіп мәдениетін дамытуға, сондай-ақ басқа да өзекті тақырыптарға ерекше назар аударылды. 2023 жылдан бастап Қазақстан Периметрінде жыл сайын Этика және комплаенс күні өткізіледі. 2025 жылы іс-шара мыңдаған қызметкерлерді, соның ішінде Қазхром қызметкерлерін ERG құндылықтары мен іскерлік этика мен кәсіпқойлықтың жоғары стандарттарын ұстану төңірегінде біріктірді.

ERG ашық қарым-қатынас мәдениетін ілгерілету бойынша жұмысты жалғастыруда, бұл ERG Тобының барлық кәсіпорындарының (оның ішінде Қазхромның) барлық қызметкерлері мен іскерлік серіктестеріне ERG Корпоративтік тәртіп кодексінің, ERG Жеткізушілерінің тәртіп кодексінің немесе ERG комплаенс саласындағы басқа да саясаттарының қағидаттарын бұзуға байланысты, оның ішінде ERG «Жедел желі» (*https://erg.integrityline.org*) арналары арқылы мәселелер бойынша еркін жүгінуге және проблемалар немесе күдіктер туралы хабарлауға мүмкіндік береді.

ERG «Жедел желісін» тәуелсіз оператор басқарады және өтініштерді анонимді түрде жіберуге мүмкіндік береді. ERG «Жедел желісіне» байланыс деректері де ашық қолжетімді жерде, соның ішінде ERG сайтында (*https://www.erg.kz/ru/ethical-principles*) орналастырылған. ERG Корпоративтік тәртіп кодексі бұзушылықтар туралы адал ниетпен хабарлаған адамдарды қудалауға тыйым салады.

Этика және комплаенс (жалғасы)

Компанияда ақпараттық қауіпсіздікті басқару процесі құрылған. 2025 жыл ішінде пайдалануға беру кезінде ақпараттық және өндірістік жүйелерге 25 тексеру жүргізілді. Сондай-ақ, Компанияның қорғалу жағдайын бағалау мақсатында 4 тоқсандық-процестік тексеру жүргізілді.

2025 жылы IT қауіпсіздігі және қауіп-қатер туралы хабардар болу бойынша онлайн-курстардан 92% қызметкер өтті (ДК пайдаланушыларының 4 559 қызметкерінің 4 231-і).

Онлайн курстарға мыналар кіреді:

- Жаңа қызметкерлерге арналған ақпараттық қауіпсіздік тренингтері;
- Ақпараттық қауіпсіздік бойынша жыл сайынғы міндетті тренингтер;
- Арнайы бөлімдерге арналған арнайы хабардарлық курстары.

Хабардарлықты арттыру аясында:

- Ақпараттық қауіпсіздік таратылымдары орындалды - 5 реттен артық;
- Фишингтік сервистің көмегімен хабардарлықты тексеру жүргізілді - жылына 4 рет;
- Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі материалдар (плакаттар, жадынамалар, мақалалар) корпоративтік сайтта жарияланды - он реттен артық;
- Әр түрлі топтар үшін АТ қауіпсіздігі негіздері бойынша вебинарлар өткізілді.

Қазхромның монополияға қарсы реттеу және бәсекелестікті қорғау саласындағы заңнаманы сақтауы монополияға қарсы заңнамаға және бәсекелестікті қорғау туралы заңнамаға сәйкестікті қамтамасыз етудің қабылданған саясатымен қамтамасыз етіледі. Бұл саясат, оның ішінде бәсекелестікке қарсы тәжірибені бақылау жүйелерінің тиімділігіне мониторинг жүргізу мәселелерін реттейді. Өңірлік деңгейде, оның ішінде Қазхромда да бәсекелестікке қарсы келісімдер мен сөз байласудың алдын алу, әлеуетті монополистердің Қазақстан Республикасының монополияға қарсы заңнамасын бұзуына жол бермеу рәсімдері бар. 2025 жылы бәсекелестікке кедергі келтірумен және монополияға қарсы заңнаманы бұзумен байланысты мемлекеттік органдар тарапынан тексерулер жүргізілген жоқ.

Жеткізушілермен өзара әрекеттесу

ERG бизнесті жүргізудің жоғары этикалық стандарттарын ұстанады және өзінің іскери серіктестерінен ұқсас қағидаттардың сақталуын күтеді. Осы мақсатта ERG-де (оның ішінде Қазхромда) ERG Жеткізушілерінің тәртіп кодексі қолданылады, онда, оның ішінде мынадай салаларда этикалық қағидаттарға сәйкес жеткізу тізбектерін жауапты басқаруды қамтамасыз етуге қатысты жеткізушілерден күтетін талаптарымыз көрсетілген:

- Қолданыстағы заңнамалық актілерді, ішкі ережелер мен регламенттерді сақтау;
- Парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа, монополияға қарсы заңдар мен бәсекелестікті қорғау туралы заңдарды, экспорттық бақылау ережелерін және қолданылатын санкцияларды бұзуға адалдық пен төзбеушілік;
- Жұмысқа орналастырудың әділ тәжірибесі және мәжбүрлі, міндетті және балалар еңбегін, сондай-ақ жұмысқа орналастыру кезінде кемсітушілік пен қысымның кез келген түрін пайдалануға жол бермеу;
- Өнеркәсіптік қауіпсіздік, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау;
- Бизнесті жүргізу кезінде адам құқықтарын сақтау;
- Кенді және минералды өнімдерді жеткізудегі жауапты өндіріс және жеткізу тізбегі;
- Құпиялылық және дербес деректерді қорғау.

Компанияның этикалық қағидаттары туралы іскерлік серіктестеріміздің хабардарлығын арттыру мақсатында бұған дейін ERG Жеткізушілерінің тәртіп кодексі бойынша онлайн оқыту бастамасы көтерілді. Жалпы, 2025 жылдың соңында ERG контрагенттерінің 538-і (18%-ы) осындай оқудан өтті.

ERG жеткізушілерінің тәртіп кодексінің ережелері жеткізушілермен жасалған шарттарға енгізіледі және Топ қатысатын барлық өңірлерде шарттар жасасар алдында жеткізушілерді кешенді тексеру жүргізу кезінде ескеріледі. Олар ERG бірлесіп жұмыс істейтін барлық жеткізушілерге қолданылады. Сонымен қатар, жеткізушілер қосалқы жеткізушілердің ұқсас талаптарды орындауын қамтамасыз етуге міндетті.

Бұл ретте өндірістік алаңдарда қызмет көрсететін компаниялармен жасалған шарттарда өндірістік қауіпсіздік және экология саласындағы заңнама талаптарынан асып түсетін шарттар (ескертпелер) көзделген, олар қажетті сертификаттардың болуынан бастап қалдықтарды шығару және кәдеге жаратуға дейінгі бірқатар аспектілерді қамтиды. Мұндай мердігерлер қауіпсіздік талаптарының сақталуын алдын ала бағалаудан өтеді, оларды бұзғаны үшін белгіленген мөлшерде айыппұл салынады. Тәуекел деңгейі жоғары жұмыстарды орындайтын мердігерлермен жасалған шарттар қосымша қадағалау және бақылау шараларын көздейді.

Шарттарда үшінші тұлғалармен шарттық қатынастар шеңберіндегі комплаенс тәуекелдерін азайту мақсатындағы комплаенс талаптарының жиынтығын көрсететін комплаенс ережелері қамтылған.

Этика және комплаенс (жалғасы)

Тұрақты сатып алу тәжірибесін дамыту

2025 жылы ERG Тобы тұрақты сатып алу тәжірибесін дамытуды жалғастырды, оның мақсаты жеткізушілерді таңдау, бағалау және мониторингтеу процестеріне экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық (ESG) өлшемшарттарын, оның ішінде «Қазхром» ТҰК» АҚ-да дәйекті түрде интеграциялау болып табылады. Осы тәсілді іске асыру шеңберінде ERG Тобында ESG-өлшемшарттарын ескере отырып, сатып алу қызметін ұйымдастыруға Бірыңғай қағидаттар мен талаптарды белгілейтін тұрақты сатып алу саласындағы саясат қолданылады. Саясат «Қазхром» ТҰК» АҚ қоса алғанда, ERG Тобының барлық кәсіпорындарына қолданылады.

2030 жылға дейінгі мақсаттар

Тұрақты сатып алу саласындағы саясатты іске асыру шеңберінде ERG Тобы 2030 жылға дейін мынадай нысаналы көрсеткіштерді белгіледі:

- Негізгі жеткізушілердің ESG бағалауы - кемінде 80%;
- Негізгі жеткізушілерді Тәртіп кодексімен қамту - 100%;
- Отандық тауар өндірушілердің сатып алу үлесі - 75%.

2025 жылы белгіленген мақсаттарға қол жеткізу үшін ERG Тобында тұрақты сатып алуларды басқаруға және жеткізушілерді бағалауға бірыңғай тәсілдерді регламенттейтін корпоративтік құжаттар қабылданды.

2025 жылғы желтоқсанда ERG Тобы үшін маңызды кезең «Жеткізушілерді басқару және оларды скринингтен өткізу» әдістемесін бекіту болды, ол жеткізушілерді алдын ала бағалауға, ESG-скринингке, өзара іс-қимылдың бүкіл өмірлік циклі бойы жеткізушілердің мониторингі мен тиімділігін бағалауға бірыңғай тәсілді белгіледі.

Әдістеме жеткізушілерді басқарудың үш негізгі кезеңін қарастырады:

- Алдын ала біліктілік және ESG скринингі;
- Жеткізушіні таңдау және шарт жасасу;
- Жеткізуші қызметінің мониторингі және тиімділігін бағалау.

ERG Тобының сатып алу қызметі ERG бірыңғай корпоративтік талаптарына сәйкес жүзеге асырылады. Барлық тендерлік рәсімдер жергілікті және халықаралық барлық жеткізушілер үшін тең және кемсітусіз қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, ашық бәсекелестік негізде жүргізіледі. Сатып алулар барлық әлеуетті жеткізушілер үшін сатып алу рәсімдеріне ашық қолжетімділікті және қатысудың бірыңғай шарттарын қамтамасыз ететін torgi.erg.kz корпоративтік сатып алу порталы арқылы жүзеге асырылады. Жеткізушілерді таңдау кезінде бірыңғай, ашық және жан-жақты бағалау өлшемшарттары қолданылады.

ERG-де жеткізушілерді тұрақты даму тәжірибесін жетілдіруге ынталандыру үшін ESG саласында жоғары нәтижелер көрсететін жеткізушілерді тануға бағытталған Sustainability Award тетігін қолдану көзделген. Бұл тәсіл ERG Тобы кәсіпорындарының, оның ішінде Қазхромның жеткізушілеріне қолданылады.

Жеткізушілердің ESG-скринингі

2025 жылғы желтоқсаннан бастап орта және ірі бизнес санатына жататын жеткізушілер корпоративтік сатып алу порталында аттестаттау және қайта аттестаттау рәсімдері шеңберінде ESG-сауалнаманы толтыру арқылы ESG бағалауынан өтеді. Алынған деректер жеткізушілер базасын қалыптастыру және ESG-скринингін жүргізу үшін пайдаланылады. ESG-сауалнама корпоративтік басқару, экологиялық менеджмент, климаттық тәуекелдерді басқару, еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік, адам құқықтарын сақтау, меншікті жеткізу тізбегін басқару, нормативтік талаптарды сақтау және басқа да ESG аспектілеріне қатысты мәселелерді қамтиды.

2025 жылы ERG-дің **191** жеткізушісі ESG-скринингтен өтті, олардың **11**-і негізгі жеткізушілер болды. Оның ішінде ESG-бағалаудан Қазхромның **14** жеткізушісі өтті, оның **3**-і негізгі санатқа жатады. 2025 жылы жеткізушілерге техникалық ESG-аудит жүргізілген жоқ. Компания негізінен ұзақ мерзімді жеткізушілермен өзара іс-қимыл жасайды, оларға қатысты қолданыстағы кешенді тексеру және мониторинг рәсімдері қолданылады. Сонымен бірге «Жеткізушілерді басқару және оларды скринингтен өткізу» әдістемесінде қажет болған жағдайда жеткізушіге құжаттамалық тексеру немесе техникалық ESG-аудит жүргізу мүмкіндігі көзделген.

ESG бағалауының нәтижелері жеткізушілерді таңдау кезінде баға, сапа және жеткізу мерзімдерін қоса алғанда, коммерциялық өлшемшарттармен қатар ескеріледі. Мұндай тәсіл экологиялық, әлеуметтік және басқарушылық (ESG) аспектілерін сатып алу жөніндегі шешімдерді қабылдау процесіне интеграциялауды қамтамасыз етеді. Бастапқы ESG бағалауы жеткізушіні аттестаттау кезінде жүргізіледі, ал кейінгі қайта бағалау екі жылда бір рет жүргізіледі.

Әдістемені іске асырудың келесі кезеңі корпоративтік сатып алу порталында жеткізушілердің бизнес санатын анықтаудың автоматтандырылған рәсімін енгізу болады, бұл орта және ірі кәсіпкерлік субъектілерінің ESG-аттестаттаудан міндетті түрде өтуін қамтамасыз етеді.

Тұрақты сатып алу саласындағы құзыреттерді дамыту

Тұрақты сатып алуға жаңа корпоративтік тәсілдерді енгізу мақсатында 2025 жылы сатып алу қызметіне тартылған Қазхром қызметкерлерін оқыту жүргізілді. Тұрақты сатып алулар мәселелері бойынша оқудан сатып алу функциясының жұмыскерлерінің 100%-ы өтті.

Жергілікті жеткізушілерді қолдау

Жергілікті қамтуды қолдау ERG стратегиялық басымдықтарының бірі болып қала береді. Қазхром отандық тауар өндірушілермен және жергілікті жеткізушілермен ынтымақтастықты дамытуды жалғастыруда.

Жергілікті тауар өндірушілерден сатып алу үлесі 2025 жылы 57,2%-ды құрады. Сонымен қатар, жергілікті өндірушілерден тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алудың жалпы үлесі (топішілік сатып алуды ескере отырып) 70%-ды құрады.

2030 жылға қарай ERG Тобы отандық өндірушілерден тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатып алудың кемінде 75%-ын қамтамасыз етуді жоспарлап отыр.

2025 жылы тұрақты сатып алуды дамытудың негізгі нәтижелері

2025 жылы Қазхром жеткізушілерді бағалау, сатып алу функциясының жұмыскерлерін оқыту, контрагенттерді кешенді тексеру, шарттық талаптарды дамыту және жауапты жеткізу тізбегі арқылы ERG корпоративтік тәсілдеріне сәйкес тұрақты сатып алу тәжірибесін енгізуді жалғастырды. Қол жеткізілген нәтижелер Компанияның сатып алу қызметіне ESG қағидаттарын дәйекті түрде интеграциялауды көрсетеді.

100%

ERG Жеткізушілерінің тәртіп кодексіне сәйкестігін растаған негізгі жеткізушілердің үлесі

100%

Еңбекті қорғау, адам құқықтары, экология және іскерлік этика саласындағы ESG-талаптары бар жаңа шарттардың үлесі

3 300

Контрагенттерді кешенді тексеру (CPDD) жүргізілді

191

ESG-бағалаудан өткен Қазхром жеткізушілері

31/ 21

ERG Жедел желісіне келіп түскен жеткізушілерге қатысты өтініштер (қаралды / расталды)

100%

Тұрақты сатып алу бойынша оқудан өткен Қазхромның сатып алу функциясының жұмыскерлері

0

ESG-жетілдіру деңгейін арттыру және түзету шараларын іске асыру бойынша ұсынымдар алған жеткізушілер

Осылайша, тұрақты сатып алу тәжірибесін дамыту жеткізушілерді басқарудың бірыңғай циклі негізінде жүзеге асырылады, ол ESG талаптарын белгілеуді, контрагенттерді кешенді тексеруді, ESG бағалауын, нәтижелерді мониторингтеуді және жеткізу тізбегін басқару процестерін үздіксіз жетілдіруді қамтиды.

Корпоративтік басқару

- Акционерлік капитал және акционерлер
- Еншілес және тәуелді компаниялар
- Басқару органдарының құрылымы
- Негізгі басшылар тобы
- Деректердің дұрыстығы туралы мәлімдеме

Акционерлік капитал және акционерлер

Қазхромның корпоративтік басқаруы әділдік, адалдық, жауапкершілік, ашықтық, кәсібилік және құзыреттілік негізінде құрылады. Корпоративтік басқарудың тиімді құрылымы Компания қызметіне мүдделі барлық тұлғалардың құқықтары мен мүдделерін құрметтеуді көздейді және оның табысты қызметіне, соның ішінде нарықтық құнның өсуіне және қаржылық тұрақтылық пен табыстылықты сақтауға ықпал етеді.

Қазхромды корпоративтік басқару қағидаттары Компанияны басқаруға байланысты туындайтын қатынастарда сенім қалыптастыруға бағытталған және 2017 жылғы 13 наурызда акционерлердің жалпы жиналысы бекіткен Корпоративтік басқару кодексінде қамтылған барлық ережелер мен ұсынымдардың негізі болып табылады.

Корпоративтік басқарудың негізгі қағидаттары

1. **Акционерлердің құқықтары мен мүдделерін қорғау қағидаты**
   Қазхром Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңында көзделген акционерлердің негізгі құқықтарының іске асырылуын және акционерлердің корпоративтік басқарудың негізгі шешімдерін қабылдауға тиімді қатысуын қамтамасыз етеді.
2. **Компанияны Директорлар кеңесі мен атқарушы органның тиімді басқару қағидаты**
   Директорлар кеңесінің қызметі акционерлердің мүдделерін барынша сақтауға, Компания қызметіне жалпы басшылық жасауға негізделеді және оның нарықтық құнын арттыруға бағытталған. Директорлар кеңесі тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімді жұмысын қамтамасыз етеді, корпоративтік жанжалдарды бақылайды және реттейді. Басқарма қызметі акционерлердің мүдделерін барынша сақтау қағидаты негізінде құрылады және акционерлердің жалпы жиналысына және Қазхром Директорлар кеңесіне толық есеп береді.
3. **Компания қызметі туралы ақпаратты ашудың ашықтығы мен әділдігі қағидаты**
   Қазхром акционерлер мен инвесторлардың мүліктік және өзге де құқықтарына елеулі әсер етуі мүмкін өз қызметінің негізгі нәтижелері, жоспарлары мен перспективалары туралы ақпаратты уақтылы ашады, сондай-ақ Қазхромның Жарғысында көрсетілген мерзімдерде акционерлердің сұрауларына уақтылы және толық көлемде жауап береді.
4. **Заңдылық және этика қағидаттары**
   Қазхром Қазақстан Республикасының заңнамасына, іскерлік этиканың жалпы қабылданған қағидаттарына (әдет-ғұрыптарына) және Компанияның ішкі құжаттарына қатаң сәйкес әрекет етеді. Компанияның ішкі құжаттары заңнама талаптары мен корпоративтік және іскерлік этика нормалары негізінде әзірленеді.
5. **Дивидендтік саясаттың тиімділік қағидаттары**
   Қазхромның Дивидендтік саясаты Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына және 2023 жылғы 1 маусымдағы және 2024 жылғы 16 қыркүйектегі өзгерістермен Қазхром акционерлерінің 2021 жылғы жалпы жиналысы бекіткен Дивидендтік саясат туралы ережеге қатаң сәйкес жүзеге асырылады.
6. **Тиімді кадрлық саясаттың қағидаттары**
   Қазхромның корпоративтік басқаруы ұжымдық шартта, оның ішінде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасында көзделген оның қызметкерлерінің құқықтарын қорғау негізінде құрылады және әлеуметтік мәселелерді шешуде және еңбек жағдайларын регламенттеуде Қазхром мен оның қызметкерлері арасындағы серіктестік қатынастарды дамытуға бағытталған.
7. **Қоршаған ортаны қорғау қағидаты**
   Қазхром өз қызметі барысында қоршаған ортаға ұқыпты және ұтымды қарауды қамтамасыз етеді.
8. **Корпоративтік қақтығыстарды реттеу саясатының қағидаты**
   Корпоративтік жанжалдар туындаған жағдайда қатысушылар акционердің құқықтарын да, Қазхромның іскерлік беделін де тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында келіссөздер жолымен оларды шешу жолдарын іздестіреді. Корпоративтік жанжалдарды келіссөздер жолымен шешу мүмкін болмаған кезде олар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қатаң түрде шешілуі тиіс.

Қазхром өз қызметін жер қойнауын пайдалану құқығын қоса алғанда, оның барлық юрисдикцияларында, сондай-ақ табиғи монополиялар саласында әртүрлі нормативтік-құқықтық талаптарға сәйкес жүзеге асырады.

Акционерлік капитал және акционерлер

2025 жылғы 31 желтоқсан жағдайы бойынша Компания акцияларының бес және одан да көп пайызына иелік ететін акционерлердің құрамы

Акционердің атауы	Тиесілі акциялардың жалпы саны	Акция түрі	Тиесілі акциялар санының орналастырылған акциялардың жалпы санына қатынасы, %
KCR METALS - FZCO	99 940 708	Қарапайым	90,979
	9 191 128	Артықшылықты	8,366

2025 жылғы 31 желтоқсан жағдайы бойынша бағалы қағаздар шығарылымы туралы мәліметтер

Бағалы қағаздар	Барлығы, дана	Қарапайым акциялар, дана	Артықшылықты акциялар, дана
Жарияланған акциялар	158 069 700	142 949 700	15 120 000
Орналастырылған акциялар	109 850 711	99 953 939	9 896 772
Компания сатып алған акциялар	3 921	493	3 428

Еншілес және тәуелді компаниялар

Атауы, мекенжайы	Негізгі қызмет түрі	Басшы	Қатысу үлесі
«Ақжар-хром» ЖШС Қазақстан, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Хромтау қаласы, Леонид Шиловский көшесі, 11В құрылыс, пошта индексі 31100	Техногендік минералдық түзілімдерді (шламды қалдықтарды) қайта өңдеу	Гайдукова Елена Александровна	100%
«Дөң мұнай базасы» АҚ Қазақстан, Ақтөбе облысы, Хромтау ауданы, Хромтау қаласы, Окраина көшесі, 12 үй, пошта индексі 031100	Тауарларды, оның ішінде мұнай өнімдерін, халық тұтынатын тауарларды өндіру және өткізу	Абдрахманов Мейірхан Ерланұлы	95,53%
«BTS» ЖШС Қазақстан, Астана қаласы, Есіл ауданы, Сарайшық көшесі, 11 үй, 5 т.е.о., пошта индексі 010000	Бизнеске арналған IT шешімдерді әзірлеу және енгізу	Скаков Магауия Кызайбаевич	37,99%
«ENRC Credit» кредиттік серіктестігі» (ЕЭнЭрСи Кредит) ЖШС Қазақстан, Астана қаласы, Есіл ауданы, Мәңгілік Ел даңғылы, 43 ғимарат, пошта индексі Z05T0A7	Кассалық операциялар, қарыз операциялары (ақылы, мерзімділік және қайтарымдылық шарттарында ақшалай нысанда кредиттер беру), кредиттік серіктестікке қатысушылардың банктік шоттарын ашу және жүргізу және т.б.	Исимбаева Алма Турашевна	49,9%

Басқару органдарының құрылымы

Басқару органдарының құрылымы

Жоғары орган
Акционерлердің жалпы жиналысы

Басқару органы
Директорлар кеңесі

Атқарушы орган
Бас директор

Акционерлердің жалпы жиналысы

Акционерлердің жалпы жиналысы Компанияның жоғары органы болып табылады және оның өмірі мен дамуының барлық негізгі мәселелерін шешеді, сондай-ақ акционерлердің құқықтарын қамтамасыз ету процесінде шешуші рөл атқарады.

Акционерлердің жалпы жиналысын ұйымдастыру және өткізу тәртібі Компанияның Жарғысында айқындалады және мынадай талаптарға сәйкес келеді:

- Барлық акционерлерге әділ және тең қарым-қатынас.
- Барлық акционерлер үшін жалпы жиналысқа қатысудың қолжетімділігі.
- Максималды ұйымдастырушылық және есептік ақпарат беру.
- Акционерлердің жалпы жиналысын өткізудің қарапайымдылығы мен ашықтығы.

Миноритарлық акционерлердің құқықтары, сондай-ақ миноритарлық акционерлермен өзара іс-қимыл жүйесі «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, Компанияның Жарғысына және ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады. Миноритарлық акционерлер Қазақстан Республикасының заңдарында және Компания Жарғысында айқындалған тәртіппен Компанияны басқаруға қатысады.

2025 жылы акционерлердің екі жалпы жиналысы өтті.

Директорлар кеңесі

Компанияның Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау рәсімін акционерлердің жалпы жиналысы жүзеге асырады және барлық акционерлер үшін ашық әрі түсінікті болуға тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелерін сайлау процесі барлық акционерлердің, оның ішінде Компанияның жарғылық капиталында миноритарлық үлесі бар акционерлердің пікірі мен мүдделерін ескере отырып іске асырылады. Үміткерлер мен Директорлар кеңесінің мүшелері іскерлік ортада оң жетістіктер мен беделге ие болуы керек. Компанияның Директорлар кеңесі мүшелерінің кемінде 30%-ы тәуелсіз директорлар болуға тиіс. Директорлар кеңесінің мүшелері өздерінің кәсіби функцияларын адал және ақылға қонымды түрде орындайды, мүдделер қақтығысын болдырмай, Компания мен акционерлердің мүдделеріне мұқият және сақтықпен қарайды. Олар өз қызметінің заңнаманың талаптары мен Компанияда қолданылатын Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттарына ғана емес, сонымен қатар этикалық стандарттар мен іскерлік этиканың жалпы қабылданған нормаларына толық сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Компанияның Директорлар кеңесі лауазымды тұлғалар мен акционерлер деңгейіндегі ықтимал мүдделер қақтығысын, оның ішінде Компанияның мүлкін заңсыз пайдалануды және мүдделілігі бар мәмілелерді жасау кезінде теріс пайдалануды қадағалайды және мүмкіндігінше жояды. Стратегияны және негізгі саясатты бекітеді, Компаниядағы корпоративтік басқару тәжірибесінің тиімділігін бақылауды жүзеге асырады.

Директорлар кеңесінің қарауына ұсынылатын түрлі мәселелерді қарауға қатыса отырып, Директорлар кеңесінің әрбір мүшесі өзінің ерік-жігерін білдіреді және қолда бар жұмыс тәжірибесін, сондай-ақ тиісті салалардағы білімді ескере отырып, өз бетінше шешім қабылдайды.

«Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 53-бабына сәйкес Директорлар кеңесі акционерлердің жалпы жиналысы бекіткенге дейін Компанияның есепті кезеңдегі қаржылық жай-күйін, қызметінің нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын көрсететін Компанияның жылдық қаржылық есептілігін алдын ала қарайды және бекітеді. Директорлар кеңесінің отырыстарына дайындық барысында оның мүшелеріне күн тәртібіндегі әрбір мәселе бойынша толық және шынайы ақпаратты қамтитын материалдар ұсынылады.

2025 жылы Директорлар кеңесінің 63 отырысы өткізілді, онда, басқалармен қатар, мынадай түйінді мәселелер қаралды:

- Компанияның жасауға мүдделілігі бар мәмілелерді жасасу туралы;
- Компанияның міндеттемелерін оның меншікті капиталы мөлшерінің он және одан да көп пайызға ұлғайтатын мәмілелер жасасу туралы;
- Акционерлердің жалпы жиналыстарын шақыру, олардың күн тәртібін қалыптастыру туралы;
- Компанияның қаржылық есептілігін алдын ала бекіту;
- 2024 жылғы дивидендтер, Компанияның бір жай акциясына шаққандағы дивиденд мөлшері туралы;
- Дивидендтік саясат туралы ережеге өзгерісті бекіту туралы.

Басқару органдарының құрылымы (жалғасы)

2025 жылғы 31 желтоқсан жағдайы бойынша Директорлар кеңесінің құрамы

Т.А.Ә., туған жылы	Соңғы үш жылдағы және қазіргі уақытта хронологиялық тәртіпте атқаратын лауазымдары (оның ішінде қоса атқаратын қызметі бойынша)
Шахажанов Серик Каримжанович, 1977 ж. т. Директорлар кеңесінің Төрағасы	• «Еуразиялық Топ» ЖШС Бас директоры 2023 жылғы ақпаннан 2026 жылғы 20 наурызға дейін • «Еуразиялық Топ» ЖШС Басқарма Төрағасы 2017 жылғы шілдеден 2023 жылғы ақпанға дейін
Рахматуллаев Данияр Равшанович, 1985 ж.т. Директорлар кеңесінің мүшесі	• «Еуразиялық Топ» ЖШС Бас директорының қаржы жөніндегі орынбасары 2023 жылғы ақпаннан 2026 жылғы 12 шілдеге дейін • «Еуразиялық Топ» ЖШС Басқарма Төрағасының қаржы жөніндегі орынбасары 2018 жылғы қазаннан 2023 жылғы ақпанға дейін
Прокопьев Сергей Леонидович , 1984 ж.т. Директорлар кеңесінің мүшесі	• «Қазхром» ТҰК» АҚ Бас директоры 2023 жылғы ақпаннан бастап қазіргі уақытқа дейін • «Қазхром» ТҰК» АҚ Президенті 2022 жылғы қыркүйектен 2023 жылғы ақпанға дейін • «Қазхром» ТҰК» АҚ өндіріс жөніндегі вице-президенті 2021 жылғы сәуірден 2022 жылғы қыркүйекке дейін • «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - Ақсу ферроқорытпа зауытының директоры 2014 жылғы тамыздан 2021 жылғы сәуірге дейін
Толеуов Бейбит, 1958 ж.т. Директорлар кеңесінің мүшесі - тәуелсіз директор	• Теміртау электр металлургия комбинаты (ТЭМК) АҚ тау-кен инженері-маркшейдері 2021 жылғы ақпаннан бастап қазіргі уақытқа дейін • «Fincraft Resources» АҚ Жер қойнауын пайдалану жөніндегі басқарушы директоры, Бас геолог 2013 жылдан 2021 жылдың ақпанына дейін
Ракишев Булат Мамытханович, 1947 ж.т. Директорлар кеңесінің мүшесі - тәуелсіз директор	• Қ.И. Сәтбаев атындағы Геология ғылымдары институтының зертханалар тобының меңгерушісі 2012 жылдан бастап қазіргі уақытқа дейін, Ұлттық жаратылыстану ғылымдары академиясының академигі.

2025 жылғы 31 желтоқсан жағдайы бойынша жеке-дара атқарушы органның құрамы - бас директор

Т.А.Ә., туған жылы	Соңғы үш жылдағы және қазіргі уақытта хронологиялық тәртіпте атқаратын лауазымдары (оның ішінде қоса атқаратын қызметі бойынша)
Прокопьев Сергей Леонидович , 1984 ж.т.	• «Қазхром» ТҰК» АҚ Бас директоры 2023 жылғы ақпаннан бастап қазіргі уақытқа дейін. • «Қазхром» ТҰК» АҚ Президенті 2022 жылғы қыркүйектен 2023 жылғы ақпанға дейін. • «Қазхром» ТҰК» АҚ өндіріс жөніндегі вице-президенті 2021 жылғы сәуірден 2022 жылғы қыркүйекке дейін. • «Қазхром» ТҰК» АҚ филиалы - Ақсу ферроқорытпа зауытының директоры 2014 жылғы тамыздан 2021 жылғы сәуірге дейін.

Компанияның Директорлар кеңесі мен жеке-дара атқарушы орган мүшелерінің ешқайсысының Компанияның да, оның еншілес немесе тәуелді ұйымдарының да жарғылық (акционерлік) капиталына қатысу үлесі (акциялары) болмайды.

Дивидендтер туралы ақпарат

Жай және артықшылықты акцияның баланстық құны Қазақстан қор биржасының бағалы қағаздарына рұқсат беру бастамашыларының ақпаратты ашу қағидаларының 2-қосымшасына сәйкес есептелген.

Көрсеткіш (теңге)	31 желтоқсан 2023	31 желтоқсан 2024	31 желтоқсан 2025
Бір жай акцияның баланстық құны	3 978	4 011	5 434
Бір артықшылықты акцияның баланстық құны	867	961	947
Жалғасып жатқан қызметтен жай акцияға шаққандағы базалық және бытыраңқы пайда	1 794	56	1 283

2023 жылдан 2025 жылға дейін төленген дивидендтер

Қорытындысы бойынша дивидендтер төленетін кезең	Бір жай акцияға дивиденд мөлшері, теңге	Бір артықшылықты акцияға дивиденд мөлшері, теңге	Негіз
2023 жылдың қорытындысы	Есептелмеген және төленбеген	100,00	Компанияның Жарғысы, акционерлердің жылдық жалпы жиналысының 2024 жылғы 12 тамыздағы хаттамасы.
2023 жылдың 3 тоқсанының қорытындысы	4,03	4,03	Компанияның Жарғысы, акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының 2024 жылғы 21 мамырдағы хаттамасы.
2024 жылдың қорытындысы	Есептелмеген және төленбеген	100,00	Компанияның Жарғысы, акционерлердің жылдық жалпы жиналысының 2025 жылғы 31 шілдедегі хаттамасы.

Басқару органдарының құрылымы (жалғасы)

Ақпараттық саясат және қызмет туралы ақпаратты ашу

Қазхромның қызметі туралы ақпарат беру Қазақстан Республикасының заңнамасына және Компания Жарғысына сәйкес жүзеге асырылады. Ақпаратты ашу кезінде Қазхром ұсынылатын ақпараттың толықтығы, дұрыстығы және уақтылығы қағидаттарын басшылыққа алады.

Қазхром акционерлер мен инвесторлардың мүліктік және өзге де құқықтарына елеулі әсер етуі мүмкін өз қызметінің негізгі нәтижелері, жоспарлары мен перспективалары туралы ақпаратты уақтылы ашады, сондай-ақ Компанияның Жарғысында көрсетілген мерзімдерде акционерлердің сұрауларына уақтылы және толық көлемде жауап береді. Корпоративтік оқиғалар туралы ақпаратты Компания жария интернет-ресурстарда ашады: қаржылық есептілік депозитарийі, Қазақстан қор биржасы.

Қазхром акционерлердің, сондай-ақ өзге де мүдделі тұлғалардың келіп түскен барлық сауалдарына Қазақстан Республикасының заңнамасында және Компания Жарғысында белгіленген мерзімдерде уақтылы және толық көлемде жауап береді.

Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл

Мүдделі тараптармен өзара іс қимыл жасау үшін Компанияда мынадай құжаттар бекітілді және қолданылады:

- «Тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау тәртібі» регламенті - бұл ішкі құжат мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жасау кезінде Компанияның тәуекелдері мен мүмкіндіктерін сәйкестендіру және бағалау тәртібін айқындайды.
- «Байланысты тараптармен шарттарға қатысты саясат» - бұл саясат осы саясатта айқындалған байланысты тараптармен шарттарды қарауға және мақұлдауға қатысты қолданылады.

Жалақының және көтермелеудің барлық түрлерінің жиынтық мөлшері туралы ақпарат

- Акционерлік қоғамның атқарушы органы мүшелеріне 2025 жылы төленген сыйақылардың жиынтық мөлшері (2025 жылғы барлық төлемдер) 302 691 мың теңгені құрайды.

Компанияның Корпоративтік басқару кодексінің ережелерін сақтауы туралы есеп

Компания өз қызметінде акционерлердің жалпы жиналысының 2017 жылғы 13 наурыздағы шешімімен бекітілген Корпоративтік басқару кодексін басшылыққа алады.

Компанияда уәкілетті органдар бекіткен және мынадай ішкі құжаттар сақталады:

- Директорлар кеңесі туралы ереже.
- ERG Корпоративтік тәртіп кодексі.
- ERG жеткізушілерінің тәртіп кодексі.
- Қылмыстық жолмен алынған кірістерді жылыстатуға қарсы саясат.
- Агенттердің корпоративтік нормалар мен ережелерді сақтауын қамтамасыз ету саясаты.
- Парақорлық пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты.
- Алаяқтыққа қарсы саясат.
- Монополияға қарсы заңнамаға және бәсекелестікті қорғау туралы заңнамаға сәйкестікті қамтамасыз ету саясаты.
- Мүдделер қақтығысын болдырмау саясаты.
- Дербес деректерді қорғау саясаты.
- Ақпараттық қауіпсіздік саясаты.
- Сыйлықтар мен мәдени-ойын-сауық іс-шаралары жөніндегі саясат.
- Байланысты тараптармен жасалған шарттарға қатысты саясат.
- Халықаралық экономикалық санкциялар талаптарының сақталуын қамтамасыз ету саясаты.
- Ақпаратты жіктеу саясаты.
- Адам құқықтарын сақтау саясаты.
- Корпоративтік әлеуметтік есеп беру және демеушілік қолдау саласындағы жобалар жөніндегі саясат.
- ERG санкцияларды сақтау бағдарламасы: негізгі қағидаттар.
- Деректерді қорғау жөніндегі ERG Комплаенс-бағдарламасы: негізгі компоненттер.
- Іскерлік этика қағидаттарын сақтау және бұзушылықтар туралы корпоративтік ақпараттандыру саясаты.

Компания органдары «Атамекен» Қазақстан Республикасы Ұлттық Кәсіпкерлер палатасы Төралқасының 2021 жылғы 27 сәуірдегі № 4 Шешімімен мақұлданған Қазақстан Республикасының Корпоративтік басқару кодексіне қосылу туралы шешім қабылдаған жоқ.

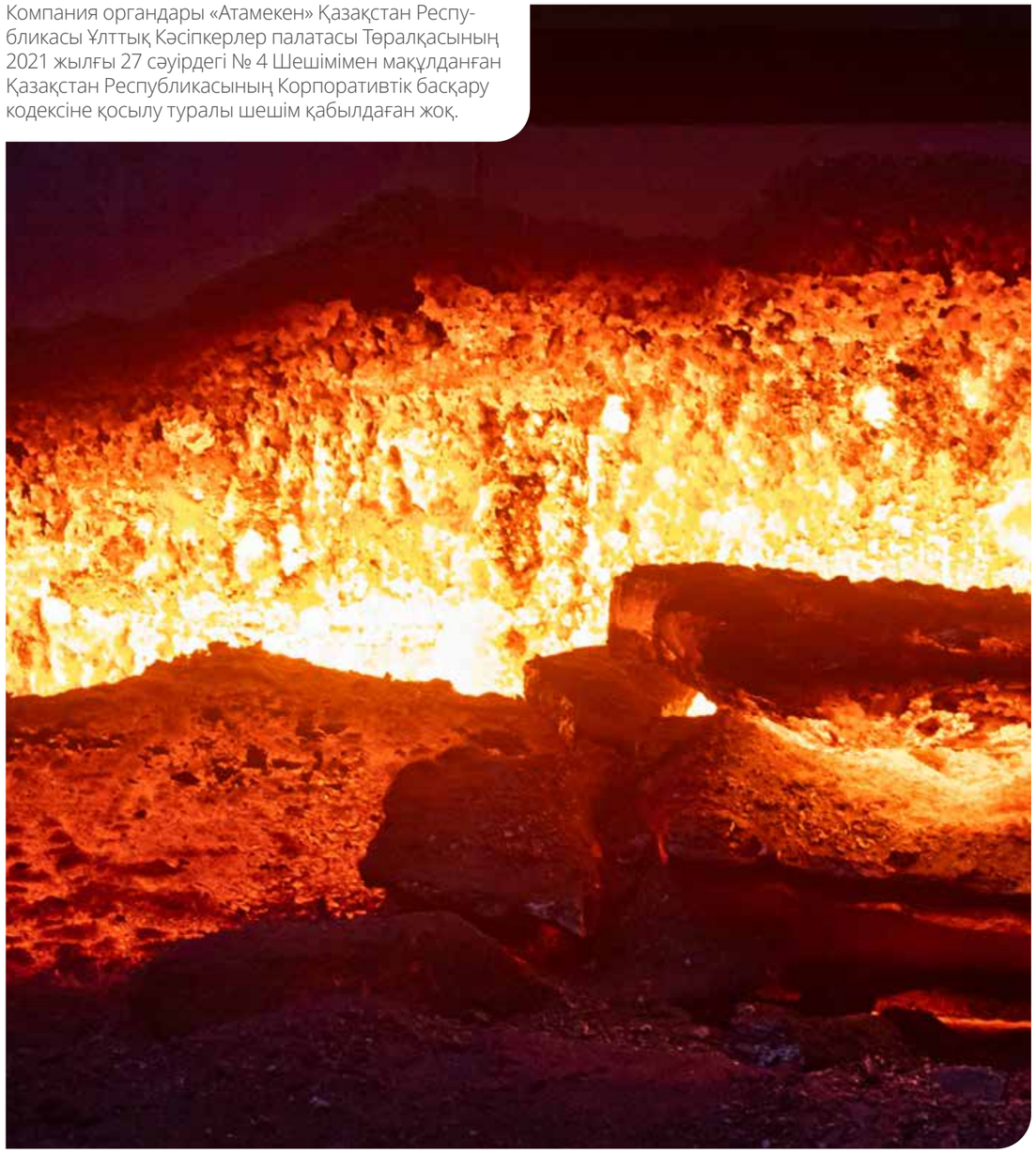

Негізгі басшылар тобы

Сергей Прокопьев

«Қазхром» ТҰК» АҚ Бас директоры

Әр түрлі позицияларда ферроқорытпаларды өндіруде 20 жылдан астам тәжірибесі бар.

Сергей Прокопьев өзінің еңбек жолын 2002 жылы Ақсу ферроқорытпа зауытының ферроқорытпа цехының көрікшісі ретінде бастады. 2006 жылдан бастап Инновациялық Еуразия университетін бітіргеннен кейін ыстық жұмыс учаскесінде шебер, аға шебер, ферроқорытпа цехының бастығы лауазымдарын атқарды. 2013 жылы өндірістік басқарманың бастығы лауазымына тағайындалды, 2014 жылы техникалық директордың өндіріс жөніндегі орынбасары лауазымына және одан әрі Ақсу ферроқорытпа зауытының директоры лауазымына тағайындалды.

Зауыттағы жұмыс кезеңінде Сергей Прокопьев өндірісті дамытуға айтарлықтай үлес қосты. Оның бастамасымен және оның басшылығымен тауарлық өнім өндірісінің қосымша көлемін алуға мүмкіндік беретін бірқатар инновациялық ұсыныстар жүзеге асырылды. Атап айтқанда, бұл қыс мезгілінде қосымша тауарлық өнім мен металл концентратын алу мақсатында шөгу кешенін жабу жобасы, металл концентратын құю сапасында қолдану бөлігінде технологияны өзгерту, қождарды қайта өңдеу сұлбасын өзгерту, құю машинасын автоматтандыру бойынша пилоттық жобаны енгізу және тағы басқалар.

2021 жылдың сәуір айынан бастап «Қазхром» ТҰК» АҚ басқару блогына кіріп, өндіріс жөніндегі вице-президент болды. 2022 жылдың қыркүйегінде Сергей Прокопьев Президент, 2023 жылдың ақпанында «Қазхром» ТҰК» АҚ Бас директоры болып тағайындалды. Оның басым міндеттерінің қатарында – ферроқорытпалар өндірісінің озық технологияларын енгізу, тау жыныстарын өндіру мен бекітудің озық технологияларын енгізу, өндіріс өнімділігін арттырудың озық әдістерін енгізу болды.

Сергей Прокопьев Инновациялық Еуразия университетін «Қара және түсті металдар металлургиясы» мамандығы бойынша, Ресей Федерациясының Президенті жанындағы Ресей халық шаруашылығы және Мемлекеттік қызмет академиясын «Қара және түсті металдар металлургиясы» мамандығы бойынша – «!скерлік әкімшілендіру шебері» біліктілігі бойынша бітірген. Мәскеу қаласының ЕҮ Бизнес Академиясында «Қаржы емес менеджерлерге арналған қаржы I: есеп, талдау, бюджет» бағыты бойынша оқыды.

Константин Семеренко

«Қазхром» ТҰК» АҚ техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі директоры

Ақсу ферроқорытпа зауытында және «Қазхром» ТҰК» АҚ-да әртүрлі позицияларда жабдыққа техникалық қызмет көрсетуде және жөндеуде 20 жылдан астам тәжірибесі бар.

2000 жылы Павлодар мемлекеттік университетін бітіргеннен кейін Константин Семеренко Ақсу ферроқорытпа зауытына № 4 балқыту цехында слесарь-жөндеуші лауазымына келді. 2007 жылдан бастап жүк көтергіш механизмдерді жөндеу шебері, механикалық жабдықтарды жөндеу және күтіп ұстау бойынша аға шебер және механикалық жабдықтар цехы бастығының көмекшісі лауазымдарын атқарды, онда № 4 балқыту цехының механикалық жабдықтар жүйесін ұйымдастыру және басқару мәселелерімен айналысты.

2013 жылы бизнес-талдаушы ретінде ERP жүйесін енгізу жобасына қатысуға шақырылды. 2014 жылы осы жобадағы «Жөндеу» бағытын басқарды.

Жоба аяқталғаннан кейін 2014 жылы Ақсу ферроқорытпа зауытының бас механигі қызметіне оралды. 2018 жылы «Қазхром» ТҰК» АҚ Басқарма аппаратына сенімділік жөніндегі басшы лауазымына шақырылды.

2020 жылдың желтоқсан айынан бастап «Қазхром» ТҰК» АҚ басқару блогына кіріп, техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі вице-президент болды, ал 2023 жылы техникалық қызмет көрсету және жөндеу жөніндегі директор болып тағайындалды. Оның басым міндеттерінің қатарында – жөндеудің озық технологияларын, жабдықты уақтылы баптауды және жөндеуді қамтамасыз ететін кешенді қызмет көрсету жүйелерін енгізу, қалыпты техникалық жай-күйді, тұрақты жұмысты қамтамасыз ету, жабдықтың тоқтап қалуын азайту болды.

Негізгі басшылар тобы (жалғасы)

Динара Джандосова

Экономика және бақылау жөніндегі директор

Қаржыны басқаруда 18 жылдан астам тәжірибесі бар.

2006 жылы Динара Джандосова Алматыдағы «Әлемдік экономика» мамандығы бойынша Қазақ-Британ техникалық университетін бітірді. 2022 жылы Санкт-Петербург мемлекеттік университетін бітірген іскерлік басқару шебері - «Master of Business Administration MBA - Сандық әлемнің сын-қатерлері».

Ақтөбе ферроқорытпа зауытында экономист ретінде өзінің кәсіби жолын бастады. 2013 жылы ол зауытта экономика және бақылау басқармасының бастығы лауазымына ауысты. Осы кезеңде Компания әртүрлі операцияларды оңтайландыру және автоматтандыру үшін ұйымның бизнес-процестеріне SAP бағдарламалық жасақтамасын біріктіруді енгізудің күрделі процесін өткізді. Динара Джандосова жүйені енгізу талаптарында тұрып, бағдарламалық жасақтама мен бизнес-процестерді интеграциялауға белсенді қатысты.

2017 жылы экономика және бақылау жөніндегі басшы болып тағайындалды. Оның міндеттері-Компанияның филиалдарында жоспарлы-экономикалық жұмысты ұйымдастыру және өндірістің тиімділігін арттыру және шығарылатын өнімнің сапасын жақсарту мақсатында оны жүйелі түрде жетілдіру. Материалдық, еңбек және қаржы ресурстарын тиімді пайдалануды қамтамасыз ету, өндірістің тиімділігін, пайдалылығын арттыру мақсатында Компания қызметіне кешенді экономикалық талдау ұйымдастыру және жүргізу. Компанияның міндеттемелерін орындау үшін бюджетке, жеткізушілерге, банктерге және өзге де тұлғаларға төлемдердің уақтылы жүргізілуін қамтамасыз ету.

2024 жылдың ақпан айында «Қазхром» ТҰК» АҚ Экономика және бақылау жөніндегі директоры болып тағайындалды. Оның міндеттеріне қаржылық және экономикалық қызметтің барлық бағыттары бойынша Компанияның қызметін ұйымдастыру кіреді. Бизнес серіктестерімен, мемлекеттік билік өкілдерімен қарым-қатынасты қолдау. Ол сондай-ақ нарықтағы үрдістердің өзгеруін ескере отырып, Компанияның даму стратегиясына тұрақты мониторинг пен талдауды жүзеге асырады. Компания мен бюджеттерді дамытудың бизнес-жоспарын әзірлеуге қатысады, олардың орындалуын бақылауды жүзеге асырады.

Тасимов Нурлан Муратович

«Қазхром» ТҰК» АҚ персонал және мәдениет жөніндегі директоры

Нурлан Тасимов өзінің кәсіби жолын Хромтаудағы Дөң ТКБК «Қазақстан Тәуелсіздігінің 10 жылдығы» шахтасында тау-кен жұмысшысының шәкірті болып бастады, ол жұмысшы мамандықтарын дәйекті түрде игерді , тау-кен жұмысшысы, ұңғымашы, инженер болып жұмыс істеді, содан кейін жоспарлы-экономикалық бөлімшелердегі басшылық позицияларға көшті. Бұл тәжірибе оған өндірістік процестер мен қызметкерлердің нақты жағдайлары туралы терең түсінік берді. Уақыт өте келе оның мансабы персоналды басқару саласына көшті. Әр түрлі позицияларда персоналды басқаруда 20 жылдан астам тәжірибесі бар. 2020 жылдан бастап ол HR Service директоры ретінде ERG Персоналға қызмет көрсету орталығын басқарды. Бұл рөлде кадрларды іріктеу, оқыту және дамыту процестерін ұйымдастырумен, сондай-ақ HR-салада бірыңғай стандарттар мен тәсілдерді енгізе отырып, жұмыскерлерді әлеуметтік қолдаумен айналысты. 2023 жылдан бастап 2025 жылдың сәуіріне дейін Энергетика Дивизионында жұмыс істеді, онда персонал және мәдениет блогын басқарды. Оның басшылығымен корпоративтік мәдениетті дамыту, тарту, әлеуметтік тұрақтылық және еңбек жағдайларын жақсарту бойынша ауқымды бастамалар іске асырылды, сондай-ақ персоналды басқаруда заманауи тәжірибелер енгізілді.

2025 жылдың мамыр айында Нурлан Тасимов «Қазхром» ТҰК» АҚ басқару блогына кіріп, персонал және мәдениет жөніндегі директор болды. Оның міндеттерінің қатарында кадр саясатын, ынталандыру жүйесін жетілдіру, өнімділіктің өсуін қамтамасыз ету, даму стратегиясы мен кадрларды іріктеу, сондай-ақ корпоративтік мәдениетті илгерілету және нәтижелілікті басқару болды.

Деректердің дұрыстығы туралы мәлімдеме

Компанияның Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Директорлар кеңесі мен атқарушы орган Қазхромның жылдық есебі мен қаржылық есептілігінің дұрыстығына жауапты болады.

Қаржылық есептілік

- Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі
- Бухгалтерлік баланс
- Пайдалар мен залалдар туралы есеп
- Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)
- Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
- Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Қазхром» ТҰК» АҚ-ның акционерлеріне және директорлар кеңесіне

Біздің пікіріміз

Біздің пікірімізше, 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және сол күні аяқталған жыл үшін «Қазхром» ТҰК» АҚ-ның (бұдан әрі - «Компания») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі – «Топ») арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараты барлық маңызды жағынан Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Аудит мәні

Біз Топтың келесі қамтитын арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратына аудит жүргіздік:

- №1-Б (баланс) нысан – 2025 жылғы 31 желтоқсанындағы бухгалтерлік баланс;
- №2-ПЗЕ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға пайдалар мен залалдар туралы есеп;
- №4-АҚҚ-Ж нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс);
- №5-КӨ нысан – көрсетілген күні аяқталған жылға капиталдағы өзгерістер туралы есеп; және
- есеп саясаты туралы маңызды ақпарат және басқа да түсіндірме ақпаратын қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық ақпаратқа ескертулер.

Пікір білдіру негіздемесі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттар бойынша Біздің жауапкершілігіміз бұдан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде сипатталған.

Біз алған аудиторлық дәлелдер біздің пікірімізді білдіру үшін негізді қамтамасыз ету үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады деп есептейміз.

ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс»
Әл-Фараби даң. 34, А ғимараты, 4 қабат, A25D5F6 Алматы, Қазақстан
Т: +7 (727) 330 3200, Ф: +7 (727) 244 6868, www.pwc.com/kz

Тәуелсіздік

Біз Қазақстан Республикасындағы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратқа жасалған аудитке қатысты қолданылатын Аудиторлық қызмет туралы заңның этикалық талаптарына және жария мүдделі ұйымның қаржылық есептілігіне қолданылатын Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары кеңесі (ХБЭСК кодексі) шығарған Кәсіби бухгалтерлердің халықаралық этика кодексіне (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарына сәйкес қоса алғанда) сәйкес Топқа қатысты тәуелсіз болып табыламыз. Біз сонымен қатар Қазақстан Республикасының этикалық талаптарына және ХБЭСК кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық.

Қызметтің үздіксіздігіне қатысты елеулі белгісіздік

Біз арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараттың 2-ескертпесіне назар аударамыз, онда ERG Тобының және Топтың 2026 жылғы 31 желтоқсандағы және 2027 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша белгілі бір қаржылық ковенанттарды сақтауына мүмкіндік беретін қолайлы шешім табу қабілетіне қатысты елеулі тәуекелдер мен белгісіздіктер көрсетілген.

Бұл оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне едәуір күмән тудыруы мүмкін елеулі белгісіздіктің бар екендігін көрсетеді. Біз бұл мәселе бойынша өзгертілген пікір білдірмейміз.

Маңызды оқиғалар – Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратын дайындау негізі

Біз берілген арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратын дайындау негізі көрсетілген түсіндірме жазбасындағы 2-Ескертпеге назар аударамыз. Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат тек Қазақстан Республикасының Бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілігі туралы Заң және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілігі депозитарийінде орналастыру алдында міндет атқару мақсатында дайындалған. Демек, бұл арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараты басқа мақсаттарға сәйкес келмеуі мүмкін. Біз бұл мәселе бойынша өзгертілген пікір білдірмейміз.

Өзге мәселелер

Топ ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына сәйкес 2025 жылдың 31 желтоқсаны аяқталған жылға шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындады. Біз ол ақпарат бойынша 2026 жылдың 20 шілдеде акционерлерге және директорлар кеңесіне арналған тәуелсіз аудитордың жеке аудиторлық есебін шығардық.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар, арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратқа жауапкершілігі

Басшылық осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараттың Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалуы мен әділ ұсынылуы үшін және алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты дайындауға қажет деп санайтын ішкі бақылау үшін жауапты.

Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтерді ашуға және басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген немесе оның қызметін таратудан немесе тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда, қызметтің үздіксіздігі туралы жол беру негізінде есептілік жасауға жауапты.

Корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалар Топтың арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратын дайындалуын қадағалауға жауапты.

Аудитордың арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат аудиті бойынша аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратта алаяқтық немесе қателіктер салдарынан елеулі бұрмалаулар жоқ екендігіне ақылға қонымды сенімділік алу және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық қорытынды шығару болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік – бұл жоғары деңгейдегі кепілдікті білдіреді, бірақ ХАС-қа сәйкес жүргізілген аудит әрқашан олар болған кезде елеулі бұрмалануларды анықтайтындығына кепілдік бермейді. Бұрмалау алаяқтық әрекеттердің немесе қателіктердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке немесе жиынтығында пайдаланушылардың осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат негізінде қабылданатын экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізді түрде болжауға болатын болса, маңызды болып есептеледі.

ХАС-на сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдауды қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күдікшілікті сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесі әрекеттерді орындаймыз:

- алаяқтық әрекеттер немесе қателіктер салдарынан арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараттың елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдемелерді аламыз. Алаяқтық осы әрекеттер нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелі қателік нәтижесінде елеулі бұрмалануды анықтамау тәуекелінен жоғарырақ, себебі алаяқтық әрекеттер сөз байласуды, жалғандықты, қасақана өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесінен тыс іс-әрекеттерді қамтуы мүмкін;
- Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, мән-жайларға сәйкес келетін аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесі туралы түсінік аламыз;
- қолданылған есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- біз басшылықтың қызметтің үздіксіздігіне жол беруінің заңдылығы туралы қорытынды жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетіне айтарлықтай күмән тудыруы мүмкін оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты айтарлықтай белгісіздік бар ма деген қорытынды жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы қорытындыға келсек, біз аудиторлық қорытындымызда арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараттағы ақпаратты тиісті түрде ашуға назар аударуымыз, немесе, егер мұндай ақпаратты ашу тиісті емес болып табылса, біздің пікірімізді өзгертуге тиістіміз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық қорытынды жасағанға дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, болашақ оқиғалар немесе жағдайлар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін жоғалтуына әкелуі мүмкін
- арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат туралы пікір білдіру үшін ұйымдардың немесе Топ ішіндегі қаржылық ақпаратына қызметке қатысты жеткілікті тиісті аудиторлық дәлелдер алу үшін топтық аудитті жоспарлаймыз және жүргіземіз. Біз Топтың аудитін басқаруға, бақылауға және жүргізуге жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін толық жауаптымыз.

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі (жалғасы)

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен өзара ақпараттық қатынастар жасаймыз, оларға өзге ақпараттан бөлек, жоспарланған аудиттің көлемі мен мерзімдерін, сондай ақ, аудит нәтижесінде туындаған маңызды ескертпелер туралы, оның ішінде, аудит барысында айқындалған ішкі бақылаудың маңызды жетіспеушіліктері туралы мәлімет береміз.

ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс» атынан:

Бекітілді:

Азамат Қоңратбаев
Басқарушы директор
ЖШС «ПрайсуотерхаусКуперс»
(Қазақстан Республикасының Қаржылық министрлігінің 21 қазан 1999 жылғы
№ 0000005 Бас мемлекеттік лицензиясы)

Қол қойылды:

Джэйсон Эдвард Уорделл
Аудиторлық серіктес
(Техас штатының бухгалтерлік мемлекеттік кеңесі,
8 тамыз 2006 жылғы лицензияның
сәйкестендіру нөмірі №087642)

Қол қойылды:

Светлана Белокурова
Орындаушы аудитор
(Аудитордың 21 ақпан 1998 жылғы
№0000357 біліктілік куәлігі)

Алматы, Қазақстан

2026 жылғы 7 тамыз

Бухгалтерлік баланс

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысан интернет – ресурста орналастырылған: *www.minfin.gov.kz*

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанның индексі (нысан атауының қысқаша әріптік-цифрлық көрінісі): № 1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Есепті кезең: 2025 жыл

Есептің түрі: шоғырландырылған

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсынатын адамдар тобы: жария мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарынан басқа)

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсініктеме «Бухгалтерлік баланс» деректерін жинауға арналған нысанда қосымшада келтірілген.

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі 951040000069

Жинау әдісі: қағаз жеткізгіште және электронды түрде

Ұйымның атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ

2025 жылғы 31 желтоқсан жағдай бойынша

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
Активтер			
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	79,220,081	90,586,912
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржы активтері	011	234,744,811	17,751,410
Қысқа мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	012	-	-
Қысқа мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015	994,558	271,453
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	104,813,147	84,884,378
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	751,097	504,621
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	1,512,886	1,411,532
Қорлар	020	196,285,491	185,038,272
Биологиялық активтер	021	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	87,652,936	96,063,263
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-022 аралығындағы жолдардың сомасы)	**100**	**705,975,007**	**476,511,841**
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110	169,566,000	322,495,107
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	111	-	-
Ұзақ мерзімді пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланған қаржы активтері	112	5,364,899	5,364,899
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	96,800,256	115,504,058
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	116	2,796,823	3,165,908
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	402	191,137
Жалдау бойынша ұзақ қысқа мерзімді дебиторлық берешек	118	499,315	980,058
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	-	-
Негізгі құралдар	121	710,958,576	441,866,713
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	5,225,620	4,024,652
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
Материалдық емес активтер	125	166,303	296,521
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	15,546,388	16,330,133
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127	354,240,268	533,791,266
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-127 аралығындағы жолдардың сомасы)	**200**	**1,361,164,850**	**1,444,010,452**
Баланс (100-жол + 101-жол + 200-жол)		**2,067,139,857**	**1,920,522,293**
Міндеттеме және капитал			
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210	159,561,190	110,527,791
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржы құралдары	212	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213	9,924,906	9,924,906
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	277,232,237	142,777,179
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	774,545	1,712,225
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216	-	-
Қызметкерлерге сыйақылар	217	17,215,103	13,654,504
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	979,044	1,768,319
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	627,209	1,565,146
Мемлекеттік субсидиялар	220	-	-
Төленетін дивидендтер	221	5,766,905	5,792,744
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	222	16,291,332	21,110,709
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210-222 аралығындағы жолдардың сомасы)	**300**	**488,372,471**	**308,833,523**
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310	971,278,133	1,132,246,745
Пайда немесе залал арқылы әділ құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржы құралдары	312	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	39,771,435	49,696,341
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	314	670,694	1,143,554
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315	8,883,399	12,833,784
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316	-	-
Қызметкерлерге берілетін сыйақылар	317	9,016,350	10,293,745
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318	3,197,978	1,587,640
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	320	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310-321 аралығындағы жолдың сомасы)	**400**	**1,032,817,989**	**1,207,801,809**

Бухгалтерлік баланс (жалғасы)

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	106,505,027	106,505,027
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	412	(184,411)	(184,411)
Өзге жиынтық табыстың құрауыштары	413	(1,963,295)	(3,137,148)
Бөлінбеген пайда (жабылмаған залал)	414	441,550,836	300,659,436
Өзге капитал	415	-	-
Меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410- 415 аралығындағы жолдардың сомасы)	420	545,908,157	403,842,904
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	41,240	44,057
Капиталдың барлығы (420-жол + 421-жол)	500	545,949,397	403,886,961
Баланс (300-жол + 301-жол + 400-жол + 500-жол)		2,067,139,857	1,920,522,293
Атауы «Қазхром» ТҰК» АҚ		Заңды мекенжайы: 030008, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, М.Мәметова көшесі, 4 «А»	

Телефоны: 8 (71232) 973139
Электрондық пошта мекенжайы: *kazchrome@erg.kz*
Орындаушы: Омарова С.Ж. 8 (7132) 973298
Басшының м.а.: Абдулабеков Е.Э.
Бас бухгалтер: Козбагарова Б.Б.

Пайдалар мен залалдар туралы есеп

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысан интернет – ресурста орналасты-рылған: *www.minfin.gov.kz*

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанның индексі (нысан атауының қысқаша әріптік-цифрлық көрінісі): № 2 – ПЗЕ

Кезеңділік: жылдық

Есепті кезең: 2025 жыл

Есептің түрі: шоғырландырылған

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсынатын адамдар тобы: жария мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарынан басқа)

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсіндіру «Пайдалар мен залалдар туралы есеп» әкімшілік деректерін жинауға арналған нысанға қосымшада келтірілген

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі 951040000069

Жинау әдісі: қағаз жеткізгіште және электронды түрде

Ұйымның атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім	010	1,022,562,698	1,002,518,630
Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны	011	724,629,410	704,801,922
Жалпы пайда (залал) (010-жол – 011-жол)	**012**	**297,933,288**	**297,716,708**
Сату бойынша шығыстар	013	12,552,467	12,339,375
Әкімшілік шығыстар	014	31,824,405	42,015,544
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012-014 аралығындағы жолдар)	**020**	**253,556,416**	**243,361,789**
Қаржылық кірістері	021	52,480,409	32,734,676
Қаржылық шығыстары	022	102,401,960	281,980,736
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	(18,703,802)	14,061,302
Өзге кірістер	024	11,724,785	21,081,569
Өзге шығыстар	025	37,228,447	15,648,107
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020-025 аралығындағы жолдар)	**100**	**159,427,401**	**13,610,493**
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) (кірістер (+))	101	(18,537,960)	(7,445,169)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100-жол + 101-жол)	**200**	**140,889,441**	**6,165,324**
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда (200-жол + 201-жол):	**300**	**140,889,441**	**6,165,324**
Негізгі ұйымның меншік иелері		140,891,400	6,170,177
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		(1,959)	(4,853)
Өзге де жиынтық табыс, барлығы (420 және 440 сома):	**400**	**1,173,853**	**(2,666,017)**
Оның ішінде:			
Өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	411	-	-
Мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесін өзгеру әсері	412	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	413	-	-
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414	-	-
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415	-	-
Өзге жиынтық табыстың өзге де құрауыштары	416	-	-
Пайда (залал) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
Өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	418	-	-

Пайдалар мен залалдар туралы есеп (жалғасы)

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезеңге	Алдағы кезеңге
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (410-418 аралығындағы жолдардың сомасы)	**420**	**-**	**-**
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық табысындағы (залалындағы) үлесі	432	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	433	1,235,439	(3,332,521)
Өзге де жиынтық табыс құрауыштарының салықтық әсері	434	(61,586)	666,504
Өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құнмен бағаланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық табыстың жиынтығы (431-435 аралығындағы жолдардың сомасы)	**440**	**1,173,853**	**(2,666,017)**
Жалпы жиынтық табыс (300-жол + 400-жол))	**500**	**142,063,294**	**3,499,307**
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық табыс:			
Негізгі ұйымның меншік иелері		142,065,253	3,504,160
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		(1,959)	(4,853)
Акцияға арналған пайда:	**600**	**1.283**	**0.056**
Оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
Жалғасатын қызметтен		1.283	0.056
Тоқтатылған қызметтен			
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
Жалғасатын қызметтен			
Тоқтатылған қызметтен			
Атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ		Заңды мекенжайы: 030008, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, М.Мәметова көшесі, 4 «А»	

Телефоны: 8 (71232) 973139
Электрондық пошта мекенжайы: *kazchrome@erg.kz*
Орындаушы: Омарова С.Ж. 8 (7132) 973298
Басшының м.а.: Абдулабеков Е.Э.
Бас бухгалтер: Козбагарова Б.Б.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)

Ұсынылады: қаржылық есептілік депозитарийіне электрондық форматта бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысан интернет – ресурста орналастырылған: *www.minfin.gov.kz*

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанның индексі (нысан атауының қысқаша әріптік-цифрлық көрінісі): № 4 – АҚҚ-Ж

Кезеңділік: жылдық

Есепті кезең: 2025 жыл

Есептің түрі: шоғырландырылған

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсынатын адамдар тобы: жария мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарынан басқа)

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсыну мерзімі: жыл сайын есепті кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсіндірме нысанға қосымшада келтірілген, әкімшілік деректерді жинауға арналған «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс)»

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі 951040000069

Жинау әдісі: қағаз жеткізгіште және электронды түрде

Ұйымның атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
1. Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы			
Салық салынғанға дейінгі пайда (залал)	010	159,427,401	13,610,493
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы мен құнсыздануы	011	90,862,939	77,721,655
Гудвилдің құнсыздануы	012	-	-
Сауда және өзге дебиторлық берешектің құнсыздануы	013	(980,668)	216,896
Сатуға арналған шығындарды шегере отырып, әділ құнына дейін сатуға арналған активтердің (немесе шығарылатын топтың) құнын есептен шығару	014	-	-
Негізгі құралдарды шығарудан залал (пайда)	015	-	-
Инвестициялық мүліктен залал (пайда)	016	-	-
Қарыздарды мерзімінен бұрын өтеуден залал (пайда)	017	-	-
Пайда мен залал туралы есеп арқылы түзетумен әділ құны бойынша көрсетілетін өзге қаржы активтерінен залал (пайда)	018	-	-
Қаржыландыру бойынша шығыстар (кірістер)	019	49,921,551	249,246,060
Қызметкерлерге сыйақылар	020	432,087	771,680
Үлестік құралдарымен сыйақылар бойынша шығыстар	021	-	-
Кейінге қалдырылған салықтар бойынша кіріс (шығыс)	022	-	-
Іске асырылмаған оң (теріс) бағамдық айырма	023	12,091,948	(17,005,154)
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы ұйымның үлесі	024	18,703,802	(14,061,302)
Жалпы жиынтық кірістің (залалдың) өзге ақшалай емес операциялық түзетулері	025	430,775	(9,984,270)
Жалпы жиынтық кірісті (залалды) түзету жиыны, барлығы (+/- 011-025 аралығындағы жолдар)	**030**	**171,462,434**	**286,905,565**
Қорлардағы өзгерістер	031	(11,490,065)	6,439,025
Резервтің өзгерістері	032	-	-
Сауда және өзге дебиторлық берешектегі өзгерістер	033	(25,241,612)	72,988,283
Сауда және өзге кредиторлық берешектегі өзгерістер	034	110,181,923	51,349,187
Салықтар мен бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер бойынша берешектегі өзгерістер	035	(6,299,122)	(6,102,266)
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелердегі өзгерістер	036	(865,095)	(471,169)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (жанама әдіс) (жалғасы)

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
Операциялық активтер мен міндеттемелер қозғалысының жиыны, барлығы (+/- 031-ден 036 аралығындағы жолдар)	040	66,286,029	124,203,060
Төленген сыйақылар	041	(84,460,411)	(68,723,528)
Алынған сыйақылар	042	14,360,885	2,938,262
Төленген табыс салығы	043	(2,046,174)	(2,052,698)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010-жол +/- 030-жол +/- 040-жол +/- 041-жол +/- 042-жол +/- 043-жол)	**050**	**325,030,164**	**356,881,154**
2. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (061-072 аралығындағы жолдардың сомасы)	**060**	**15,942,773**	**681,466,343**
Оның ішінде:			
Негізгі құралдарды сату	061	462,248	-
Материалдық емес активтерді сату	062	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтерді сату	063	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлесін сату	064	-	-
Басқа ұйымдардың борыштық құралдарын сату	065	-	-
Еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалтқан кезде сату	066	-	-
Ақша салымдарын алып қою	067	24,371	49,744
Өзге де қаржы активтерін сату	068	-	-
Фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
Алынған дивидендтер	070	657,468	3,646,402
Алынған сыйақылар	071	-	-
Өзге түсімдер	072	14,798,686	677,770,197
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (081-092 аралығындағы жолдардың сомасы)	**080**	**(236,661,149)**	**(920,940,225)**
Оның ішінде:			
Негізгі құралдарды сатып алу	081	(152,859,499)	(173,565,878)
Материалдық емес активтерді сатып алу	082	-	-
Басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	083	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін сатып алу	084	-	(370,871)
Басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	085	-	-
Еншілес ұйымдарға бақылауды сатып алу	086	-	-
Ақша салымдарын орналастыру	087	(12,015)	(54,323)
Өзге қаржы активтерін сатып алу	088	-	-
Қарыздар беру	089	(82,843,345)	(746,949,153)
Фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	090	-	-
Қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	091	-	-
Өзге төлемдер	092	(946,290)	-

мың теңгеде

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (060-жол – 080-жол)	**100**	**(220,718,376)**	**(239,473,882)**
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (111-114 аралығындағы жолдардың сомасы)	**110**	**3,208,192**	**7,193,659**
Оның ішінде:			
Акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	111	-	-
Қарыздар алу	112	3,208,192	7,193,659
Алынған сыйақылар	113	-	-
Өзге түсімдер	114	-	-
2. Ақша қаражатының шығарылуы, барлығы (121- 125 аралығындағы жолдардың сомасы)	120	(114,165,206)	(102,107,876)
Оның ішінде:			
Қарыздарды өтеу	121	(110,613,192)	(99,375,892)
Сыйақы төлеу	122	-	-
Дивидендтерді төлеу	123	(1,016,031)	(1,458,859)
Ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	124	-	-
Өзге де шығарулар	125	(2,535,983)	(1,273,125)
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (110-жол – 120-жол)	**130**	**(110,957,014)**	**(94,914,217)**
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	**140**	**(4,721,605)**	**5,239,535**
5. Ақша қаражаты мен олардың баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	**150**	**-**	**-**
6. Ақша қаражатының ұлғаюы +/- азаюы (050-жол +/- 100-жол +/- 130-жол +/- 140-жол +/- 150-жол)	**160**	**(11,366,831)**	**27,732,590**
7. Есепті кезеңнің басындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	**170**	**90,586,912**	**62,854,322**
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	**180**	**79,220,081**	**90,586,912**

Атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ — Заңды мекенжайы: 030008, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, М.Мәметова көшесі, 4 «А»

Телефоны: 8 (71232) 973139
Электрондық пошта мекенжайы: *kazchrome@erg.kz*
Орындаушы: Омарова С.Ж. 8 (7132) 973298
Басшының м.а.: Абдулабеков Е.Э.
Бас бухгалтер: Козбагарова Б.Б.

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысан интернет – ресурста орналасты-рылған: *www.minfin.gov.kz*

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанның индексі (нысан атауының қысқаша әріптік-цифрлық көрінісі): № 5-КӨ

Кезеңділік: жылдық

Есепті кезең: 2025 жыл

Есептің түрі: шоғырландырылған

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсынатын адамдар тобы: жария мүдделі ұйымдар (қаржы ұйымдарынан басқа)

Әкімшілік деректерді өтеусіз негізде жинауға арналған нысанды ұсыну мерзімі: жыл сайын, есепті жылдан кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ескертпе: есепті толтыру бойынша түсіндірме нысанға қосымшада келтірілген, әкімшілік деректерді жинауға арналған «Капиталдағы өзгерістер туралы есеп»

Бизнес-сәйкестендіру нөмірі 951040000069

Жинау әдісі: қағаз жеткізгіште және электронды түрде

Ұйымның атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталатын жыл үшін

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жол коды	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына сальдо	010	106,505,027	-	(184,411)	(471,131)	294,931,942	-	49,768	400,831,195
Есептік саясаттағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (010-жол +/- 011-жол)	**100**	**106,505,027**	**-**	**(184,411)**	**(471,131)**	**294,931,942**	**-**	**49,768**	**400,831,195**
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (210-жол + 220-жол):	**200**	**-**	**-**	**-**	**(2,666,017)**	**6,170,177**	**-**	**(4,853)**	**3,499,307**
Бір жылдағы пайда (залал)	210	-	-	-	-	6,170,177	-	(4,853)	6,165,324
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (221-229 аралығындағы жолдардың сомасы):	220	-	-	-	(2,666,017)	-	-	-	(2,666,017)
Оның ішінде:									
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	221	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	222	-	-	-	-	-	-	-	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	223	-	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындардың өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	(2,666,017)	-	-	-	(2,666,017)
Кейінге қалдырылған салыққа табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістің әсері	226	-	-	-	-	-	-	-	-

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жол коды	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал		
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегергенде) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	-	-
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	228	-	-	-	-	-	-	-	-
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	229	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-318 аралығындағы жолдардың сомасы):	**300**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(442,683)**	**-**	**(858)**	**(443,541)**
оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы	310	-	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:									
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруге байланысты үлестік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	(442,683)	-	(858)	(443,541)
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	318	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	319	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 1 қаңтарына сальдо (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	**400**	**106,505,027**	**-**	**(184,411)**	**(3,137,148)**	**300,659,436**	**-**	**44,057**	**403,886,961**
Есептік саясаттағы өзгеріс	401	-	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал							Капитал жиыны
		Жол коды	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	
Қайта есептелген сальдо (400-жол +/- 401-жол)	**500**	**106,505,027**	**-**	**(184,411)**	**(3,137,148)**	**300,659,436**	**-**	**44,057**	**403,886,961**
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (610-жол + 620-жол):	**600**	**-**	**-**	**-**	**1,173,853**	**140,891,400**	**-**	**(1,959)**	**142,063,294**
Бір жылғы пайда (залал)	610	-	-	-	-	140,891,400	-	(1,959)	140,889,441
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (621-629 аралығындағы жолдардың сомасы):	620	-	-	-	1,173,853	-	-	-	1,173,853
Оның ішінде:									
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	621	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	622	-	-	-	-	-	-	-	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	623	-	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық кірістегі (шығындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	1,173,853	-	-	-	1,173,853
Мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін алып тастағанда) хеджирлеу	627	-	-	-	-	-	-	-	-
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
Шетел ұйымдарына таза инвестициялар бойынша бағамдық айырма	629	-	-	-	-	-	-	-	-

мың теңгеде

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал							Капитал жиыны
		Жол коды	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Бақылан-байтын меншік иелерінің үлесі	
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-718 аралығындағы жолдардың сомасы)	**700**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**(858)**	**(858)**
Оның ішінде:									
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-	-	-
Оның ішінде:									
Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктіруге байланысты үлестік құралдар шығару	713	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрауышы (салық тиімділігін алып тастағанда)	714	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	-	-	(858)	(858)
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	716	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге де операциялар	717	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкеп соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге де операциялар	719	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 31 желтоқсанына сальдо (500-жол + 600-жол + 700-жол+719 жол)	**800**	**106,505,027**	**-**	**(184,411)**	**(1,963,295)**	**441,550,836**	**-**	**41,240**	**545,949,397**
Атауы: «Қазхром» ТҰК» АҚ		**Заңды мекенжайы: 030008, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, М.Мәметова көшесі, 4 «А»**							

Телефоны: 8 (71232) 973139
Электрондық пошта мекенжайы: *kazchrome@erg.kz*
Орындаушы: Омарова С.Ж. 8 (7132) 973298
Басшының м.а.: Абдулабеков Е.Э.
Бас бухгалтер: Козбагарова Б.Б.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер

1. Топ және оның негізгі қызметі

«Қазхром» ТҰК» АҚ (бұдан әрі – «Компания») 1995 жылғы 20 қазанда тіркелді. Компания Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес акционерлік қоғам нысанында құрылды. 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық есептілікке Компания және оның еншілес компаниялары (бұдан әрі – «Топ») кіреді.

«Қазхром» ТҰК» АҚ тікелей бас компаниясы Дубайдың интеграцияланған экономикалық аймақтары Басқармасының регламенттеріне сәйкес тіркелген KCR METALS-FZCO болып табылады және соңғы бас компания болып Люксембургте тіркелген Eurasian Resources Group S.à r.l. (бұдан әрі «ERG»; ERG еншілес компаниялармен бірлесіп - бұдан әрі «ERG тобы») болып табылады.

Топтың негізгі қызметіне хром және марганец кендерін өндіру, хром кенін сату, ферроқорытпаларды өндіру және сату кіреді. Топтың өндірістік активтері Қазақстан Республикасында орналасқан.

Заңды мекенжайы: 030008, Қазақстан Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, М.Мәметова көшесі, 4 «А».

Еншілес компаниялар	Тіркеу елі	Негізгі қызметі	Меншік үлесі, %	
			2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
«Дөң мұнай базасы» АҚ	Қазақстан	Қоймалық сақтау қызметтері және жанар-жағармай материалдарын сату	95.53	95.53
«Ақжар-хром» ЖШС	Қазақстан	Магистральдық құбырлар арқылы су өндіру	100.00	100.00
«Хромтау-ТрансЭнерго» ЖШС	Қазақстан	Жылу энергиясын беру және тарату	-	100.00

2. Арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты дайындау негізі

Қаржылық ақпараттың дайындау негізі. Топтың 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылға арналған осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпараты Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы № 404 «Жария мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялау үшін жылдық қаржылық есептіліктің тізбесі мен нысандарын бекіту» туралы бұйрығы мен оған өзгерістер енгізу туралы Қаржы министрінің 2026 жылғы 5 мамырдағы № 289 бұйрығымен енгізілген өзгерістеріне сәйкес дайындалған. Осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпарат тек қазақстандық бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау, сондай-ақ оны Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің қаржылық есептілік депозитарийіне Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ұсыну мақсатында ғана дайындалған.

Топ арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты дайындау кезінде 2026 жылғы 20 шілдеде ХҚЕС-ке сәйкес дайындалған 2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілік сипатталған есеп саясаты қағидаттарын қолданды.

Қызметтің үздіксіздігі қағидаты. ERG Менеджерлер кеңесі 2027 жылғы 30 маусымға дейінгі кезеңдегі қолжетімді өтімділікті қарастырды. Қарастырылып отырған кезең ішінде ERG тобы мақсатты ақшалай позицияны ұстап тұру үшін жеткілікті ақша ағынын қалыптастыруды болжайды.

ERG тобы операциялық қызметті қолдап отыру және несиелік келісімшарттардың ковенанттарын сақтау немесе тиісті вейверлерді алу үшін өтімділіктің жеткілікті қорын қамтамасыз ету мақсатында өзінің қаржылық жағдайын тұрақты түрде қадағалап отырады. ERG тобы және Топ 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданылатын ковенанттарды сақтады.

ERG тобы 2026 жылдың 31 желтоқсанындағы және 2027 жылдың 30 маусымындағы жағдай бойынша қолданыстағы ковенанттарды сақтау үшін әртүрлі ықтимал шешімдермен жұмыс жүргізуде. Бұл жұмыс жалғасуда, сондықтан осы шоғырландырылған қаржылық ақпарат шығарылған сәтте оның нәтижесіне қатысты белгісіздік сақталуда. Егер тиісті күндерге дейін қолайлы шешім табылмаса, қолданыстағы ковенанттардың сақталмауы тиісті кредиторларға несиелік келісімдер бойынша өтелмеген берешектің іс жүзінде барлық сомасын мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығын беруі мүмкін.

ERG тобы бизнеске қолдау көрсетуді жалғастырып келе жатқан өздерінің негізгі кредиторларымен тұрақты әрі сындарлы өзара әрекеттесуді қолдайды. Егер 2026 жылдың 31 желтоқсанындағы және/немесе 2027 жылдың 30 маусымындағы жағдай бойынша белгілі бір жекелеген ковенанттарға түзетулер енгізу немесе вейверлер алу қажет болса, кредиторлар ынтымақтастық жасауға және қажетті қолдау көрсетуге дайын екендіктерін білдірді, әрі мұндай қолдау бұрын да көрсетілген. ERG тобы және Топ бұрынғы тәжірибесіне сүйене отырып, қажетті вейверлер алынатынын негізді түрде күтеді. Қазіргі уақытта ERG тобы 2026 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша кейбір ковенанттар бойынша қажетті вейверлерді қамтамасыз ету мақсатында кредиторлармен белсенді келіссөздер жүргізуде.

ERG менеджерлері және Топ басшылығы осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты қызметтің үздіксіздігі қағидаты негізінде дайындау туралы қорытындыға келе отырып, ERG тобының және Топтың тиісті күндердегі тиісті ковенанттарды сақтау қабілетіне қатысты елеулі тәуекелдер мен белгісіздіктердің бар екенін атап өтеді. Бұл елеулі тәуекелдер мен белгісіздіктер ERG тобы мен Топтың жақын болашақта өз қызметін жалғастыру қабілетіне елеулі күмән тудыруы мүмкін, сондықтан ERG тобы мен Топ қалыпты қызмет барысында өз активтерін өткізуді және өз міндеттемелерін өтеуді жүзеге асыра алмауы мүмкін.

ERG тобы өтімділіктің өзінің негізгі нарықтарындағы шикізат тауарларының бағасына тәуелді екенін, валюта бағамының құбылмалылығына ұшырайтынын және қажет болған жағдайда қосымша қаржыландыру тарту қабілетін жақсы түсінеді. Келісімшарттық міндеттемелерді орындау үшін қажетті жеткілікті өтімділікті қамтамасыз ету мақсатында ERG тобы операциялық тиімділікті арттыруға, айналым қаражатын жақсартуға, сондай-ақ күрделі шығындар бюджетін басқаруға тұрақты назар аударуды жалғастыруда. Болжамды кезең ішінде жеткілікті өтімділікті қолдау үшін, қажет болған жағдайда, басқарушылық шаралар арқылы белгілі бір жақсартуларға қол жеткізілуі мүмкін, оларды іске асыруды басшылық өте ықтимал деп бағалайды. Бұл шаралар ERG тобының бақылауында деп саналатын операциялық шығындарды қысқартуға және күрделі шығындарды қысқарту жөніндегі бастамаларды іске асыруға жалпы сомасы шамамен 470 миллион АҚШ долларына дейінгі үнемдеуді қамтиды.

ERG менеджерлері ERG тобының жақын болашақта операциялық қызметін жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алады деп есептейді, және осыған байланысты Топ басшылығы Топтың өз қызметін ағымдағы күйінде жақын болашақта жалғастыру үшін жеткілікті ресурстарға қол жеткізе алады деп санайды, сондай-ақ осы арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратты қызметтің үздіксіздігі қағидатына сәйкес дайындау орынды деп есептейді.

Жаңа стандарттар. 2025 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енген стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер енгізу компанияға айтарлықтай әсер еткен жоқ. Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттардың, интерпретациялардың немесе түзетулердің ешқайсысын қолданған жоқ. Компания жаңа стандарттардың, соның ішінде ХҚЕС (IFRS) 18 «қаржылық есептілікте ақпаратты ұсыну және ашу» (2027 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енеді), шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттарға түзетулер мен интерпретациялардың ықтимал әсерін бағалайды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

Функционалдық валюта және қаржылық есептілікті ұсыну валютасы. Егер басқаша көрсетілмесе, осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте ұсынылған барлық сандық деректер қазақстандық мың теңгемен көрсетіледі. Компанияның және оның еншілес компанияларының функционалдық валютасы - теңге.

Қазақстан Республикасының Салық кодексі (№ 214-VIII ҚРЗ). 2025 жылғы 18 шілдеде 2026 жылдың 1 қаңтарынан бастап күшіне енетін Қазақстан Республикасының жаңа Салық кодексі қабылданды. Жаңа Салық кодексі заңды тұлғаларға салық салу тәртібіне, оның ішінде салық мөлшерлемелеріне, салық базасына, сондай-ақ жекелеген салықтық жеңілдіктер мен шегерімдерге қатысты өзгерістерді көздейді. Бұл Топқа елеулі әсер етпейді.

Шетел валютасындағы операциялар. Есепті күндегі жағдай бйынша шетел валютасында көрсетілген Топтың ақша активтері мен міндеттемелері осы күнге бекітілген Қазақстан қор биржасының (бұдан әрі – «ҚҚБ») ресми айырбастау бағамы бойынша теңгемен қайта есептелді. Шетел валютасындағы операциялар бастапқы тану кезінде операция жасалған күнге ҚҚБ айырбастау бағамымен ескеріледі. Кейіннен, шетел валютасында көрсетілген Топтың активтері мен міндеттемелерін қайта есептеу ҚҚБ бағамы бойынша ай сайынғы негізде жүзеге асырылады.

Осы операциялар бойынша есеп айырысу күніне, сондай-ақ шетел валютасында көрсетілген ақша активтері мен міндеттемелерді қайта есептеу нәтижесінде туындайтын нәтижелер табыс немесе залал есепте көрсетіледі.

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ долларындағы қалдықтарды қайта есептеу мақсатында пайдаланылған ресми айырбастау бағамы 1 АҚШ доллары 505.53 теңгені құрады (2024 жылғы 31 желтоқсан:

1 АҚШ доллары 525.11 теңге). Теңгені басқа валюталарға айырбастауға қатысты валюталық бақылау ережелері қолданылады. Қазіргі уақытта теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды.

Презентация мен есеп саясатындағы өзгерістер. 2025 жылы Топ арнайы мақсаттағы шоғырландырылған қаржылық ақпаратта негізгі құралдарды ұсыну бөлігінде есеп саясатын қайта қарады. Осы қайта қарау шеңберінде топ тау - кен активтерін «Ғимараттар мен құрылыстар» санатынан, сондай-ақ көлік құралдарын – «Өзгелер» санатынан негізгі құралдардың жекелеген санаттарына бөліп, негізгі құралдардың жіктемесін өзгертті. «Өзгелер» тобы «Машиналар, жабдықтар және басқалар» тобымен біріктірілді.

Алдыңғы кезеңдердегі 10-Ескертпедегі негізгі құралдардың баланстық құны мен қозғалысы сәйкесінше түзетілді.

Төменде кестеде 2024 жылдың 1 қаңтары мен 2024 жылдың 31 желтоқсанындағы көрсеткіштерді ұсынуға жіктеу өзгерістерінің әсері келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Ғимараттар мен құрылыс-жайлар	Тау-кен активтері	Машиналар мен жабдықтар	Машиналар, жабдықтар және басқалар	Өзгелер	Көлік құралдары
Бастапқыда ұсынылған баланс 2024 жылғы 1 қаңтардағы құны	185,956,907	-	173,549,825	-	21,760,099	-
Қайта жіктеу	(26,929,056)	26,929,056	(173,549,825)	173,549,825	(21,760,099)	21,760,099
Қайта жіктеуден кейінгі баланстық құн 2024 жылғы 1 қаңтарға	159,027,851	26,929,056	-	173,549,825	-	21,760,099
Бастапқыда ұсынылған баланс 2024 жылғы 31 желтоқсандағы құны	203,549,224	-	212,810,743	-	23,632,546	-
Қайта жіктеу	(28,338,256)	28,338,256	(212,810,743)	212,810,743	(23,632,546)	23,632,546
Қайта жіктеуден кейінгі баланстық құн 2024 жылғы 31 желтоқсанға	175,210,968	28,338,256	-	212,810,743	-	23,632,546

3. Есептік бағалар және есеп саясатын қолданудағы маңызды кәсіби пайымдаулар

Топ бағалауды пайдаланып, келесі қаржылық кезең ішінде есептілікте көрсетілген активтер мен міндеттемелерге әсер ететін болжамдар жасайды. Бағалау мен пайымдау үнемі сыни талдауларға ұшырайды және басшылықтың алдыңғы тәжірибесіне және басқа факторларға, соның ішінде қалыптасқан жағдайларда дәлелді деп есептелетін болашақ оқиғаларға қатысты болжамдарға негізделген. Топ басшылығы есеп саясатын қолдану барысында бағалауды талап ететіндерден бөлек өзге пайымдауларды қолданады. Шоғырландырылған арнайы мақсаттағы қаржылық ақпаратта көрсетілген сомаларға ең маңызды әсер ететін пайымдаулар және келесі қаржылық кезеңдегі активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзетулер енгізу қажеттілігіне әкелуі мүмкін бағалаулар төмендегіні қамтиды:

Жер қойнауын пайдалану келісімшарттары. Топтың хром кенін өндірумен байланысты жер қойнауын пайдалануға арналған негізгі келісімшарты 2041 жылы аяқталады. Топ басшылығы мұндай келісімшарт 2074 жылы карьердің күтілетін пайдалы қызмет мерзімі аяқталғанға дейін номиналды құны бойынша ұзартылады деп болжайды.

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікте негізгі құралдардың тозу шығыстары мен баланстық құны жер қойнауын пайдалану келісімшарттары карьердің пайдалы қызмет мерзімі аяқталғанға дейін ұзартылады деген болжам негізінде көрсетілді.

Тау-кен активтері мен минералдық қорлардың пайдалы қызметін бағалау мерзімдері. Негізгі құралдардың құрамындағы тау-кен активтері дәлелденген және ықтимал минералды қорлардың негізінде өндірістік әдіспен карьердің пайдалы қызметінің тиісті мерзімі ішінде амортизацияланады.

Кен қорының бағасы кезеңнен кезеңге қарай өзгеруі мүмкін. Бұл Топтың қаржылық нәтижелеріне әсер етуі мүмкін. Қорлардағы мұндай өзгерістер тозудың есептелуіне, активтердің баланстық құнына және активтерді жою міндеттемелеріне арналған резервтердің мөлшеріне әсер етуі мүмкін.

Топтың кен қорларының бағасы технологиялық және экономикалық тұрғыдан негізделуі мүмкін және тиісті тау-кен активінен заңды түрде бекітілген құқықтар негізінде өндірілетін өнімнің үздік бағасына сүйенеді. Баға кеннің мөлшері мен сұрыптарын, өндірудің өндірістік технологиялар мен нормаларын, болжамды тауарлық бағалар мен өндірістік шығыстарды қоса алғанда, бірқатар факторлардың ескерілуімен қалыптастырылған.

Минералдық шикізат қорларын бағалау пайдалы қазбалардың қорларын есептеу және жіктеу әдістемелері, сондай-ақ оларды Қазақстан Республикасының уәкілетті органдары бекіткен мемлекеттік есепке қосу қағидалары негізінде жүзеге асырылады. Қорларды бағалау бірқатар негізделген алғышарттарға негізделген:

- Дәлелденген және ықтимал қорларды бағалау, сондай-ақ өндірістік қуаттарды дамыту және кеңейту жоспарлары негізінде қалыптастырылған өндірудің болжамды көлемі;
- Топтың ағымдағы нарықтық бағасын, форвардтық баға белгілеулерін және ішкі ұзақ мерзімді баға болжамдарын ескере отырып айқындалған тауарлық өнімге күтілетін бағалар;
- Өндіруге арналған болжамды операциялық шығындар, күрделі салымдар, сондай-ақ болашақ қалпына келтіру міндеттемелері.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер. Табиғат қорғау заңнамасына және жер қойнауын пайдалану келісімшарттарына сәйкес Топ өзінің операциялық қызметі нәтижесінде қоршаған ортаға келтірілген залалды жою және тау-кен активтері мен қалдықтарды орналастыру полигондарын жою және жұмыстар аяқталғаннан кейін жерді қалпына келтіру жөніндегі заңды міндеттемесі бар.

Резервтер бұрынғы операциялық қызметтің салдарынан міндеттеменің туындауына қарай жою және қайта құнарландыру шығыстарының дисконтталған құны негізінде қалыптастырылады.

Тау-кен активтерін жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер Топтың Қазақстан Республикасының қолданыстағы табиғат қорғау заңнамасын және Топтың келісімшарттық аумақта жер қойнауын пайдалану салдарын жою және қайта құнарландыру жұмыстарын жүргізудің ағымдағы нормалары мен әдістеріне сәйкес техникалық-экономикалық негіздемемен және инженерлік зерттеулермен нығайтылған өзге де операциялық қызмет жөніндегі байланысты бағдарламасын түсіндіруі негізінде айқындалады.

Залалды жою шығыстарының бағасы табиғатты қорғау талаптары мен заңнаманы түсіндіруде ықтимал өзгерістерге ұшырайды.

Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер олардың түзілу ықтималдығы және олардың сомаларын дәлелді бағалау мүмкіндігі болған кезде танылады.

Қаржылық емес активтердің құнсыздануы. Әрбір есепті кезеңнің соңында Топ олардың ықтимал құнсыздану белгілерін анықтау мақсатында активтерге (ақша ағындарының бірліктеріне) талдау жүргізеді. Басшылық ішкі және сыртқы факторларды талдау негізінде есепті кезеңде құнсыздану белгілерінің жоқтығын анықтады.

Берілген қарыздардың құнсыздануы. Күтілетін кредиттік залалды бағалау дефолт ықтималдығын, қарыз бойынша болашақ ақша ағындарының жиналуын және қалпына келтіру мерзімдерін қоса алғанда, айтарлықтай болжамдарды қолдануды талап етеді. Мұндай болжамдардағы өзгерістер өтелетін құнға немесе осындай активтердің резервтеріне әсер етуі мүмкін. Басшылық болжамдарды үнемі қайта қарайды. Берілген қарыздар бойынша күтілетін кредиттік залал салыстырмалы рейтингісі бар компаниялардың кредиттік тәуекелі негізінде есептелді. 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген қарыздар 1-Кезеңге жатқызылды. Басшылықтың бұл пайымдауы ERG қызметінің үздіксіздігін бағалауға негізделген.

Қаржылық кепілдіктердің құнын бағалау. Топ қаржылық кепілдіктердің әділ құнын анықтау мақсатында кредиттік своп әдісін қолданады. Қаржылық кепілдік міндеттемесінің әділ құны қарыздың кепілдік берілген сомасының, пайыздық мөлшерлеменің және тәуекел көрсеткіштерінің есебімен есептеледі. Топ басқа бірлескен кепілгерлермен толық жауапкершілікте болатын кредиттік шарттар мақсатында нарықтық комиссия ұқсас кредиттік рейтингісі бар компаниялардың кредиттік-дефолттық своптарының ескеруімен анықталады және бірлескен кепілгерлер арасында бөлінеді. Бұл Топтың берілген кепілдіктермен байланысты кредиттік тәуекелге ұшырағыштығына басшылықтың үздік бағасын білдіреді. Басшылықтың бұл пайымдауы ERG Тобы қызметінің үздіксіздігін бағалауға негізделген.

Кепілдіктердің құны бірлескен кепілгер компаниялардың таза активтерінің әділ құны негізінде бірлескен кепілгерлер арасында бөлінеді.

Басшылық Топтың кепілдендірілген міндеттемелерді өтеуге мәжбүр болатынын екіталай деп санайды.

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгіленімі туралы заңнама. Қазақстандық салық заңнамасы мен трансферттік баға белгілеу жөніндегі заңнама әртүрлі интерпретацияларға ұшырайды.

4. Байланысты тараптармен жасалған есеп айырысулар мен операциялар

Бас компания: ақпарат 1-Ескертпеде көрсетілген.

Жалпы бақылаудағы компаниялар: ERG бақылауындағы компаниялар.

Б класындағы Менеджерлердің бақылауындағы компаниялар: Б класындағы Менеджерлер және олардың бақылауындағы барлық компаниялар Б класындағы Менеджерлердің ERG-дің жай акцияларына жанама иеленуінің ету нәтижесінде Топтың байланысты тараптары болып табылады. Б класының Менеджерлері ERG Менеджерлер кеңесінің мүшелері болып табылады.

Мемлекеттік кәсіпорындар: Қазақстан Республикасы және онымен байланысты заңды тұлғалар. Қазақстан Республикасы ERG-ге елеулі ықпал ету негізінде Компанияның байланысты тарабы болып табылады.

Негізгі басшылық: өкілеттіктері бар және Топтың операцияларын жоспарлауға, үйлестіруге және тікелей немесе жанама түрде бақылауға жауапты тұлғалар.

Төменде 2025 жылғы 31 желтоқсан күні байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша өтелмеген қалдықтар берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылаудағы компаниялар	Б класындағы Менеджерлердің бақылауындағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Активтер:					
Әділ құны бойынша инвестициялар	-	5,364,899	-	-	-
Қауымдастырылған компанияларға инвестициялар	-	96,800,256	-	-	-
Берілген қарыздар[1]	99,081,232	304,610,049	-	469,252	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	-	778,433	2,891,823	23,260	-
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	-	15,744,565	2,644,003	5,564,493	-
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	-	79,211,899	-	-
Өзге де айналым активтері	-	-	994,558	-	-
Міндеттемелер:					
Алынған қарыздар	-	-	-	21,890,845	-
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	-	-	267,992	-
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	7,145,834	-	-	-	-
Қызметкерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер	-	-	-	-	210,081
Қаржылық кепілдіктер	49,621,619	-	-	-	-
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	-	152,693,068	480,995	12,568,638	-

2025 жылдың бірінші жартыжылдығында Топ «ХромтауТрансЭнерго» ЖШС-нің жарғылық капиталындағы 100% қатысу үлесін мемлекет меншігіне өтеусіз берді.

1 Берілген қарыздар бойынша залалдарды бағалау резерві 6-Ескертпеде көрсетілген.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

Төменде 2024 жылғы 31 желтоқсан күні байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша өтелмеген қалдықтар берілген:ы

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылауын-дағы компаниялар	Б класындағы Менеджер-лердің бақылауын-дағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Активтер:					
Әділ құны бойынша инвестициялар	-	5,364,899	-	-	-
Қауымдастырылған компанияларға инвестициялар	-	115,504,058	-	-	-
Берілген қарыздар[1]	43,935,378	295,776,640	-	399,221	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	-	977,990	3,260,908	1,862,227	-
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	-	16,752,204	476,106	5,214,244	-
Ақша қаражаты және ақша баламалары	-	-	90,578,986	3,618	-
Өзге де ағымдағы активтер	-	-	132,177	-	-
Міндеттемелер:					
Алынған қарыздар	-	-	-	25,038,941	-
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	2,987	-	271,420	-
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	7,269,518	-	-	-	-
Қызметкерлерге сыйақы беру міндеттемелері	-	-	-	-	136,636
Қаржылық кепілдіктер	59,540,508	-	-	-	-
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	-	60,948,781	976,141	11,538,484	-

Төменде 2025 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін байланысты тараптармен операциялар бойынша кірістер мен шығыстар баптары көрсетілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылауын-дағы компаниялар	Б класындағы Менеджер-лердің бақылауын-дағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Түсім	-	1,566,592	3,417	5,312,712	-
Сатудың өзіндік құны	-	(172,940,196)	(13,988,143)	(88,346,310)	-
Өзге операциялық кірістер	-	2,640,472	6,416,216	125,606	-
Өзге де операциялық шығыстар	-	(595,919)	(369,242)	(176,463)	-
Сату шығыстары	-	(1,035,809)	(9,306)	(438,662)	-
Ғылыми-зерттеу, бизнесті дамыту және барлау шығындары	-	(4,987,048)	(10,887)	(20,501)	-
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-	(17,276,688)	(692,952)	(533,649)	(1,314,337)
Қауымдастықтардың нәтижелерімен бөлісу	-	(18,703,802)	-	-	-
Қаржы кірістері	11,362,145	10,241,861	170,717	736,089	-
Қаржы шығыстары	(2,461,317)	(1,199,955)	(4,391)	(58,107)	-

1 Берілген қарыздар бойынша залалдарды бағалау резерві 6-Ескертпеде көрсетілген.

Төменде 2024 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жылдағы байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша кірістер мен шығыстардың баптары көрсетілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Бас компания	Жалпы бақылауын-дағы компаниялар	Б класындағы Менеджер-лердің бақылауын-дағы компаниялар	Мемлекеттік кәсіпорындар	Негізгі басшылық
Түсім	-	2,383,320	6,944	4,868,147	-
Сатудың өзіндік құны	-	(160,853,830)	(12,864,739)	(69,520,199)	-
Өзге операциялық кірістер	-	2,536,870	264	3,737	-
Өзге де операциялық шығыстар	-	838,285	(584,880)	(676,896)	-
Сату шығыстары	-	(804,442)	(7,990)	(732,512)	-
Ғылыми-зерттеу, бизнесті дамыту	-	(2,721,558)	(20,234)	(3,715)	-
және барлау шығындары	-	(21,738,083)	(543,397)	(298,293)	(948,307)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	-	14,061,302	-	-	-
Қауымдастықтардың нәтижелерімен бөлісу	10,275,662	20,299,612	1,693,908	55,354	-
Қаржы кірістері	(65,481,406)	45,964,715	4,672,214	(2,009,700)	-
Қаржы шығыстары[2]					

Негізгі басшылық бойынша жалпы және әкімшілік шығыстар жалақы мен қысқа мерзімді сыйақыларды білдіреді.

Бас компания. Бас компанияның қалдықтары мен операцияларына, негізінен берілген қарыздар, қаржылық кепілдіктер, қаржы кірістері және қарызға байланысты қаржы шығыстары жатады.

Жалпы бақылаудағы компаниялар. 2025 және 2024 жылдар ішінде Топ, негізінен, ферроқорытпаларды сатты, сонымен қатар, айналым капиталын толықтыру мақсатында қаржы алды. Ферроқорытпалардың бағасы әлемдік нарықтардың бағасына байланысты. Топ материалдарды, электр энергиясын, басқару қызметтерін сатып алды және демеушілік көмек көрсетті, сонымен қатар, айналым капиталын толықтыру мақсатында қаржы бөлді.

Б класындағы Менеджерлердің бақылауындағы компаниялар. Б класындағы Менеджерлердің бақылауындағы компаниялармен жүргізілетін есеп айырысу және операциялар, негізінен, Б класындағы Менеджерлердің бақылауымен банк арқылы жүзеге асырылатын қазынашылық операциялар және сақтандыру қызметтерін білдіреді.

Мемлекеттік кәсіпорындар. Топ мемлекеттік кәсіпорындармен тауарлар мен қызметтерді сатып алуды және сатуды жүзеге асырады. Мұндай мәмілелер, әдетте, нарықтық шарттарда немесе нарықтың барлық қатысушылары үшін белгіленген тарифтер негізінде жүзеге асырылады. Топ табиғи газды жеткізу және тасымалдау қызметтерін, теміржол қызметтерін және электр энергиясын тасымалдау қызметтерін сатып алды. Қазақстан Республикасының Үкіметімен операцияларға сондай-ақ Қазақстан Республикасының салық заңнамасына сәйкес 9, 27, 28-ескертпелерде ашылатын салық операциялары жатады.

Компанияның мақсатты пайдалану шарттарында «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен АҚШ долларында несие желісін ашу туралы келісімі бар. Осы Шарт бойынша алынған транштар туралы толық ақпарат 14-ескертпе.

2 Қаржылық шығыстардың құрамына ERG тобының жекелеген компаниялары деңгейінде туындайтын берілген несиелер мен депозиттер бойынша бағамдық айырмадан түскен таза кірістер/(шығыстар), сондай-ақ қаржылық кепілдіктер бойынша тануды тоқтатудан болатын шығыстар көрсетілген.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

5. Ақша қаражаты мен ақша баламалары (баланс жол коды 010)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді депозиттер	76,512,703	89,938,506
Банктік шоттардағы және кассадағы ақша қаражаты	2,707,378	648,406
Ақша қаражаты мен ақша баламаларының жиыны	**79,220,081**	**90,586,912**

6. Амортизациялық құнмен бағаланған қаржы активтері (баланс жол кодтары 011 және 110)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
1 қаңтардағы залалды бағалау резерві	**7,624,101**	**5,324,623**
Берілген қарыздар	2,137,491	2,709,585
Өтелген қарыздар	(77,596)	(705,349)
Күтілетін несиелік залалдарды бағалау жорамалдарындағы өзгерістер және келісімшарттық талаптардың өзгеруі	690,258	295,242
31 желтоқсандағы залалдарды бағалау резерві	**10,374,254**	**7,624,101**

2025 жылдың ақпанында Топ бас компания және ERG жалпы бақылауындағы компаниялармен 400 миллион АҚШ долларына (201,444,000 мың теңге) дейінгі жаңа синдикатталған несие желісін ашу туралы келісімге қол қойды.

2025 жылдың желтоқсанында Топ 25.5 миллион АҚШ доллары (12,794,753 мың теңге) сомасына ERG жалпы бақылауындағы компаниямен несие желісін ашу туралы шартқа қол қойды.

2025 жыл ішінде жаңа және қолданыстағы синдикатталған кредиттік желілер шеңберінде Топ бас компанияға 114.6 миллион АҚШ доллары (59,559,062 мың теңге) сомасына және ERG жалпы бақылауындағы компанияларға 46 миллион АҚШ доллары (23,284,283 мың теңге) сомасына қарыз берді.

2024 жылдың ақпанында Топ ERG жалпы бақылауындағы компаниялармен 200 миллион АҚШ долларына (90,094,000 мың теңге) дейінгі жаңа синдикациялық несие желісін ашу туралы келісім-шартқа қол қойды.

2024 жылы Топ қолданыстағы қарыз беру туралы келісім және синдикатталған несиелік желілер аясында ERG жалпы бақылауындағы компанияларға сомасы 1,645 миллион АҚШ доллары (746,249,153 мың теңге) көлемінде қарыз берді. Бұл сома KCR International B.V., KCR METALS-FZSO және Топ арасындағы Новация туралы келісім аясында KCR International B.V.-ге берілген 1,316 миллион АҚШ доллары (592,090,721 мың теңге) мөлшерінде берілген қарызды қамтиды; бұл қарыз толық көлемде өтелген.

2024 жылы бас компания мен ERG жалпы бақылауындағы компаниялар жалпы сомасы 184 миллион АҚШ доллары (85,566,357 мың теңге) құрайтын қарыздарын мерзімінен бұрын өтеді.

7. Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек (баланс жол коды 016)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Алдын ала бағамен ескерілетін сауда дебиторлық берешек	75,570,484	64,934,015
Сауда дебиторлық берешек	26,031,650	20,685,515
Өзгелер	3,977,403	1,557,030
Минус: залалды бағалау резервтері	(766,390)	(2,292,182)
Жалпы қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	**104,813,147**	**84,884,378**

8. Қорлар (баланс жол коды 020)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Сатып алынған шикізат пен материалдар	151,194,745	131,438,110
Аяқталмаған өндіріс	35,138,168	42,570,461
Дайын өнім	20,574,953	20,750,967
Минус: ескірген және өтімсіз тауарлық-материалдық қорлардың резервтері	(10,622,375)	(9,721,266)
Қорлардың жиыны	**196,285,491**	**185,038,272**

9. Өзге де қысқа мерзімді активтер (баланс жол коды 022)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Қайтарылатын ҚҚС және басқа салықтар	74,114,927	80,971,215
Алдын ала төлемдер	16,126,777	17,481,746
Өзгелер	35,051	7,122
Минус: залалды бағалау резервтері	(2,623,819)	(2,396,820)
Өзге де қысқа мерзімді активтердің жиыны	**87,652,936**	**96,063,263**

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

10. Негізгі құралдар (баланс жол коды 121)

Мың қазақстандық теңгемен	Жер	Ғимараттар мен құрылыс-жайлар	Тау-кен активтері	Машиналар, жабдықтар және басқалар	Көлік құралдары	Жиыны
2023 жылғы						
31 желтоқсандағы құны	5,380,458	261,767,748	69,994,411	476,037,304	41,709,645	854,889,566
Жинақталған тозу	-	(102,820,225)	(43,065,355)	(304,456,387)	(21,610,223)	(471,952,190)
2023 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құн	**5,380,458**	**158,947,523**	**26,929,056**	**171,580,917**	**20,099,422**	**382,937,376**
Түсімдер	302,920	599,397	-	14,710,169	3,195,796	18,808,282
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемеге арналған резервтегі өзгерістер	-	(5,067,371)	-	(23,013)	(5)	(5,090,389)
Орын ауыстырулар	-	37,526,161	13,447,488	69,400,709	1,937,229	122,311,587
Тозу	-	(15,005,025)	(12,038,289)	(44,471,415)	(3,529,459)	(75,044,188)
Есептен шығару	(205)	(1,688)	-	(19,045)	(337)	(21,275)
Құнсыздануды қалпына келтіру/ (құнсыздану)	-	(1,936,162)	-	(98,518)	-	(2,034,680)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы құны	5,683,173	289,303,529	83,441,899	550,626,654	46,105,973	975,161,228
Жинақталған тозу	-	(114,240,694)	(55,103,644)	(339,546,850)	(24,403,327)	(533,294,515)
2024 жылғы 31 желтоқсандағы құны	**5,683,173**	**175,062,835**	**28,338,255**	**211,079,804**	**21,702,646**	**441,866,713**
Түсімдер	65,599	187,992	-	7,383,832	973,371	8,610,794
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемеге арналған резервтегі өзгерістер	-	(3,224,611)	(94,552)	(59,830)	(2)	(3,378,995)
Орын ауыстырулар	1,836	40,857,503	229,244,707	86,737,371	2,366,762	359,208,179
ТМҚ (ға)/дан ауыстыру	(32,432)	-	-	-	-	(32,432)
Тозу	-	(15,086,743)	(21,078,307)	(54,706,114)	(3,884,012)	(94,755,176)
Есептен шығару	17,401	(26,845)	-	(345,839)	(150,485)	(505,768)
Құнсыздануды қалпына келтіру/ (құнсыздану)	-	-	-	(54,739)	-	(54,739)
2025 жылғы 31 желтоқсандағы құны	5,735,577	313,851,224	323,056,982	640,713,025	49,678,961	1,333,035,769
Жинақталған тозу	-	(116,081,093)	(86,646,879)	(390,678,540)	(28,670,681)	(622,077,193)
2025 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	**5,735,577**	**197,770,131**	**236,410,103**	**250,034,485**	**21,008,280**	**710,958,576**

11. Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар (баланс жол коды 115)

Топтың қауымдасқан кәсіпорындардағы мүдделері төмендегідей:

Компания атауы	Тіркелген ел	Қызметі	2025 ж.		2024 ж.	
			Мың теңге	Иелену үлесі, %	Мың теңге	Иелену үлесі, %
«ENRC Credit» несие серіктестігі» ЖШС	Қазақстан	Несиелеу	96,800,256	49.9	115,504,058	49.9
Қауымдасқан кәсіпорындарға инвестициялардың жиыны			**96,800,256**		**115,504,058**	

Төмендегі кестеде Компанияның қауымдасқан кәсіпорындарға салған инвестицияларының баланстық құнының өзгеруі көрсетілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Баланс құны жылдың басында	**115,504,058**	**101,442,756**
Қауымдасқан кәсіпорындардың пайдадағы үлесі	(18,703,802)	14,061,302
Жыл соңындағы баланстық құны	**96,800,256**	**115,504,058**

Қауымдастырылған кәсіпорынның қысқаша қаржылық ақпараты төмендегі кестеде келтірілген:

Мың қазақстандық теңгемен	«ENRC Credit» несие серіктестігі» ЖШС	
	2025 ж.	2024 ж.
Айналым активтері	130,298,002	50,421,944
Айналымнан тыс активтер	185,117,672	285,047,384
Қысқа мерзімді міндеттемелер	114,424,324	11,786,716
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	7,007,306	92,216,000
Таза активтер	**193,984,044**	**231,466,612**
Қауымдасқан кәсіпорынның таза активтеріндегі Топтың үлесі	**96,800,256**	**115,504,058**
Негізгі қызметтен түсетін кірістер	126,454,564	71,941,426
Бір жылдағы (залал)/ пайда	(37,482,568)	28,178,962
Қауымдасқан кәсіпорынның (залал)/ пайдасындағы Топтың үлесі	**(18,703,802)**	**14,061,302**

2025 жылы инвестицияның баланстық құнының төмендеуі негізінен қауымдастырылған кәсіпорынның бұрын берілген қарыздарды модификациялаудан болған шығынды тануымен байланысты, бұл бастапқы қарыздарды тануды тоқтатуға және жаңа қарыздарды әділ құн бойынша тануға әкелді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

12. Кейінге қалдырылған салықтық активтер және міндеттемелер (баланс жол кодтары 126 және 316)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 1 қаңтар	Пайдаға немесе шығынға жатқызылған	Басқа жиынтық табысқа жатқызылды	2025 жылғы 31 желтоқсан
Шегерілетін/(салық салынатын) айырмашылықтардың салықтық әсері				
Негізгі құралдар	3,321,524	(5,085,820)	-	(1,764,296)
Алынған қарыздар	(2,623,036)	3,085,708	-	462,672
Тауарлық-материалдық қорлар	1,944,280	180,222	-	2,124,502
Берілген қарыздар және өзге де дебиторлық берешек	2,184,912	273,533	-	2,458,445
Қызметкерлерге сыйақылар	2,279,982	(243,645)	(61,586)	1,974,751
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	1,534,731	(219,945)	-	1,314,786
Демалысқа арналған резерв	1,005,672	675,313	-	1,680,985
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резерв	1,970,109	(632,028)	-	1,338,081
Өзгелер	4,711,959	1,244,503	-	5,956,462
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза позиция	**16,330,133**	**(722,159)**	**(61,586)**	**15,546,388**
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив ретінде көрсетілген	16,330,133			15,546,388

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 1 қаңтар	Пайдаға немесе залалға жатқызылды	Өзге жиынтық табысқа жатқызылды	2025 жылғы 31 желтоқсан
Шегерілетін/(салық салынатын) айырмашылықтардың салықтық әсері				
Негізгі құралдар	540,521	2,781,003	-	3,321,524
Алынған қарыздар	(12,060,661)	9,437,625	-	(2,623,036)
Тауарлық-материалдық қорлар	2,854,990	(910,710)	-	1,944,280
Берілген қарыздар және өзге де дебиторлық берешек	1,519,312	665,600	-	2,184,912
Қызметкерлерге сыйақылар	1,533,022	80,456	666,504	2,279,982
Есептелген, бірақ төленбеген салықтар	1,692,593	(157,862)	-	1,534,731
Демалысқа арналған резерв	713,667	292,005	-	1,005,672
Активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резерв	2,751,224	(781,115)	-	1,970,109
Өзгелер	3,481,139	1,230,820	-	4,711,959
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза позиция	**3,025,807**	**12,637,822**	**666,504**	**16,330,133**
Кейінге қалдырылған салық бойынша танылған актив ретінде көрсетілген	3,025,807			16,330,133

13. Өзге де ұзақ мерзімді активтер (баланс жол коды 127)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Аяқталмаған күрделі құрылыс	332,752,429	502,407,126
Негізгі құралдар мен байланысты қызметтер үшін алдын ала төлемдер	21,811,384	28,281,077
Өзгелер	147,939	3,296,233
Минус: айналымнан тыс активтер құнының төмендеуіне арналған резервтер	(471,484)	(193,170)
Өзге де ұзақ мерзімді активтер жиыны	**354,240,268**	**533,791,266**

Аяқталмаған құрылысқа түсетін түсімдер 9,833,510 мың теңге мөлшерінде қарыздар бойынша капиталдандырылатын шығындарды қамтиды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 28,606,296 мың теңге). Капиталдандыру мөлшерлемесі 9.74% құрады (2024 жыл: 11.23%).

14. Амортизациялық құнмен бағаланатын қаржылық міндеттемелер (баланс жол кодтары 210 және 310)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Амортизациялық құнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер		
Алынған қарыздар	158,571,856	109,538,457
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	989,334	989,334
Амортизациялық құнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер		
Алынған қарыздар	964,573,016	1,125,408,448
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	6,705,117	6,838,297
Амортизациялық құнмен бағаланатын қаржылық міндеттемелер жиыны	**1,130,839,323**	**1,242,774,536**

2025 жылғы ақпанда Топ «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен 6.4 миллион АҚШ доллары (3,208,192 мың теңге) (2024 жыл: 15.9 миллион АҚШ доллары (7,193,659 мың теңге)) сомасына ашық кредиттік желі шеңберінде транш алды.

2025 жылы Топ кәдеге жарату электр станциясының құрылысын қаржыландыру мақсатында «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ-мен 760,3 миллион қытай юаніне (55,897,035 мың теңге) дейінгі сомаға кредиттік келісім жасасты. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған келісім шеңберінде транштар берілген жоқ.

2024 жылы Топ Epiroc Financial Solutions AB компаниясымен 27.6 миллион Еуро (14,757,862 мың теңге) сомасына жабдықты жеткізуді қаржыландыруға кредиттік келісім жасасты. 2025 жылғы 31 желтоқсанда осы кредиттік келісім бойынша игерілмеген бөлік 17.6 миллион Еуроны (10,467,783 мың теңге) құрады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

2024 жылғы қаңтарда KCR International B.V., KCR-METALS FZCO және Топ арасында жаңарту келісімі күшіне енді және ВТБ Банкімен (ЖАҚ) кредиттік келісімге өзгерістер енгізілді. Осы оқиғалардың нәтижесінде KCR International B.V. ВТБ Банкімен (ЖАҚ) кредиттік келісім бойынша Топқа 1,316 миллион АҚШ доллары (592,090,721 мың теңге) сомасындағы міндеттемелерді (негізгі қарыз сомасы 1,181 миллион АҚШ доллары (531,336,905 мың теңге) және жиналған пайыздар 135 миллион АҚШ доллары (60,837,235 мың теңге)) қайта тапсырды. Сонымен қатар, Топ жаңарту келісімі аясында KCR International B.V.-ден 1,316 миллион АҚШ доллары (592,090,721 мың теңге) көлемінде өтемақы алды, содан кейін Топ бұл міндеттемелерді және бұрын танылған қарызға қатысты талап ету құқығын KCR METALS-FZCO-ға тапсырды.

2024 жылдың ақпан айында Компания Банк ВТБ (ЖАҚ) кредиттік желісі бойынша 669 миллион АҚШ доллары (306,204,353 мың теңге) көлеміндегі белгілі бір транштардың валютасын АҚШ долларынан қытай юанына ауыстырды (24-ескертпе).

Топтың кредиттік келісімдері бірқатар қаржылық және қаржылық емес ковенанттарды қамтиды. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы және 2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қолданылатын ковенанттарды сақтады. 2026 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша жекелеген қаржылық ковенанттардың сақталуына қатысты ықтимал белгісіздік банктерден аталған күнге ковенанттардың сақталуына жүргізілген тестілердің орындалуын қамтамасыз ететін растаулар алынғаннан кейін шешілді.

Ковенанттардың сақталуын бақылау үшін қадағаланатын негізгі қаржылық коэффициенттер мыналар болып табылады:

- Таза борыштың EBITDA-ға арақатынасы;
- EBITDA-ның қаржылық шығыстарға арақатынасы.

15. Өзге қаржылық міндеттемелер (баланс жол кодтары 213 және 313)

Өзге қаржылық міндеттемелерге берілген қаржылық кепілдіктердің баланстық құны кіреді.

Төмендегі кестеде бастапқы тану кезінде қаржылық кепілдіктердің әділ құнын есептеу кезінде пайдаланылатын кепілдік берілген міндеттемелер туралы ақпарат берілген:

Компания	Кепілдендірілген міндеттемелер сомасы		Кепілдік аяқталатын жыл
	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан	
Бас компания (1 - Ескіртпе)	621,534,892	618,183,605	2030 ж.
Үшінші тараптар	1,536,613	1,661,878	2036-2039 ж.
Жиыны	**623,071,505**	**619,845,483**	

Қаржылық кепілдіктердің баланстық құны бастапқы тану кезінде көрсетілген соманың амортизацияланбаған қалдығын білдіреді.

16. Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек (баланс жол коды 214)

В тысячах казахстанских теңге	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Сауда кредиторлық берешек	276,635,508	142,329,234
Өзге берешек	596,729	447,945
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек жиыны	**277,232,237**	**142,777,179**

17. Бағалау міндеттемелер (баланс жол кодтары 215 және 315)

2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағалау міндеттемелері 9,657,944 мың теңге сомасындағы активтерді жою және бастапқы қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтерді қамтиды (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 14,321,972 мың теңге сомасында активтерді жою және бастапқы қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелерге арналған резервтер және 224 037 мың теңге сомасында өзге де бағалау міндеттемелері).

Төмендегі кестеде активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелер бойынша резервтер туралы ақпарат берілген:

В тысячах казахстанских теңге	2025 ж.				2024 ж.			
	Таукен активтері	Қалдық-тарды орналас-тыру полигон-дары	Объект-лерді пайдалану салда рын жою	Жиыны	Таукен активтері	Қалдық-тарды орналас-тыру полигон-дары	Объект-лерді пайдалану салда рын жою	Жиыны
Ұзақ мерзімді бөлім	4,346,035	3,778,414	758,950	8,883,399	7,585,666	3,247,109	2,001,009	12,833,784
Қысқа мерзімді бөлім	624,737	149,808	-	774,545	594,666	893,522	-	1,488,188
Жиыны	**4,970,772**	**3,928,222**	**758,950**	**9,657,944**	**8,180,332**	**4,140,631**	**2,001,009**	**14,321,972**

	Тау-кен активтері		Қалдықтарды орналастыру полигондары		Объектілер-ді пайдалану салдарын жою	Жиыны
	Активтерді жою	Бұзылған жерлерді қалпына келтіру	Активтерді жою	Бұзылған жерлерді қалпына келтіру		
2024 жылғы 1 қаңтардағы баланстық құны	**11,473,290**	**1,739,340**	**52,040**	**3,665,322**	**1,294,453**	**18,224,445**
Жыл бойы пайдаланылған	-	(125,331)	-	-	-	(125,331)
Бағалаудың өзгеруі	(5,548,900)	(535,961)	-	(178,560)	552,517	(5,710,904)
Ағымдағы құн дисконтын жою	964,440	213,454	-	601,829	154,039	1,933,762
2024 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	**6,888,830**	**1,291,502**	**52,040**	**4,088,591**	**2,001,009**	**14,321,972**
Жыл бойы пайдаланылған	-	(343,666)	-	-	-	(343,666)
Бағалаудың өзгеруі	(3,776,438)	(96,438)	-	(718,277)	(1,520,867)	(6,112,020)
Ағымдағы құн дисконтын жою	866,568	140,414	-	505,868	278,808	1,791,658
2025 жылғы 31 желтоқсандағы баланстық құны	**3,978,960**	**991,812**	**52,040**	**3,876,182**	**758,950**	**9,657,944**

Тау-кен активтерін жою жөніндегі міндеттеме шахтаның 2041 жылы аяқталатын шахтаның пайдалы қызмет мерзімінің соңында өтелуге тиіс. Қалдықтар полигондарын жою жөніндегі міндеттеме 2026 жылдан 2066 жылға дейінгі әр полигонның пайдалы қызмет мерзімінің соңында толық өтелуге жатады.

Объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттеме 2074 жылы күтілетін кен орындары толық игерілгеннен кейін өтелуге тиіс.

Басқа активтерді жою және қалпына келтіру жөніндегі міндеттемелер бойынша резервтер есебіндегі бағалардың өзгеруі 2,733,026 мың теңге (2024 жыл: 885,034 мың теңге) мөлшерінде өзіндік құнның төмендеуіне әкелді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

Төменде объектілерді пайдалану салдарын жою жөніндегі міндеттемелерді есептеуде пайдаланылған негізгі болжамдар келтірілген:

Пайыздық мәнде	2025 ж.	2024 ж.
Жою мерзімі	2026-2074 жж.	2025-2074 жж.
Дисконттау мөлшерлемесі	14.10-17.15	11.83-13.32
Инфляция коэффициенті	5.90-11.46	4.80-6.90

18. Жарғылық (акционерлік) капитал (баланс жол коды 410)

Мың қазақстандық теңгемен	2024 және 2025 жылғы 31 желтоқсан	
	Саны	Сомасы
Жай акциялар	99,953,939	100,058,381
Артықшылықты акциялар	9,896,772	2,664,662
Шығарылған номиналды акционерлік капиталдың жиыны		**102,723,043**
Жай акциялар		(104,442)
Артықшылықты акциялар		(556,462)
Төленбеген капиталдың жиыны		**(660,904)**
Капиталды гиперинфляцияға индекстеу		4,442,888
Акционерлік капиталдың жиыны		**106,505,027**

Жай акцияның номиналдық құны 1,000 теңге (2024 жыл: 1,000 теңге). Бір қарапайым акция бір дауыс беру құқығын береді. 2025 және 2024 жылдары компания қарапайым акциялар шығарған жоқ.

Артықшылықты акцияның номиналдық құны 1,000 теңге (2023 жыл: 1,000 теңге).

Жай акциялар дивидендтер есептелмеді (2024 жыл: бір акцияға 4.03 теңге). Артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер бір артықшылықты акцияға 100 теңге мөлшерінде кепілдендірілген сомадан басқа есептелмеді (2024 жыл: бір артықшылықты акцияға 100 теңге кепілдендірілген сомадан артық 4.03 теңге).

19. Бір акцияға арналған пайда және акцияның баланстық құны

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Жыл ішіндегі пайда	140,891,400	6,170,177
Артықшылықты акцияларды ұстаушыларға тиесілі пайда	(12,689,375)	(555,717)
Жай акцияларды ұстаушыларға тиесілі таза пайда	128,202,025	5,614,460
Айналыстағы жай акциялардың орташа алынған саны	99,953,446	99,953,446
Жай акцияға арналған базалық және ажыратылған пайда (теңгемен)	**1,283**	**56**

Бір жай акцияның баланстық құны

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Активтер	2,067,139,857	1,920,522,293
Материалдық емес активтер	(166,303)	(320,978)
Міндеттемелер	(1,521,190,460)	(1,516,635,332)
Жарғылық капитал, артықшылықты акциялар	(2,664,662)	(2,664,662)
Жай акцияларға тиесілі таза активтер	**543,118,432**	**400,901,321**
Жай акциялардың саны	99,953,446	99,953,446
Бір жай акцияның баланстық құны (теңгемен)	**5,434**	**4,011**

Балансовая стоимость одной привилегированной акции

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
Жарғылық капитал, артықшылықты акциялар	2,664,662	2,664,662
Артықшылықты акцияларды ұстаушыларға тиесілі капитал	**2,664,662**	**2,664,662**
Міндеттемелер құрамында есепке алынатын бірінші топтағы артықшылықты акциялардың борыштық құрамдас бөлігі	6,705,117	6,838,297
Жалпы	**9,369,779**	**9,502,959**
Артықшылықты акциялардың саны	9,893,344	9,893,344
Бір артықшылықты акцияның баланстық құны (теңгемен)	**947**	**961**

Жай және артықшылықты акциялардың баланстық құны Қазақстан қор биржасының бағалы қағаздарын айналысқа жіберу бастамашыларының ақпаратты ашу қағидаларының 2-қосымшасына сәйкес есептелді.

20. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсім (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 010)

Төмендегі кестеде географиялық орналасу бойынша есептелген түсім көрсетілген. Географиялық орналасу бойынша есептелген түсім сатып алушылардың заңды тіркеу орны негізінде бөлінеді және сатылған өнімнің соңғы бағыты балама географиялық орындарда болуы мүмкін.

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Еуропа	955,788,339	943,241,392
Еуразия	47,258,046	42,813,982
Қазақстан	19,516,313	16,463,256
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсімнің жиыны	**1,022,562,698**	**1,002,518,630**

Төменде өнім бойынша түсім берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Жоғары көміртекті феррохром	847,692,545	825,236,236
Тазартылған феррохром	87,934,608	89,193,667
Кремний қорытпалары	77,670,517	78,184,606
Өзге өнім	9,265,028	9,904,121
Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді өткізуден түсетін түсімнің жиыны	**1,022,562,698**	**1,002,518,630**

Бір негізгі сатып алушыға қатысты түсім сомасы 955,788,339 мың теңгені құрады (2024 жыл: 943,241,392 мың теңге). 2025 жылғы түсім ХҚЕС (IFRS) 9 (2024 жыл: 68,064,701 мың теңге шығын) сәйкес ескерілетін кірісті түзетуді білдіретін сатып алушылармен жасалған шарттардан басқа көздерден 15,634,577 мың теңгені қамтиды.

21. Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құны (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 011)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы	2024 жылғы
Шикізат, материалдар мен жиынтықтауыштар	225,082,304	236,111,195
Жалақы және онымен байланысты шығыстар	183,339,180	160,340,212
Электр энергияға жұмсалатын шығыстар	130,772,003	116,112,691
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы	88,322,998	71,491,265
Басқа кәсіби қызметтер	26,925,332	24,366,954
Пайдалы қазбаларды өндіру салығы	21,845,358	25,821,635
Жөндеу және техникалық қызмет көрсету	18,182,590	16,547,599
Сақтандыру	9,422,954	8,976,584
Ақпараттық технология шығындары	8,350,254	5,941,112
Агенттік және комиссиялық шығындар	4,888,737	4,902,816
Тау-кен жұмыстары	3,258,084	11,314,161
Есептеу/(қалпына келтіру) резервінің ескірген және өтімді емес тауарлы-материалдық қорлар бойынша	1,390,752	(3,606,018)
Дайын өнім қорларындағы және аяқталмаған өндірістегі өзгерістер	(4,460,731)	17,410,044
Өзгелер	7,309,595	9,071,672
Өткізілген тауарлардың, жұмыстардың және көрсетілген қызметтердің өзіндік құнының жиыны	**724,629,410**	**704,801,922**

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

22. Әкімшілік шығыстар (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 014)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы	2024 жылғы
Басқарушылық, кеңес беру және басқа да кәсіби қызметтер[1]	18,023,389	18,569,902
Жалақы және онымен байланысты шығындар	4,640,397	4,046,571
Демеушілік және қайырымдылық көмек	3,593,847	13,634,254
Салықтық айыппұлдар мен өсімпұлдар	886,716	697,097
Негізгі құралдардың тозуы және материалдық емес активтердің амортизациясы	476,981	540,760
Табыс салығынан басқа, басқа салықтар	301,594	477,733
Өзгелер	3,901,481	4,049,227
Әкімшілік шығыстардың жиыны	**31,824,405**	**42,015,544**

23. Қаржылық кірістері (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 021)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы	2024 жылғы
Пайыздық кірістер	26,985,376	18,675,228
Бағамдық айырмашылықтан түскен пайда	13,939,146	-
Қаржылық кепілдік амортизациясынан түсетін кірістер	9,924,965	9,282,449
Дивидендтер	657,468	3,646,402
Өзгелер	973,454	1,130,597
Қаржылық кірістердің жиыны	**52,480,409**	**32,734,676**

24. Қаржылық шығыстары (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 022)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы	2024 жылғы
Пайыздық шығыстар	76,609,171	49,587,958
Шартта көзделген ақша ағындарын қайта қараудан болған залал	21,569,467	13,271,846
Қаржы құралдары бойынша (сыйлықақы)/дисконт амортизациясы	(2,040,672)	12,236,520
Бағамдық айырмадан болатын залал, нетто	-	113,598,383
Қаржылық кепілдіктерді бастапқы танудан болған залал	-	54,426,487
Инвестицияларды әділ құн бойынша қайта бағалау	-	4,975,339
Алынған қарыздарды модификациялаудан болған залал	-	22,535,325
Өзгелер	6,263,994	11,348,878
Қаржылық шығыстардың жиыны	**102,401,960**	**281,980,736**

25. Өзге кірістер (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 024)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 жылғы	2024 жылғы
Сақтандыру бойынша өтемақы	6,395,684	-
Материалдарды сатудан түскен табыс	2,912,945	2,536,870
Валюта бағамының айырмашылығынан түскен табыс	-	17,005,154
Өзге кіріс	2,416,156	1,539,545
Өзге кірістердің жиыны	**11,724,785**	**21,081,569**

26. Өзге шығыстар (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 025)

Төменде басқа операциялық шығындар берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Бағамдық айырмадан болатын залал	12,091,948	-
Өндірісті тоқтату бойынша шығындар	8,883,630	1,626,063
Ғылыми-зерттеу, бизнесті дамыту және барлау шығындары	6,061,249	5,327,126
Еншілес компанияның шығуынан болған шығын	2,130,623	-
Персонал шығындары	1,488,622	1,254,449
Негізгі құралдардың тозуы	1,281,623	997,804
Коммуналдық қызметтер	1,089,598	1,272,428
Басқа салықтар мен алымдар	137,721	1,254,357
Қорларды жоюға арналған шығындар	3,673	1,094,417
Шағымдар бойынша басқа резервтерді қалпына келтіру	(224,783)	(5,530,845)
Негізгі құралдардың құнсыздануы	-	4,279,063
Басқа шығындар	4,284,543	4,073,245
Өзге шығыстардың жиыны	**37,228,447**	**15,648,107**

27. Табыс салығы бойынша шығыстар (пайдалар мен залалдар туралы есеп жол коды 101)

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	18,919,408	21,192,846
Ағымдағы табыс салығы бойынша үнемдеу-алдыңғы кезеңдер	(1,103,607)	(1,109,855)
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстардың жиыны	**17,815,801**	**20,082,991**
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыстар/(үнемдеу)	722,159	(12,637,822)
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығыстар/(үнемдеу) жиыны	**722,159**	**(12,637,822)**
Табыс салығы бойынша шығыстардың жиыны	**18,537,960**	**7,445,169**

Төменде теориялық және нақты салық шығыстары арасындағы салыстыру кестесі берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Салық салғанға дейінгі пайда	**159,427,401**	**13,610,493**
20% мөлшерлеме бойынша табыс салығы	31,885,480	2,722,099
Шегерілетін немесе салық салынбайтын баптардың салық әсері:		
Қауымдастырылған кәсіпорын нәтижелеріндегі үлесі	3,740,760	(2,812,260)
Демеушілік және өзге де қаржылық көмек бойынша шығыстар	1,245,438	1,521,140
Заңды талаптардың резерві	(43,898)	(1,106,169)
Алдыңғы кезеңдердегі табыс салығы	(1,103,607)	(1,109,855)
Қаржылық кепілдіктер	(1,984,993)	9,028,820
Табыс салығынан босатылған кірістер және инвестициялық келісімшарт бойынша шегерілмейтін шығыстар	(16,994,850)	(6,532,584)
Инвестицияларды қайта бағалау	-	1,180,595
Өзгелер	1,793,630	4,553,383
Табыс салығы бойынша шығыстар	**18,537,960**	**7,445,169**

28. Шартты және шарттық міндеттемелер мен операциялық тәуекелдер

Салық заңнамасы және трансферттік баға белгіленім туралы заңнама

Қазақстандық салық заңнамасы мен тәжірибесі үздіксіз өзгеруде, сондықтан ретроспективті әсер етуі мүмкін түрлі интерпретациялар мен жиі өзгерістерге ұшырайды. Тиісінше, салық органдарының ұйымдағы мәмілелер мен қызметке қатысты салық заңнамасының интерпретациясы ұйым басшылығының интерпретациясымен сәйкес келмеуі мүмкін. Осыған байланысты, салық органдары Компанияның қандай да бір мәмілеге қатысты салықтық ұстанымына дау айтуы және соның салдарынан қосымша салықтар, өсімпұлдар мен айыппұлдар есептелуі мүмкін. Тексерілген салық кезеңдері қолданыстағы талап қою мерзімі аяқталғанға дейін қазақстандық салық органдары тарапынан ретроспективті тексеру жүргізу үшін ашық. Трансферттік баға белгілеу заңнамасымен байланысты саясатты қоса алғанда, қазақстандық салық органдарының Компания қолданатын саясаттарға дау айту тәуекелінің болуына қарамастан, басшылық даулар туындаған жағдайда өз ұстанымын сәтті қорғай алады деп есептейді, және салық органдарының әлеуетті талап қою сомасын дәлелді бағалауға болмайтынын атап көрсетеді.

Тиісінше, 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әзірленген қаржылық есептілік ықтимал салық міндеттемелері бойынша резервтерді қамтымайды (2024 жыл: резервтер қалыптастырылмаған).

Күрделі сипаттағы шарттық міндеттемелер. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалпы сомасы 74,257,707 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсан: 58,517,977 мың теңге) құрайтын негізгі құралдарды сатып алу бойынша шарттық міндеттемелері болды.

Сот талқылаулары. Топқа ағымдағы қызмет барысында мезгіл-мезгіл талап-арыздар келіп түседі. Өзінің бағалауына, сондай-ақ ішкі және сыртқы кәсіби кеңесшілердің ұсыныстарына сүйене отырып, басшылық олар ешқандай елеулі шығындарға әкелмейді деп санайды.

Қоршаған ортаны қорғау жөніндегі міндеттемелер. Экологиялық кодекс бойынша қоршаған ортаға теріс әсерін тигізетін өндірістік объектілердің операторларында объектілерді пайдаланудың салдарын жою міндеттемесіне қосымша, өз міндеттемелерін орындау үшін мемлекетке қаржылық қамтамасыз ету ұсыну міндеті де туындайды. 2024 жылдың шілде айында жарияланған заңнамаға енгізілген өзгерістерге сәйкес қаржылық қамтамасыз ету ұсыну талаптары 2029 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енеді.

1 2025 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде «PricewaterhouseCoopers» ЖШС аудиторлық қызметтері үшін ақыға шығыстар 251,367 мың теңгені (2024 жыл: 325,250 мың теңге), аудиторлық емес қызметтер үшін – 0 мың теңгені (2024: 0 мың теңге) құрады.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

29. Қаржылық тәуекелдерді басқару

Топтың қызметі оны бірқатар қаржылық тәуекелдерге ұшыратады: нарықтық тәуекел, кредиттік тәуекел және өтімділік тәуекелі. Топ деңгейіндегі тәуекелдерді басқару бағдарламасы қаржы нарықтарының болжамсыздығына және Топ қызметінің қаржылық нәтижелеріне ықтимал теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған. Топ белгілі бір тәуекелдерді хеджирлеу үшін туынды құралдарды пайдаланбайды.

(а) Нарықтық тәуекел

Валюталық тәуекел. Топ шетелдік валюталармен, негізінен АҚШ долларымен, еуромен және Ресей рублімен байланысты валюталық тәуекел туындайтын сыртқы экономикалық қызметті жүзеге асырады.

Мың қазақстандық теңгемен	АҚШ доллары	Қытай юані	Өзгелер	Жиыны
2025 жылғы 31 желтоқсанға				
Активтер	556,171,030	-	8,581,836	564,752,866
Міндеттемелер	(775,185,272)	(348,871,810)	(28,419,921)	(1,152,477,003)
Таза валюталық позиция	**(219,014,242)**	**(348,871,810)**	**(19,838,085)**	**(587,724,137)**
2024 жылғы 31 желтоқсанға				
Активтер	471,689,447	-	6,858,868	478,548,315
Міндеттемелер	(897,480,332)	(342,925,659)	(21,872,273)	(1,262,278,264)
Таза валюталық позиция	**(425,790,885)**	**(342,925,659)**	**(15,013,405)**	**(783,729,949)**

Төмендегі кестеде Топ ұйымдарының функционалдық валютасы үшін есепті кезеңнің соңында пайдаланылатын айырбастау бағамдарының ықтимал өзгерістері нәтижесінде қаржылық нәтиже мен меншікті капиталдың өзгеруі көрсетілген, бұл ретте барлық қалған ауыспалы сипаттамалар өзгеріссіз қалады.

Мың қазақстандық теңгемен	Пайдаға/(залалға) және меншікті капиталға әсері	
	2025 жылғы 31 желтоқсан	2024 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ долларының 20%-ға нығаюы/әлсіреуі	(35,042,279) / 35,042,279	(68,126,542) / 68,126,542
Қытай юанының 20%-ға нығаюы/әлсіреуі	(55,819,490) / 55,819,490	(54,868,105) / 54,868,105

Валюталық тәуекел Топтың ферроқорытпаларды экспорттауына және шетел валютасындағы ұзақ мерзімді қарыздардың едәуір көлемін тартуына байланысты. Топ валюталық тәуекелдерді төмендету мақсатында туынды қаржы құралдарын пайдаланбайды. ERG басшылығы ERG шоғырландырылған позициясын есепке ала отырып, валюталар бойынша және тұтастай алғанда валюталық тәуекел мөлшерін бақылайды.

Төмендегі кестеде валюталық тәуекел туындайтын шетел валютасында көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелерінің жалпы сомасы көрсетілген:

Сыйақы тәуекелі. Сыйақы мөлшерлемесінің өзгерістері негізінен тартылған және берілген қарыздарға әсер етеді. Жаңа қарыздарды тарту немесе беру кезінде басшылық өтеу мерзімі басталғанға дейінгі күтілетін кезең ішінде Компания үшін ең тиімді сыйақы мөлшерлемесін кәсіби пайымдауы негізінде анықтайды. Нарықтық сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі Компанияның қызметінің нәтижелеріне елеулі әсер етпейді, өйткені есепті күнге барлық тартылған және берілген қарыздар тіркелген сыйақы мөлшерлемесімен алынған. Тіркелген сыйақы мөлшерлемесі бар активтер мен міндеттемелер мұндай активтер мен міндеттемелердің әділ құнының өзгеру тәуекеліне Компанияны ұшыратады.

Баға тәуекелі. Топ өз өнімдерін үшінші тараптарға сатады. Топ баға тәуекеліне ұшырайды, өйткені дайын өнімді сату бағасы жалпы және нақты нарықтық ауытқуларға байланысты.

Топ тауарларға белгіленетін баға тәуекеліне ұшырайды, өйткені ферроқорытпаларды сату бағасы нарықтағы жалпы және жекелеген өзгерістерге тәуелді әлемдік бағалардың өзгеру әсеріне ұшырайды. Топ тауар бағасының тәуекеліне ұшырауына қатысты хеджирлеу туралы келісімдер жасамады, себебі басшылықтың болжамына сәйкес, қаржылық дағдарыс басталғанға дейінгі кезеңде байқалған ферроқорытпаның тарихи жоғары бағасының тенденциясы қайта басталуы мүмкін.

Ферроқорытпалардың нарықтық бағасының он пайыздық өсуі салық салғанға дейінгі пайданы 3,975,193 мың теңгеге (2024 жылы: 4,847,610 мың теңгеге) арттырады, ал бағаның он пайыздық төмендеуі салық салғанға дейінгі таза пайданы 3,975,193 мың теңгеге (2024 жылы: 4,847,610 мың теңгеге) төмендетеді, капиталға қосымша әсері жоқ. Бұл талдау барлық басқа айнымалы мәндер өзгеріссіз қалады деп болжайды.

Металдардың нарықтық бағасының ауытқуы алдын ала бағамен ескерілетін сауда дебиторлық берешегінің әділ құнын бағалауға әсер етеді.

Топ әділ құнмен бағаланатын инвестицияларға қатысты баға тәуекеліне ұшырайды. Алайда, Топ бұл тәуекелді елеусіз деп санайды, өйткені бұл инвестициялар ашық нарықта айналымға түспейтін ERG компанияларына жұмсалатын инвестициялар болып табылады және ERG осы инвестициялармен байланысты күтілетін ақша ағындарын бақылайды.

(б) Кредиттік тәуекел.

Кредиттік тәуекел, негізінен ақша қаражаты мен олардың баламалары, банктердегі мерзімді депозиттер, байланысты тараптарға берілген қарыздар, қаржылық кепілдіктер, сондай-ақ өтелмеген дебиторлық берешек пен расталған операцияларды қоса алғанда, клиенттерге қатысты туындайды.

Топ 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Ba2 кредиттік рейтингтері бар қаржы мекемелерінде 83,003,284 мың теңге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 94,016,350 мың теңге) және B+ -ден Baa1-ге дейінгі кредиттік рейтингтері бар қаржы мекемелерінде дейін 2,989 мың теңгеге (2024 жылғы 31 желтоқсан: 3,927 мың теңге) сомасына ақша қаражаты мен депозиттер орналастырды. Сондай-ақ, Топ кредиттік рейтингі жоқ қаржы мекемелерінде 5,138 мың теңге сомасына ақша қаражатын орналастырды (2024 жылғы 31 желтоқсан: 3,410 мың теңге).

Топ тауарлар мен қызметтерді тек тұрақты қаржылық жағдайы және тиісті кредиттік тарихы бар сатып алушыларға сататындығына сенімділікті қамтамасыз ететін процедураларды әзірледі. Ферроқорытпалардың басым бөлігі үшінші тараптарға сатылады. Топтың кредиттік талаптарына сәйкес келмейтін клиенттер операцияларды тек алдын ала төлем шарттарымен жүзеге асыра алады. Залалды бағалау резервтерін шегергенде ақша қаражатының және олардың баламаларының, өтеу мерзімі үш айдан асатын қысқа мерзімді банк депозиттерінің, берілген қарыздардың және дебиторлық берешектің (байланысты тараптардың дебиторлық берешегін қоса алғанда) баланстық құны, қаржылық кепілдіктер бойынша кепілдендірілген міндеттемелер, капиталды инвестициялау және қарыз беру жөніндегі міндеттемелер кредиттік тәуекелге ұшыраудың ең жоғары сомасын білдіреді.

2025 жылдың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың төрт негізгі дебиторы болды. Негізгі дебиторлардың жиынтық дебиторлық берешегі 75,735,776 мың теңгені (2024 жылғы 31 желтоқсан: төрт негізгі дебитор - 70,984,021 мың теңге) немесе сауда дебиторлық берешегінің жалпы сомасының 73.94% (2024 жылғы 31 желтоқсан: 82,91%) құрайды. Бұл дебиторлық берешек қысқа мерзімді болып табылады, өтеу мерзімі бір айдан үш айға дейін, бұл шарт бойынша төлем талаптарына сәйкес келеді. Берілген қарыздардың негізгі бөлігі байланысты тараптардың берешегімен ұсынылған. Өзге де баланстар бойынша контрагенттердің елеулі дефолт тарихы жоқ.

Дебиторлық берешекті өтеуге экономикалық факторлар әсер етуі мүмкін, алайда басшылық Топтың көрсетілген резервтерден жоғары құнсыздануданболатын залалдың елеулі тәуекелі жоқ деп санайды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер (жалғасы)

(в) Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл қаржы міндеттемелерін өтеу мерзімі аяқталған кезде оларды орындамау қаупі. Өтімділік тәуекелін сақтанып басқару ақша қаражаты мен өтімді бағалы қағаздардың жеткілікті көлемін сақтауды, ашық кредиттік желілердің жеткілікті көлемі есебінен қаржыландыру көздерінің болуын және нарықтық позицияларды жабу мүмкіндігін көздейді. Топ қызметінің үздіксіздігі қағидатын одан әрі талқылау 2-Ескертпеде көрсетілген.

Төменде пайыздық төлемдерді қоса алғанда, қаржы міндеттемелерін өтеудің шарттық мерзімі туралы ақпарат берілген. Кестеде келтірілген сомалар шарттық талаптарға сәйкес дисконтталмаған ақша ағындарын білдіреді.

Төменде 2025 жылға арналған ақпарат берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Баланстық құн	Шарттар бойынша ақша ағындары	1 жылдан аз	1-2 жыл	2-3 жыл	3-4 жыл	4-5 жыл	5 жылдан артық
Міндеттемелер								
Алынған қарыздар	1,123,144,872	1,356,947,243	234,115,760	260,756,824	227,750,949	200,074,239	434,249,471	-
Жалдау бойынша міндеттемелер	4,177,022	5,679,702	1,361,440	1,196,030	1,025,272	746,891	618,681	731,388
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	7,694,451	15,829,344	989,334	989,334	989,334	989,334	989,334	10,882,674
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	283,006,830	283,006,830	283,006,830	-	-	-	-	-
Жиыны	**1,418,023,175**	**1,661,463,119**	**519,473,364**	**262,942,188**	**229,765,555**	**201,810,464**	**435,857,486**	**11,614,062**
Активтер								
Берілген қарыздар	404,160,533	444,401,939	253,521,066	41,848,349	110,136,097	37,669,009	527,311	700,107
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	105,757,871	105,757,871	105,757,871	-	-	-	-	-
Ақша қаражаты мен оның баламалары	79,220,081	79,220,081	79,220,081	-	-	-	-	-
Басқа қаржы активтері	9,659,950	11,819,740	994,558	573,951	245,635	281,517	264,355	9,459,724
Жиыны	**598,798,435**	**641,199,631**	**439,493,576**	**42,422,300**	**110,381,732**	**37,950,526**	**791,666**	**10,159,831**

Төменде 2024 жылға арналған ақпарат берілген:

Мың қазақстандық теңгемен	Баланстық құн	Шарттар бойынша ақша ағындары	1 жылдан аз	1-2 жыл	2-3 жыл	3-4 жыл	4-5 жыл	5 жылдан артық
Міндеттемелер								
Алынған қарыздар	1,234,946,905	1,550,733,335	191,152,256	224,136,329	264,481,294	232,089,969	204,781,741	434,091,746
Жалдау бойынша міндеттемелер	3,366,481	4,100,321	1,768,144	556,688	505,240	372,581	142,961	754,707
Артықшылықты акциялар бойынша міндеттемелер	7,827,631	16,818,678	989,334	989,334	989,334	989,334	989,334	11,872,008
Сауда және өзге де кредиторлық берешек	148,640,282	148,640,282	148,640,282	-	-	-	-	-
Жиыны	**1,394,781,299**	**1,720,292,616**	**342,550,016**	**225,682,351**	**265,975,868**	**233,451,884**	**205,914,036**	**446,718,461**
Активтер								
Берілген қарыздар	340,111,239	399,809,638	31,338,200	253,657,453	6,928,580	106,684,380	571	1,200,454
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	85,748,961	85,748,961	85,748,961	-	-	-	-	-
Ақша қаражаты мен оның баламалары	90,586,912	90,586,912	90,586,912	-	-	-	-	-
Өзге қаржылық активтер	9,838,555	10,980,271	132,177	1,165,720	188,857	405,673	42,222	9,045,622
Жиыны	**526,285,667**	**587,125,782**	**207,806,250**	**254,823,173**	**7,117,437**	**107,090,053**	**42,793**	**10,246,076**

Топ ERG-дің еншілес ұйымдарының міндеттемелеріне кепілдік берді (15-ескертпе).

Капитал тәуекелін басқару. Топтың қаржыландыру жөніндегі қызметіне қатысты шешімдер (меншікті немесе қарыз қаражаты арқылы) ERG басшылығы деңгейінде қабылданады. ERG-дің капиталды басқару жөніндегі мақсаттары - Топтың акционерлері мен басқа да мүдделі тараптарға пайда әкелу үшін үздіксіздік қағидатына сәйкес өз қызметін жалғастыру қабілетін қамтамасыз ету және капитал құнын төмендету үшін оңтайлы капитал құрылымын сақтау.

Капитал құрылымын сақтау немесе түзету мақсатында Топ акционерлерге төленетін дивидендтердің сомасын, акционерлердің капиталына түсетін пайданы түзете алады және қарыз капиталын азайту үшін активтерді сата алады.

Топ капиталды басқару аясында келесі сомаларды ескереді:

Мың қазақстандық теңгемен	2025 ж.	2024 ж.
Алынған қарыздар	1,123,144,872	1,234,946,905
Компания акционерлеріне тиесілі капитал	545,908,157	403,842,904
Капиталдың жиыны	**1,669,053,029**	**1,638,789,809**

30. Қаржы құралдарының әділ құны

Амортизациялық құнмен есепке алынатын қаржы құралдарының әділ құны кредиттік тәуекелі мен өтеу мерзімі ұқсас жаңа құралдар үшін ағымдағы пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконталған болашақ ақша ағындарына негізделеді.

Амортизациялық құнмен есепке алынатын қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құны шамамен олардың баланстық құнына тең.

Иерархияның 2-деңгейінің алдын ала бағалау бойынша ескерілетін сауда дебиторлық берешегінің әділ құны контрагенттің кредиттік тәуекелінің есебімен шикізат тауарларына болжамды баға белгіленетін бағаларды пайдалануға негізделген және 75,570,484 мың теңгеге тең (2024 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 64,934,015 мың теңге). Сауда және басқа дебиторлық берешектің ұлғаюы негізінен ферроқорытпа өнімдерінен түсетін кірістің артуымен байланысты.

31. Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Топ ERG жалпы бақылауындағы компаниясымен 800 миллион АҚШ доллары (401,008,000 мың теңге) сомасына жаңа синдикациялық кредиттік желісін ашу туралы шартқа қол қойды.

ERG ортақ бақылауындағы компания жалпы сомасы 109 миллион АҚШ долларын (53,325,507 мың теңге) несиені мерзімінен бұрын өтеді.

1-қосымша: компанияның ұйымдық құрылымы

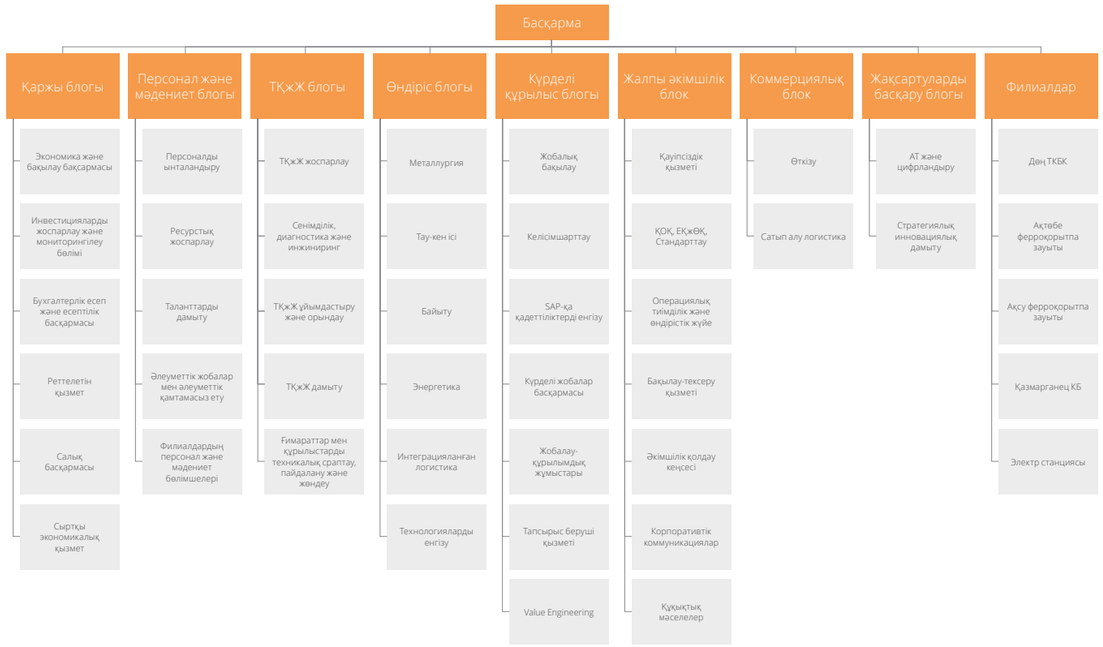

Қазхромның барлық операциялық активтері Қазақстан Республикасында орналасқан, оның ішінде:

Филиалдың немесе еншілес компанияның атауы	Басшының Т.А.Ә.
Дөң тау-кен байыту комбинаты	Утемисов Бауржан Какимжанович
Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	Абдулабеков Ержан Эдгарович
Ақсу ферроқорытпа зауыты	Макашев Мусабек Жамансарович
«Қазмарганец» кен басқармасы	Нурланов Абай Жаксылыкович
Ақтөбе ферроқорытпа зауытының Электр станциясы	Романюк Вадим Николаевич
Ақсу ферроқорытпа зауытының Жылу станциясы	Мужкенов Ильяс Муратович
«Ақжар-хром» ЖШС	Гайдукова Елена Александровна

Филиалдың немесе еншілес компанияның атауы	2025 жылғы орташа тізімдік саны	Жынысы бойынша бөлініспен	
		Әйелдер	Ерлер
Басқарма аппараты	474	244	230
Дөң тау-кен байыту комбинаты	8 476	1 942	6 534
Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	4 079	728	3 351
Ақсу ферроқорытпа зауыты	5 946	1 230	4 716
«Қазмарганец» кен басқармасы	188	48	140
Ақтөбе ферроқорытпа зауытының Электр станциясы	111	19	92
Ақсу ферроқорытпа зауытының Жылу станциясы	181	31	150
Еншілес компаниялар - «Ақжар-хром» ЖШС	5	4	1
Еншілес компаниялар - «Дөң мұнай базасы» АҚ	26	18	8
ЖИЫНЫ:	**19 486**	**4 264**	**15 222**

2-қосымша: глоссарий

Өлшем бірліктері

км – километр

км² – шаршы километр

м³ – текше метр

мың – мың

млн – миллион

млрд – миллиард

Терминдер

Дивиденд – акционерлер арасында бөлінетін Компанияның таза кірісінің бөлігі.

Дивидендтік саясат – Компания пайдасының капиталдандырылған бөлігі мен дивидендтер түрінде төленетін Компания пайдасының бір бөлігі арасындағы пропорцияларды анықтау қағидаттары мен әдістерінің жиынтығы, сондай-ақ дивидендтерді төлеу тәртібі мен мерзімдерін анықтау, Компанияның дивидендтер төлеу міндетін орындамағаны үшін жауапкершілігін белгілеу бойынша қатынастар мен қағидаттар жүйесі.

Еншілес компаниялар, ұйымдар, кәсіпорындар – Компанияның дауыс беретін акцияларының белгілі бір пайызы бар және не жарғылық капиталға басым қатысуына байланысты не жасалған шартқа сәйкес не өзге де жолмен осындай заңды тұлғалар қабылдайтын шешімдерді айқындауға мүмкіндігі бар заңды тұлғалар.

Карьер – пайдалы қазбаларды ашық тәсілмен өндіру кезінде қалыптасқан тау-кен қазбаларының жиынтығы (кеніш), пайдалы қазбаларды ашық тәсілмен өндіретін тау-кен кәсіпорны.

Жанама энергияны пайдалану – бұл ұйымнан тыс өндірілген және оның энергияның аралық формаларында өз шегінде пайдаланатын энергияны тұтыну.

Листинг ережелері – бағалы қағаздар эмитенті белгілі бір қор биржасында листинг шарты ретінде сақтауы тиіс ережелер.

Балқыту – металды қоспалардан бөлу үшін кендерді немесе концентраттарды балқыту процесі.

БЦ – балқыту цехы.

Тазартылған феррохром – орташа/төмен көміртекті феррохром.

Кеніш – пайдалы қазбаларды (негізінен кенді) жерасты немесе ашық әдіспен өндіруге арналған тау-кен өнеркәсіптік кәсіпорны.

Арнайы кокс – күл мөлшері 10%-дан аспайтын, көлемі 5-25 мм электр металлургиялық өндірістерге арналған қатты көміртекті тотықсыздандырғыш.

Қорытпа – кем дегенде бір металды қоса алғанда, екі немесе одан да көп химиялық элементтердің қоспасы.